

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ**

В. Л. КРАСЮК

**УКРАЇНСЬКА МОВА
ЗБІРНИК ВПРАВ ТА ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ
ПРОСТЕ РЕЧЕННЯ**

Черкаси – 2021

УДК

*Рекомендовано до друку рішенням методичної ради
Черкаського державного бізнес-коледжу
Протокол № 03-21/22 від 27 жовтня 2021р.*

Красюк В. Л.

Українська мова.

Збірник вправ та тестових завдань.

Просте речення

Автор: Красюк В. Л.

Черкаси, 2021 р. – 123 с.

Рецензент: Яцина С. М. – кандидат педагогічних наук Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Навчально-методичний посібник передбачає системний виклад практичного матеріалу синтаксису і пунктуації простого та простого ускладненого речення і укладений відповідно до чинної програми з української мови. Збірник містить вправи та завдання в тестовій формі різного рівня складності наукового та художнього стилів.

Призначений для студентів закладів вищої освіти I – II рівня акредитації та старшокласників загальноосвітніх шкіл, ліцеїв, гімназій для самоконтролю і підготовки до зовнішнього незалежного тестування.

Матеріал збірника може бути корисним викладачам під час проведення занять із закріплення вивченого матеріалу та контрольню знань.

Затверджено на засіданні циклової
комісії української мови та літератури
Протокол № від 2021 року

© Красюк В.Л. 2021

ВСТУП

Незалежне тестування з української мови для випускників середньої школи та студентів вищих навчальних закладів I – II рівнів акредитації передбачає ґрунтовне знання всіх розділів навчального предмета, сприяє узагальненню та систематизації набутих знань та перевіряє рівень сформованості у них мовної компетенції.

Вправи та тестові завдання – це одна із форма перевірки навчальних досягнень студентів та учнів.

У навчально-методичному посібнику подано тестові завдання та систему вправ, послідовну і повну практичну характеристику з синтаксису та пунктуації простого речення відповідно до чинної програми курсу «Українська мова».

Пропонований збірник має за мету допомогти самостійно повторити, поглибити набуті знання, закріпити теоретичний матеріал, втілити його в практичні уміння та навички, сприяти творчому розвитку мовної особистості студента та підготуватися до зовнішнього незалежного оцінювання.

Завдання у тестовій формі та вправи взято із художніх творів українських письменників, усної народної творчості та з підручників економічного змісту, що впроваджені при вивченні синтаксису та пунктуації простого речення та дають можливість майбутнім фахівцям поглибити професійні знання, порівняти загальні ознаки та мовні засоби наукового та художнього стилів.

Зміст вправ та тестових завдань за своєю формою відповідає вимогам до контролю навчальних досягнень студентів і вимогам зовнішнього незалежного оцінювання.

Матеріал, поданий у збірнику, можна використовувати під час проведення занять для навчального тестування, тематичних контрольних робіт та для самостійної роботи студентів.

Таким чином, саме завдання-тести та вправи стануть для студентів серйозним тренінгом і допоможуть пересвідчитися у знаннях особливостей простого та складного ускладненого речення, сприятимуть самостійності та вияву практичних умінь та навичок

ЗМІСТ

ГОЛОВНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ	5
ТИРЕ МІЖ ПІДМЕТОМ І ПРИСУДКОМ	12
ДРУГОРЯДНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ	21
НЕПОВНІ РЕЧЕННЯ	25
ОДНОСКЛАДНІ РЕЧЕННЯ	26
ПРОСТЕ УСКЛАДНЕНЕ РЕЧЕННЯ. ОДНОРІДНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ	35
УЗАГАЛЬНЮВАЛЬНІ СЛОВА ПРИ ОДНОРІДНИХ ЧЛЕНАХ РЕЧЕННЯ	38
ЗВЕРТАННЯ	46
ВСТАВНІ СЛОВА	51
ВІДОКРЕМЛЕНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ	64
ПРОСТЕ УСКЛАДНЕНЕ РЕЧЕННЯ	91
ПІДСУМКОВІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	115
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	121

ГОЛОВНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ

ВАРІАНТ 1

Переписати речення. Підкреслити підмет і присудок та визначити засоби їх вираження

1. Відомо, що мова – найважливіший маркер національної самоідентифікації (І. Малкович)
2. Оженитися – не дощик переждати (Нар. тв.)
3. Сучасне завжди на дорозі з минулого в майбутнє (О. Довженко)
4. Вабить знов мене Чумацький Шлях, що осінні перетнув сузір'я (П. Дорошко)
5. Ішли дві долі різними шляхами – на роздоріжжі долі обнялись (Л. Костенко)
6. Поезія – це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі (Л. Костенко)
7. Він художник і не хотів жертвувати своїм покликанням (І. Цюпа)
8. Думав я, що в кожному серці є сьогодні, вчора, завтра (Б. Олійник)
9. Любить свій край – це для народу жити, боротися за юне, за нове (В. Сосюра)
10. Сорок вісім могутніх струменів злились в один пінисті велетенський водоспад і марно шумлять, надихаючи поетів нерозумних і радуючи дітей (О. Довженко)
11. Ніхто нині не зважиться відразу дати відповідь на це запитання (Ю. Андрухович)
12. Наш Довженко був найсучаснішою людиною серед митців кіно (Ю. Яновський)
13. Поезія не може жити на смітнику (М. Коцюбинський)
14. Це «ура», здавалося, затопило цілий світ (Ю. Смолич)
15. Ти вся – жага, ти вся – горіння, ти – лук, стріла і тятива (М. Рильський)
16. Один в любов, а другий в містику, а третій в небо, де орли (П. Тичина)
17. Люди повинні більше дивитися на зорі, на Стожари, на Чумацький Шлях (М. Стельмах)
18. Звенигородський повіт – пишний куточок України, край садків, Шевченкова батьківщина! (І. Нечуй-Левицький)
19. «І вражою злою кров'ю волю окропіте» - з дитинства знайомі слова (О. Гончар)
20. Хвилина – це наче і мало, а подумаєш – багато (Н. Рибак)
21. Жити у небі і гинути в леті – осуд старих журавлів (Л. Первомайський)
22. Серпень з вереснем стискають один одному правиці (М. Рильський)

23. І я хотів життя так, щоб добрим друзям радість дарувати (Лю Дмитерко)

24. Софія Київська і Золоті ворота княжого міста, Видубецький монастир і Києво-Печерська лавра із залишками Успенського собору, стародавній Поділ і сивочолий Борисфен-Дніпро – все це духовні символи України (З газ.)

ВАРІАНТ 2

Переписати речення. Підкреслити підмет і присудок, визначити засоби їх вираження

1. Та сім'я яворів невесела уклонила кінноті до ніг (А. Малишко)
2. Ваша усмішка – це посланець вашої доброї волі (Д. Карнегі)
3. Я не такий, щоб зрадити країну (Леся Українка)
4. Поснулим душам велено хропти: кого улещено дарами, кого утоплено в крові (Л. Костенко)
5. Можна вибрати друга і по духу брата, та не можна рідну матір вибирати (В. Симоненко)
6. Майже кожен з нас має якийсь свій особистий талант (А. Осипов)
7. Такий близький ти, краю мій, і безнадійно так далекий (В. Стус)
8. Буду я навчатись мови золотої у трави-веснянки, у гори крутої А. Малишко)
9. Тисяча тисяч тонів зливались в один струмінь і входили в легені холодно-лоскотним подихом (М. Івченко)
10. Плеск Дніпра був ніжним і невиразним (Ю. Яновський)
11. Любить свій край – це значить все любити, у чім його святе ім'я живе (В. Сосюра)
12. Хотіла б я піснею стати (Леся Українка)
13. Твоє журливе «ку-ку» спивало, як сльози по плакучій березі (М. Коцюбинський)
14. Грамотний – видючий і на все тямущий (Нар. тв.)
15. Коли буду я навіть сивою і життя моє піде мрякою, я для тебе буду красивою, а для когось, може, й ніякою (Л. Костенко)
16. Тихо, пустельно, мов на краю світу (О. Гончар)
17. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» належить письменнику-реалісту Панасу Мирному (З газ.)
18. Червоне – то любов, а чорне – то журба (Д. Павличко)
19. Твої зелені очі так дивляться на мене, що цілий світ навколо ніжно-зелений (С. Вакарчук)
20. Вміти творити – означає бути мислителем своєї епохи (О. Довженко)
21. І кожний з нас те знав, що слави нам не буде (І. Франко)
22. Одного разу він прийшов сюди з етюдником, примостився під крилатим кленом і почав малювати (І. Цюпа)
23. Гідність – це влада мудро тримати себе в руках (В. Сухомлинський)

23. Кожне слово – це ніби діамантова намистинка на величезному разку нашої пребагатої мови (З газ.)

Завдання в тестовій формі

1. Визначте речення, в якому підмет виражений займенником

- А Властивості кольорів людина пізнає поступово
- Б Вона вдосконалює та ускладнює свої уявлення, а потім для відкриттів добирає відповідні слова
- В Людину вражали та вражають барви багатьох предметів
- Г Щовесни, тільки-но зійде ніздрюватий сніг із городів, пригріє ласкаве сонечко, зграйками випурхували із сонних обійсть дітлахи
- Д Тепер у незалежній Україні українська мова в усій її чистоті й красі має посісти належне місце

2. Визначте речення, в якому підмет виражений прикметником

- А Тіні копиць полохливо тремтять на осяяній луці
- Б Вітер віє з-за Лиману, гне тополю в полі
- В Саме звідти й насувалося оте найстрашніше, темне, вируюче
- Г Вишневий стяг зоря зняла над синім гаєм
- Д День умира, убого никне небес шатро

3. Визначте речення, в якому підмет виражений неозначеною формою дієслова

- А Ніхто не міряв серця глибочинь
- Б Найбільшою забавкою було йому будувати та розоряти землянки, вали, окопи
- В Сонце ходило в надвечір'ї і сліди залишало рожеві окрай хвиль
- Г Мажорні гами сум дощів осушать
- Д Може, й пам'ять любові на високих згоріла зірках

4. Визначте речення, в якому підмет виражений числівником

- А Кінець весни й початок літа були того року сухі
- Б Ніщо не гине навіки, крім марного
- В Раптом зійшло до шлюпки ще двоє
- Г Іван Сірко серед найславніших кошових отаманів посів місце найпочесніше
- Д Немає в світі нічого радіснішого і приємнішого, ніж людська праця

5. Визначити речення, в якому підмет виражений дієприкметником

- А Ринуло з неба ціле море тихого світла, все на землі потопляючи
- Б Над степом промайнув легенькою тінню незрячий сон
- В Поспішаючи, кудись ховаються останні шуми й гуки довгої літньої днини
- Г Деякі тихо перешіптувались
- Д Визволені не можуть забути своїх визволителів

6. Визначте речення, в якому підмет виражений вигуком

- А Висока гора хати спускалась покатою і обірвалась над самою Россю

- Б Ой високо сонце сходить, низенько заходить
- В Степ спочиває, набирається прохолоди після денної сліпучої спеки
- Г Це «ура», здавалося, затопило цілий світ
- Д Вода сміється і невинно одбиває в собі блакитне небо з білими хмарками

7. Визначте речення, в якому вжито складений підмет

- А Низенькі хати осіли під синьою банею неба
- Б Вона ніби вперше бачила цю леваду
- В Його в обличчя знали вже мільйони
- Г Садок тішиться підсиненим туманцем дозрілих слив
- Д Невеликі три літа марно пролетіли

8. Визначте речення, в якому вжито складений підмет

- А Ви добре знаєте цю місцевість
- Б Оця реальна мить завтра вже буде спогадом
- В Тихо листом край печери два дубки шептали
- Г Споконвіку Прометея там орел карає
- Д Солодкою стрілою пізній цвіт, скрадаючися, приморозок ранить

9. Визначте речення, в якому вжито складений підмет

- А В серці знайшла я теє слово чарівне, що й озвірілих в люди повертає
- Б В безодні синій над горою, понад дібровою німою пташина тихо проплила
- В «Садок вишневий коло хати» - зразок геніальної простоти в поезії
- Г Люблю я слухати у полі пісні дівочі на зорі
- Д Залпи відчаю рвуться з горла, гуркотять у байдужу даль

10. Визначте речення, в якому вжито складений підмет

- А Серпень з вереснем стискають один одному правиці
- Б Трава плуталась попід ногами й обсипала гарячі ноги холодною росою
- В Ніч заплакала сльозами, позбирав ті сльози ранок
- Г Ллються дзвінко серенади, вільні, ніжні і живі
- Д В гарячий ясний літній день ліс на горах сяє, а в долинах чорніє

11. Визначте речення, в якому вжито простий дієслівний присудок

- А Поет мусить постійно враховувати рівень читача
- Б Він художник і не хотів жертвувати своїм покликанням
- В Я жив би двічі і помер би двічі, якби було нам два життя дано
- Г Життя людське багатогранне. І кожна його пора по-своєму прекрасна
- Д Всі, завмерши, продовжували, не зводячи очей, дивитися на двері

12. Визначте речення, в якому вжито складений дієслівний присудок

- А Люди повинні більше дивитися на зорі, на Стожари, на Чумацький Шлях
- Б Коли лежиш в полі лицем до неба і вслухаєшся в многоголосу тишу полів, то помічаєш, що в ній щось є не земне, а небесне
- В Ти прекрасна, вечірняя зоре!
- Г Хай славиться незрадний стиск долонь, хай здійснюються неосяжні мрії!
- Д Засмалені сонцем, закурені, мокрі од поту обличчя вилискували радістю і здоров'ям

13. Визначте речення, в якому вжито складений дієслівний присудок

- А За ніч листопад синьою рукою поля недбало снігом притрусив
- Б Крутий норд-ост – господар в цім краю
- В Ніч видалася темною і туманною
- Г Щоб навчитись жити, треба настраждатись у житті
- Д Небо перетворилося в решето, з якого лив мутними шнурами дощ

14. Визначте речення, в якому вжито складений дієслівний присудок

- А Довго я не хотіла коритись весні
- Б Мої дні течуть тепер серед степу, серед долини, наливої зеленим хлібом
- В Прямо над нашою хатою пролітають лебеді
- Г Вони летять нижче розпатланих хмар і струшують на землю бентежні звуки далеких дзвонів
- Д Дід говорить, що так співають лебедині крила

15. Визначте речення, в якому вжито складений дієслівний присудок

- А Сідаюче сонце з-за садка пишно обливало своїм світом чорне дворище
- Б Передчуття чогось недоброго, важкого закралось в душу
- В Здавалося, в темряві від шаленого бігу сапають табуни диких коней, витріплюючи мокрі гриви
- Г Тільки те дерево може жити, розвиватись, зеленіти і давати плоди, яке глибоко пустило коріння в землю і в той же час зметнуло буйну крону в небеса своє
- Д Степ у цю пору весь залитий сонцем, огорнутий голубими димками весняних випарів, привільний, широкий і безконечний

16. Визначте речення, в якому вжито складений дієслівний присудок

- А Вишневий сад розквітне коло хати, світання човном впливе зелене
- Б Дівчинка, сміючись, побігла вниз і всім, хто йшов назустріч, кидала білосніжні квіти
- В Густа, як руно, трава й дрібненька, тонісінька осока доходять до самої води
- Г Гіркуватою зеленню листя, бруньок і цвіту пахне повітря
- Д Хочу закінчити ще хоч одно оповідання

17. Визначте речення, в якому вжито складений іменний присудок

- А Вічна мудрість простої людини в паляниці звичайній живе
- Б Світла ніч стояла над горами
- В Дуб був гіллястий, міцний, поважний, з товстелезним стовбуром, і, звичайно, він був найголовніший тут, у лісі
- Г У яругах дерева захлинались по горло у березневій розтепелі
- Д Тремтіла даль, розколихана громами, і бризнула навскісним чорним дощем, перемежованим синіми сполохами блискавиць

18. Визначте речення, в якому вжито складений іменний присудок

- А І ми не вийдемо із бою, бо наша доля – боротьба
- Б І настроюють хмари велетенські оркестри сонця теплого, злив і розкутого грому

- В Чи сонце то зайшло за хмару, а чи потьмарилась блакить?
Г Напнувши небесні тугі паруси, неси мене, море, щосили неси
Д Прокидалась край неба зірниця, мов над озером тихим, глибоким лебідь сплескував білим крилом

19. Визначте речення, в якому вжито складений іменний присудок

- А Надворі зима, а мені така файна весна приснилася
Б Місяць був ясний і блискучий, як золотий турецький ятаган, на якого хукнули парою і насухо протерли оксамитом
В Вечір гаптував небеса і золотом, і сріблом, і янтарем, і Чумацький Шлях переливався, горів живим узором
Г Земля, яку війна засівала кулями, снарядами, бомбами, смертю, тепер родить хліб і життя

20. Визначте речення, в якому не вжито складений іменний присудок

- А Ти другом, братом і сестрою сіромі стала
Б Ліс низовий, набряклий душною вологою та п'янким духом розжухлої брості
В Степ був суцільний храм
Г Я мисль людська і правди помста
Д Тьмяно заблищали на сонці одвернуті лемешами скиби землі

21. Визначте речення, в якому не вжито складений іменний присудок

- А Це була легенда про лебедів
Б Повітря було холодне і чисте
В Ліна – дівчина слухняна, вдатна до роботи, гарна дитина
Г Журавлі летіли, як завжди восени, не дуже високо і не дуже швидко
Д Я був без імені, роду й племені

22. Визначте речення, в якому вжито складений іменний присудок

- А На довгій ниві днина не одна завіяним зерням скотилась в осінь
Б Опівночі, на критому току горять жовті ліхтарі, освітлюючи купи зсипаної тут пшениці
В Вона була доброго рибацького роду, доброї степової крові
Г Все зраділо, стриваючи день, і день зрадів, розцвітаючи, ясний, теплий, погожий
Д Осінь щедро засипала дубовим листом посохлі трави і пухнастий мох на пригорках

23. Установити відповідність

Головний член речення

1. складений підмет
2. простий присудок

Приклад

- А «Intermezzo» - яскравий зразок новели в літературі
Б Яким вогнем спокутувати мушу хронічну українську доброту?

3. складений дієслівний присудок

В Застигли в мовчанні обважнілі від снігу сосни

4. складений іменний присудок

Г Кожен з нас любов свою зберіг від зради, від зневаги й від смерті
Д Народ шукає в геніях себе

24. Установити відповідність

Головний член речення

1. простий підмет

2. складений підмет

3. складений іменний присудок

4. складений дієслівний присудок

Приклад

А Моє серце прагне бують на просторі

Б Все поспішало додому, всяке шукало собі захисту

В Чимало літ перевернулось, води чимало утекло

Г У справедливих армій доля завжди прекрасна

Д Із города із Глухова полки виступали

ТИРЕ МІЖ ПІДМЕТОМ І ПРИСУДКОМ

Тренувальні вправи

ВАРІАНТ 1

Поставити, де потрібно, тире між підметом і присудком

1. Найбільша драма мого життя це неможливість присвятити себе цілком літературі (М. К.)
2. Мій ідеал це хутір на узліссі, в Гетьманщині, в позаминулим віці (І. Кач.)
3. А дівчина була як сонце (М. В.)
4. Очі дві волошки в житі на Україні там, у нас. Коси жмут ясний пшениці на дорозі там, у нас (О. О.)
5. Мова ключ до серця цілого народу. Пізнати її зрозуміти його душу (М. Бурмака)
6. Село на нашій Україні неначе писанка село (Т. Шевченко)
7. Людина без волі що кінь на припоні (Л. Барабаш)
8. Печаль моя ріка без переправи, на тому боці спогади живуть (Л. Костенко)
9. Благородне ім'я Івана Мазепи це ім'я гідності нашого народу, його історичної повноцінності і здоров'я (М. Вінгр.)
10. Битва між Мазепою і царем Петром це була битва між Україною і московським царством, між поневоленими і поневолювачами (М. Вінгр.)
11. Але життя не сон, воно не склянка чаю (В. Сосюра)
12. Хмарки неначе ластовиння чи перламутрова луска (С. Бен)

ВАРІАНТ 2

Поставити, де потрібно, тире між підметом і присудком

1. Очі їхні любов та блага, синій смуток ячить з-під вік (М. Луків)
2. Осінь то вогненний птах, що, майнувши злотоплітним крилом, сконає, спопеліє дощенту (Г. Михайличенко)
3. Головним святом весняного циклу є Великдень найбільше християнське свято нашого народу, коли ми з глибокою вірою в серці висловлюємо слова: «Воскресне Україна!» (О. Воропай)
4. Хороводи дівчат, гуляння сільської молоді, забави дітей, зустріч птахів, що повертаються з вирію, травневі свята і нарешті «зільник» чарівна казка нашої старовини (О. Воропай)
5. Ліс є чудова лабораторія, гігантська фабрика цілющого повітря, це легені наших міст і селищ... (З кн. «Дари лісів»)
6. Для кожного з нас перебування в лісі це свято (З кн. «Дари лісів»)
7. Мати це вічне одкровення, вічна радість природи, сталь і ніжність поезії життя (Г. Кривда)
8. Тільки нам все жити не вмирати, зерно сіять, зацвітати знов (А. Малишко)

9. І неодмінно у вінку мав зеленіти хрещатий барвінок символ тривалого чистого кохання (З календаря)

10. А через усю Україну, посеред щедротних степів і ланів широкополих, бандурно пливе Дніпро-Славутич, мов та оспівана народом голуба стрічка в русій косі, що спадає аж до пояса, історичний символ і образ України. (Я. Гоян)

11. Так, народна пісня землі української це насамперед історія землі української та невмирущість духу народного, це глибинний світ реального життя й боротьби, світ надій-сподівань, які не покидають людину і в найтяжчі лихоліття (М. Стельмах)

12. Слова це ті ж зерна, що впали в родючу землю, це хліб наш насущний, без якого немислиме саме життя (Ю. Мушкетик)

ВАРІАНТ 3

Поставити, де потрібно, тире між підметом і присудком

1. Світ веселка, що з річки до лісу простяглася по небу (М. Рильський)
2. Іронія це блискавка ума, яка освітить всі глибини смислу (Л. Костенко)
3. Верба здавна одне з найпоширеніших дерев на Україні, одне з найулюбленіших у народі. (А. Кондратюк)
4. Була ти наче лісова царівна у зорянім вінку на темних косах (Леся Українка)
5. Вся поезія Дмитра Павличка розмова про любов і ненависть, правду і кривду, про добро і зло (Р. Лубківський)
6. Ліс це не просто сосни та дуби: не одна там народилась думка, повна щастя, ніжності й журби (М. Рильський)
7. Життя це, мабуть, усміх весняний (Д. Павличко)
8. Новітня думка це подія теж, та думку народити лиш замало (П. Сингаївський)
9. Її пісні як перло багатоцінне, як дивен скарб серед земних марнот (Л. Костенко)
10. На жаль, ми тут справді безсилі (П. Загребельний)
11. Хтось давно ще сказав, що спів то мова душі, то голос серця (Панас Мирний)
12. Життя це такий товар, що на ярмарку за найгрубіші гроші не купиш (Є. Гуцало)

Завдання в тестовій формі

1. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком

А Кооперативи – це об'єднання окремих людей або компаній, які створені для виконання певних ділових функцій.

Б Якість продукції – є одним з вирішальних факторів успіху у конкурентній боротьбі.

В Гроші для бізнесу – те саме, що вода для рослин.

Г Облігації корпорацій – це боргові розписки, що продаються, наприклад, у США за номіналом у тисячу доларів.

Д Акція – це право на власність, а облігація – це свідчення про надання позики.

2. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Фондова біржа – це місце, де діють брокери, які купують і продають акції та облігації для своїх клієнтів.

Б Брокери і дилери – є посередниками на фондовій біржі.

В Дивіденд – це частина прибутку корпорації, що розподіляється між акціонерами.

Г Готова продукція – те, що вироблено підприємством на продаж.

Д Кредити банків та продаж акцій і облігацій – основне джерело зовнішніх надходжень.

3. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Оборот касовий – обсяг виплат і надходжень готівкових коштів, що проходять через касу підприємства чи банку.

Б Бухгалтерський термін, що означає валовий дохід чи валовий обсяг продажу без будь-яких відрахувань, називається – оборот.

В Кредит, який надають для використання за чітко визначеним призначенням, називається кредит цільовий.

Г Люстратор – особа, котра визначає дохід із нерухомості.

Д Комітет біржовий – постійний керівний орган біржі, який відає її справами.

4. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Індекс фондовий – це показник, що характеризує зміну біржового курсу цінних паперів на певну дату.

Б Закон попиту – є закон, згідно з яким зростання цін на товари призводить до зниження попиту на них за інших рівних умов.

В Депозит, який є заставою для кредиту, - це депозит заставний.

Г Акт комерційний – к офіційний документ укладається між договірними сторонами у разі виникнення суперечностей щодо втрат і порушень, які сталися під час транспортування вантажів.

Д Акт оцінки – документ, який складається при оцінці вартості майна.

5. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Орендна плата за землю – це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою

Б Господарські операції – це факти підприємницької та іншої діяльності, що впливають на стан майна, капіталу, зобов'язань і фінансових результатів.

В Аудиторська палата України – є незалежним органом і неприбутковою організацією.

Г Спеціалізація - особливості виконання функцій спеціальності у певній галузі суспільного виробництва або на окремих рівнях економічної системи.

Д Заробітна плата – це винагорода або заробіток, обчислений у грошовому вираженні, який за трудовим договором роботодавець сплачує працівнику за виконану роботу.

6. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Податкова різниця – різниця, яка виникає між бухгалтерським і податковим прибутками.

Б Суб'єктами малого підприємництва є – фізичні особи, зареєстровані в установленому порядку як суб'єкти підприємницької діяльності.

В Фінансовий лізинг – це вид цивільно-правових відносин, що виникають із договору фінансового лізингу.

Г Група – це материнське підприємство та його дочірні підприємства.

Д Робочий капітал – це різниця оборотних і поточних зобов'язань.

7. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Девальвація – це офіційне зменшення, а ревальвація збільшення золотого вмісту паперової грошової одиниці.

Б Ринкова інфраструктура – це система підприємств і організацій, які забезпечують рух товарів і послуг, грошей, цінних паперів, робочої сили.

В Світовий ринок – це сукупність національних ринків, пов'язаних між собою товарно-грошовими відносинами.

Г Письмово оформлений документ купівлі-продажу або поставки це біржова угода.

Д Котирувальна ціна – це типова ціна, що встановлюється біржею з урахуванням кон'юнктури ринку.

8. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Інвестори – це громадяни або юридичні особи, які купують цінні папери від свого імені і за свій рахунок.

Б Об'єктивний рух пропозицій регулюється відповідним економічним законом – законом пропозиції.

В Якщо ціна знижується – то підприємець одержує менше коштів від реалізації.

Г Обов'язки – це правові норми (правила), що підлягають обов'язковому виконанню.

Д Фонди підприємства – це матеріальні та грошові ресурси, які перебувають у розпорядженні підприємства.

9. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Підприємство – як основна ланка національної економіки має самостійний баланс, розрахунковий рахунок у банку, печатку з назвою підприємства, товарний знак.

Б Товариство – це зазвичай закрита компанія, де зміна власників паїв відбувається лише за згодою більшості членів.

В Комунальні підприємства – це власність адміністративно-територіальних одиниць влади, які використовують їхній потенціал у власних інтересах.

Г Економічний прибуток – це різниця між обліковим і нормальним прибутком.

Д Суспільні блага – це блага, які споживаються всіма членами суспільства порівну і часто колективно.

10. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Об'єктами оподаткування фізичних осіб – є доход, майно і земля, юридичних осіб – прибуток, майно і земля.

Б Перехідна економіка – це закономірне явище розвитку економічних систем.

В Приватизація – це перетворення державної (а також колективної) власності на приватну – індивідуальну чи групову.

Г Суспільні блага – те, що однаковою мірою доступно всім членам суспільства і не потребує безпосередньої оплати.

Д Структурна перебудова – явище динамічне і постійне, яке зумовлюється науково-технічним прогресом і потребує великих обсягів капіталовкладень.

11. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Реальні доходи – це номінальні доходи, скориговані відповідно до зміни цін на товари і тарифів на послуги.

Б Така форма заощадження – як страхування є суспільною і вигідною.

В Головна мета страхування життя – забезпечення фінансової допомоги сім'ї на випадок втрати годувальника.

Г Конкуренція – це основа системи вільного підприємництва.

Д Страхування – одна з форм заощаджень.

12. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Заслуговеє на увагу ще одна риса підприємництва – соціальна відповідальність.

Б Підприємство, яке є власністю двох або більше співвласників, називається – товариство.

В Дивіденди – частина прибутку корпорації, яка розподіляється між власниками акцій.

Г Виробничі кооперативи – це підприємства, які виробляють і продають продукцію в інтересах своїх працівників.

Д Франчайза – це ліцензія, яка дає право приватній компанії функціонувати у вигляді частки великої торгової мережі.

13. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Комісія з цінних паперів і біржі – урядове агентство, в обов'язки якого входить нагляд за операціями на ринку цінних паперів.

Б Персональний комп'ютер – дієвий засіб підвищення продуктивності праці.

В В активі колективу – золоті, срібні та бронзові нагороди з міжнародних виставок у країнах СНД і далекого зарубіжжя.

Г Валовий прибуток фірми – є різницею між доходом від реалізації і загальними витратами виробництва.

Д Друга важлива складова маркетингу – продажна ціна.

14. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Профспілки – асоціації робітників, які створюються для захисту інтересів своїх членів.

Б Колективні угоди – це прояв неринкових сил формування заробітної плати.

В Аудиторська палата України – важливий компонент національної системи аудиту.

Г Національний банк України – як центральний банк держави виконує суттєво важливі для економіки функції.

Д Ринкові сили – це попит і пропозиція

15. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком:

А Збір комісійний – як різновид платежу стягується за надання посередницьких послуг.

Б Показник, що характеризує зміну біржового курсу цінних паперів на певну дату, - це індекс фондовий.

В Активи дохідні – активи, що забезпечують дохід (наприклад, депозит тощо).

Г Ринок муніципальних облігацій – важливий сегмент національного фондового ринку.

Д Основне завдання державної фінансової політики – формування справедливої, нейтральної та ефективної системи мобілізації доходів бюджету, формування сприятливих умов розвитку підприємництва.

16. Визначити речення, в якому неправильно поставлено тире між підметом і присудком

А Турбота про людське життя та щастя, а не про їх руйнування – це перше і єдине завдання хорошого уряду

Б До цього часу нерозв'язаною в макроекономіці – є проблема зростання природної норми безробіття, джерел виникнення інфляції та методів боротьби з нею

В Особистий дохід – це дохід, отриманий приватними особами

Г Споживання – витрати домогосподарств на придбання споживчих товарів та оплату послуг для задоволення особистих потреб

Д Інвестиції є другим після споживання компонентом сукупних витрат

17. У якому реченні потрібно поставити тире між підметом і присудком (розділові знаки пропущені)?

А У ринковій економіці попит на блага які пропонуються ринком та на суспільні блага не є ідентичним

Б Гроші є предметом власності а їх кількість залежить від вигоди та рівня доходів які отримують індивіди

В Грошова маса сукупність усіх грошових засобів що обертаються в народному господарстві у готівковій та безготівковій формах виконуючи функції засобів обігу платежу і нагромадження

Г Ризик і дохід різних паперів неоднакові

Д Економічний цикл є болючою реакцією ринку на порушення макроекономічних пропорцій

18. У якому реченні не потрібно ставити тире між підметом і присудком (розділові знаки пропущені)?

А Національний ринок це система соціально-економічних відносин які характеризують процес створення та розподілу товарів і послуг у межах певного національного господарства

Б Домашні господарства це сукупність всіх господарських одиниць діяльність яких спрямована на задоволення власних потреб та інтересів

В Об'єктом дослідження національної макроекономіки є національний ринок

Г На фондовому ринку України сьогодні в обігу є різноманітні цінні папери але переважно це акції підприємств та облігації внутрішньої позики

Д Економічний цикл це форма в якій відбувається рух економіки

19. У якому реченні не потрібно ставити тире між підметом і присудком (розділові знаки пропущені)?

А Робоча сила сукупність фізичних та інтелектуальних здібностей які має людина і які вона використовує в процесі праці (здатність до праці)

Б Безробіття в економіці це такий стан ринку робочої сили коли пропозиція робочої сили перевищує попит на неї

В Безробіття економічне явище згідно з яким частина економічно активного населення не має можливості використати свою робочу силу

Г Розуміння макроекономічних наслідків безробіття є неодмінною запорукою проведення ефективної соціальної політики та політики зайнятості

Д Ринок праці це механізм який забезпечує поєднання попиту та пропозиції праці в економіці розподіл трудових ресурсів та визначення цін на різні види трудової діяльності

20. У якому реченні потрібно ставити тире між підметом і присудком (розділові знаки пропущені)?

А Головними елементами ринку праці є попит та пропозиція на ньому

- Б Попит на працю обсяг попиту в економіці на ресурси праці який дорівнює кількості робочих місць створених в економіці
- В Представниками попиту є фірми (підприємці), держава
- Г Рівень і якість життя є інтегрованими показниками соціально-економічного розвитку країни
- Д Одним із важливих показників рівня життя населення є вартісна величина межі малозабезпеченості

21. У якому реченні тире між підметом і присудком треба поставити? (розділові знаки пропущені)

- А Інвестиції є другим після споживання компонентом сукупних витрат.
- Б Інвестиції вкладання у капітал видатки на виробництво і нагромадження капітальних благ
- В Інвестиції як економічна категорія увійшли у вітчизняну наукову літературу та практику наприкінці 80-х років ХХ ст.
- Г Нераціональне використання інвестицій призводить до заморожування виробничих потужностей і скорочення обсягів валового продукту країни
- Д До суб'єктів інвестиційної діяльності належить держава в особі інституцій (Національний банк України, Фонд державного майна України, Пенсійний фонд)

22. Тире між підметом і присудком поставлене правильно

- А У нашій країні центральним банком – є Національний банк України
- Б Сучасна банківська система – є системою з частковим резервним покриттям
- В Облікова процентна ставка – це ставка процента, під яку центральний банк кредитує комерційні банки
- Г Реальний попит на гроші – пропорційно пов'язаний із рівнем економічної активності
- Д Якщо швидкість обігу грошей і рівень обсягу випуску в реальному вираженні стабільні – то кількість грошей, необхідних для обслуговування угод в економіці, змінюється пропорційно рівневі цін

23. Тире між підметом і присудком ставити не треба? (розділові знаки пропущені)

- А Прогнозування це науково-обґрунтоване судження про можливий стан об'єкта в майбутньому
- Б Система Євростату це інтегрована система економічних рахунків, яка використовується Європейським співтовариством
- В Заощадження та частина використовуваного доходу, яка не витрачається на споживання (відстрочене споживання)
- Г Економічне зростання є важливою соціально-економічною метою кожної країни, оскільки збільшення продукції на душу населення означає підвищення рівня життя її громадян
- Д Перехід від переважно екстенсивного типу зростання до переважно інтенсивного процес, пов'язаний з глибинними зрушеннями в структурі

суспільного виробництва, викликаний зміною пріоритетів економічного розвитку

24. Тире треба поставити між підметом і присудком (розділові знаки пропущені)

А Відмітна риса ринкової економіки неповна зайнятість населення інакше кажучи їй властиве перманентне безробіття

Б Практично соціальний захист населення є комплексом законодавчо закріплених гарантій які протидіють дестабілізуючим життєвим факторам інфляції економічного спаду безробіттю тощо

В Зумовлюють прожитковий мінімум такі фактори як ціни інфляція та кількісна оцінка набору споживчих благ і послуг

Г Метою введення ембарго проте є не прагнення отримати економічні вигоди а бажання здійснити тиск на країну для досягнення певних політичних цілей

Д Попит на валюту приблизно дорівнює величині імпорту товарів і послуг а пропозиція експорту

ДРУГОРЯДНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ

1. **У котрому реченні є узгоджене означення**
 - А Вночі в садах тут світять груші-бери
 - Б Затоку обступили вогники кораблів
 - В Дорога ліворуч була наглухо закита завалами із дуба
 - Г Небо, високе і синє, розкинуло чарівні шати над головою
 - Д І тополя шепче, горнеться до матері-землі
2. **У котрому реченні є узгоджене означення?**
 - А Мене все життя ваблять і хвилюють зорі
 - Б З плеса визирнулообличчя чоловіка з вусами
 - В І місточок через річку брама замикала
 - Г За дванадцятьма мостами сивий Дніпро встає
 - Д Восени до людей не пиходить весна
3. **У котому реченні є узгоджене означення?**
 - А Руки матері землю прикрашають
 - Б Будь не тільки сином батька, а й сином народу
 - В Лункі октави дальніх голосів запише обрій у вечірній простір
 - Г Гідність – це влада мудро тримати себе в руках
 - Д Людина паці перемагає все
4. **У котрому реченні є узгоджене означення?**
 - А Я машинально зриваю цвіт яблуні
 - Б Блищить ріка, метляє вечір чуба, і сонце світить гаряче
 - В Осінній холодок над спраглою землею шатро гартоване широко розіслав
 - Г Популярність Котляревського ще за життя була велика
 - Д Голова без розуму – ліхтар без свічки
5. **У якому реченні є узгоджене означення?**
 - А Промені сонця раптово виглянули з-за хмари
 - Б Великі події народжують великих співців
 - В Мистецтво слухати дається не кожному
 - Г Красивим доля не поспішає важити щастя
 - Д Вік звікувати – не в гостях побувати
6. **У якому реченні є неузгоджене означення?**
 - А Мова українського народу коштовним скарбом розвивається і збагачується
 - Б Густа мряка чорним запиналом єднала з небом спалену сонцем полонину
 - В Нам треба голосу Тараса
 - Г Ступає ніч ногами бурими на почорнілий сніговал
 - Д Будуть вік стояти біля броду посивілі верби-матері
7. **У якому реченні є неузгоджене означення?**
 - А Пісня Марічки оповідала всім добре знайому подію
 - Б Он поміж чоними комишами блиснуа спокійна вода озерця

- В Пішов Хома по сусідах позичати хліба
Г Ще треті півні не співали
Д Сонце пишно закотилося за хмари
- 8. У якому реченні є неузгоджене означення?**
- А Я нерозлучний з рідною землею, мов любов найвища і земна
Б Кричать галчата жовтороті про радість жити і жадать
В Земля почала зеленіти тендітною травною
Г А я таки мережить буду тихенько білії листи
Д Неси ж мене, коню, по чистому полю
- 9. У якому реченні є неузгоджене означення?**
- А Умер давно той цар з лицем тиана
Б Хто може нас, могутніх, підкорити?
В Сніг з морозом поморозив всі на полі квіти
Г Умій правильно бачити навколо себе щедрість і скнарість
Д Вночі вже осінь глянула до двору
- 10. У якому реченні є неузгоджене означення?**
- А Людина цінує солов'я не тільки за гарний спів
Б Білосніжні хмаринки, як пір'я, легенько пливуть краями неба
В Місяць крізь віти ялини руки до мене постяг
Г Догорав короткий осінній день, схилив свою жовтогарячу голову на повитий серпанком обрій
Д Залюблено дивилось на нього сонце
- 11. У котрому із речень відсутній додаток?**
- А Схід уже почав червоніти малиново
Б Спить нагорьована за день земля сторожко і важко
В Довго я не хотіла коритись весні
Г І нехай наше життя буде чудесною піснею
Д Ніколи не питимуть ворожі коні воду у Дніпрі
- 12. У якому реченні є прямий додаток?**
- А Брови й плечі його полізли високо вгору від здивування
Б Темна хмара освітилась вогнем від блискавиці
В Синя хмара загубила свій колір і зависла над землею
Г Вітер на деревах рвав трухляву кору
Д Польова повитиця полізла догори по стежині жита
- 13. У якому реченні є непрямий додаток?**
- А Роботящим умам, роботящим рукам перелоги орать
Б Сьогодні день святковий
В Кожен день приносив якусь новину
Г Ми тривожим стратосферу, атомне ядро і сферу
Д Випадковий перехожий просить підвезти
- 14. У котрому реченні є обставина?**
- А Молоді соснові деревця були поламані й ушкоджені
Б Петро – не Юда, він любив учителя

- В Що місяцю зіроньки кажуть ясенькі?
Г Я вчився любові у дядька Миколи
Д Під вечірнім сонцем масляно лисніє чорна рілля
- 15. У котрому реченні є обставина місця?**
А У зів'ялих листочках хто може вгадати красу всю зеленого гаю
Б З холоду та голоду і півень не співає
В Темна хмара озвалася громом гучним
Г На дорозі гість веселий – дощ, блакитний, весняний
Д Тільки манить ввечері дорога у казковий загадковий світ
- 16. У котрому реченні є обставина місця?**
А Плаче тепер білим цвітом мамина вишня в саду
Б Тиша стояла якась неспокійна, світле безмежжя здавалось крихким
В Сьогодні сніг іти вже поривавсь
Г Ми чисті перед совістю, нащадками й планетою
Д Над прірвою віків, розлучений з жубою, стою, вдивляючись в тисячолітню млу
- 17. У котрому реченні є обставина часу?**
А Дзвени, моя пісне, і клич до роботи
Б Снігом скрипучим сяє нива на сонці
В Опівночі падатиму рясною росою
Г Шляхи засипаючи, завиває лютнева хуртовина
Д Мої суцвіття, биті холодами, ви добру зав'язь все-таки дали
- 18. У котрому реченні є обставина часу?**
А Знову потекли теплі, лагідні, задумливі дні
Б Моя нова мрія літа наді мною орлом
В З-за галузки смереки виглядали зажурені гори, напоєні сумом тіней од хмар
Г Надвечір вони йдуть утрюх на гору оглядати історичні місця
Д Подекуди красувалися кущі глоду, терну
- 19. У котрому реченні є обставина способу дії?**
А Щирим золотом горить молода сосна у надвечірнім промінні
Б І травинка щонайменша вгору тягнеться, у вись
В Внизу розкинулись луки
Г Щира павда всюди куток знайде
Д З лісу на прогалину виходить дядько Лев і небіж його Лукаш
- 20. У котрому реченні є обставина допустовості?**
А Ріка лякала людей не від своєї примхи, а зі страху перед небом
Б Дивлячись униз, бачили безодню
В Незважаючи на таку рань, було вже зовсім тепло
Г Тьмяно заблищали на сонці одвернуті лемешами скиби землі
Д Сійте вчасно – матимете рясно
- 21. У котрому реченні є обставина мети?**
А Пишні левади пропахли медовими ароматами

- Б І раптом вітерстрибнув угору, повіяв холодом на землю
В Очерети із чорними свічками ідуть уздовж колишніх берегів
Г Заради світлого майбуття давайте об'єднаємо зусилля
Д Вітер в гаї не гуляє, вночі спочиває
- 22. У котрому реченні є обставина причини?**
- А Світлі паруси дощу вже розпускалися на обрії, помітно наближалися з нивами
Б Від прудкої ходи остапові зробилося душно
В Дорога текла втомено, мов рікаСірі, ледве помітні в тумані плавні непривітно шуміли
Г Висить синя мла з самого ранку над нами
Д Тільки людина може зробити неможливе
- 23. У котрому реченні є обставина умови?**
- А Семен стояв ні в сих ні в тих, тримаючи у руках торбинку
Б Пліт несло серединою річки
В Весело проходить свято при щасті, при достатках
Г Обабіч шляху сивів рососою лан пшениці
Д Роман, по молодості, і не догадався збагнути тривогу матері
- 24. У котрому реченні є обставина мети?**
- А Дружно курились димарі хат, рипіи журавлі біля киниць
Б Ідуть дівчата в поле жати
В Тут колись бродив між лепехою і спочивать сідав на купині
Г У ті вранішні години море було особливо ласкавим і добрим
Д Усюди вчуваються мені сумовиті перебори кобзи

НЕПОВНІ РЕЧЕННЯ

Визначте, який член речення пропущено, чим зумовлений цей пропуск

1. Перші заморозки хапають землю, як сивина – скроні старої людини (Є. Гуцало)
2. Прагу було врятовано від руйнування, а її мешканців – від винищення (О. Гончар)
3. Вливається в Дніпро Сула, життя людей в історію (О. Ющенко)
4. Облетять пелюстки, і зірки – пелюстками з орбіт (Б. Олійник)
5. Біля греблі стояв млин, за греблею – неширокий, схоплений кригою став, понад ставом, долиною – рідне село Петриківка (В. Козаченко)
6. Човник бігає швидко-швидко, а за човником – пісня і нитка (М. Ткач)
7. Не вчи орла літати, а солов'я – співати (Нар. творч.)
8. Бджілоньки злітаються на квіти, а дітоньки до школи (М. Підгірянка)
9. На сході троянди світання в хитанні гілок золотих О. Олесь)
10. У городі тиша й мовчазний передзвін сердець (О. Олесь)
11. Земля не може жити без сонця, а людина – без щастя (Нар. творч.)
12. Гроші йдуть до багатого, а злидні – до бідного (Нар. творч.)
13. Держав дві корови, а тепер – дві ворони (Нар. творч.)
14. В сонце цілять стріли-трави, сонце – в трави й буйний ґрунт (Г. Чумак)
15. Старший син був меткий і проворний, як задерикуватий зимовий день, молодший – неврівноважений, як весняна повінь (Ю. Яновський)
16. Понад садом літає крук, понад степом – свист (І. Багряний)
17. Квітку метелик цілує, обрії – сонце, вітер – берізку німую (В. Сосюра)
18. Він слово, а Карпо йому – десятеро (І. Нечуй-Левицький)
19. Хто купляв собі Долю за гріш, а хто - і за мільйони (Л. Костенко)
20. Бджола жалить жалом, а людина – словами (Нар. творч.)
21. Без тебе світ не був би світом, зима – зимою, літо – літом (Р. Братунь)
22. Людина створила культуру, а культура – людину (В. Русанівський)
23. Не давай зайцеві моркву береги, а лисиці – курей (Нар. творч.)
24. Багатому у двіркотиться, а бідному – з двору (Нар. творч.)
25. Може зламатися тіло, але ніколи – дух (О. Стефанович)
26. Дерево міцне корінням, а людина друзями (Нар. творч.)
27. Без витоку нема ріки, а без коріння крони (Нар. творч.)
28. Крізь шибку виднілися білі колони тераси, а за ними –квітник М. Коцюбинський)
29. Льонці дід подарував два гнучких вудилища з ліщини, а Галі – кошика із червоного та жовтого верболозу (В. Кучер)
30. Цвях збереже підкову, підкова – коня, кінь – сміливця, сміливець – Вітчизну (Нар. творч.)

ОДНОСКЛАДНІ РЕЧЕННЯ

Визначити вид односкладного речення

ВАРІАНТ 1

1. Добре діло роби сміло. (Нар. тв.)
2. Минулося, розійшлося, і сліду не стало (Т. Шевченко)
3. Така шалена стужа, така крута зима (В. Сосюра).
4. Тим часом розвиднялося, світало (М. Рильський)
5. Тихо навкруги, мертво (М. Коцюбинський)
6. Без мови нема народу. (Нар. тв.)
7. Густа, обважніла від роси тиша (Д. Прилюк)
8. Угамуйтеся, ліси, заспокойтесь, засніть (Л. Костенко).
9. Випустивши стрілу, лук не ховають Нар. тв.).
10. Віковічні перелogi тут двано розорано (І. Цюпа)
11. Прохолодою повіяло з лісу (М. Стельмах)
12. Хліб-сіль їж, а правду ріж. (Нар. тв.)
13. Осіння золота пора (В. Сосюра)
14. Вигострю, виточузброю іскристу (Леся Українка)
15. Легко й глибоко дихаємо в сухому сосновому бору (О. Копиленко)
16. Вмійте вчасно промовчати (І. Томан)
17. Рожеві сосни... Арфа вечорова Л. Костенко).
18. Любіть тваринку, і травинку, і сонце завтрашнього дня... (Л. Костенко)
19. Мені невесело було на нашій славній Україні (Т. Шевченко)
20. У чужому домі не порядкуй (Нар. тв.).
21. Посадили над козаком явір та калину (Т. Шевченко)
22. Після бою кулаками не розмахують (Нар. тв.)
23. Візьму собі твою співучу душу (Леся Українка)
24. Писати тільки правду. Не зраджувати їй ні за яких обставин. (О. Довженко)

ВАРІАНТ 2

1. Не пускайте слів попереду думок (Нар. тв.)
2. Оберегайте життя у всіх його виявах (О. Гончар)
3. Все покину і полину до самого Бога (Т. Шевченко)
4. Держи кишеню і уста замкненими (Нар. тв.)
5. Весна, і смерть, і світле воскресіння (Л. Костенко)
6. З росою в лузі не зів'яну (Леся Українка)
7. Розвиднілось. На небі посвітлішало (Л. Костенко)
8. Спокійні очі, сива голова, жорстка кирея кольору нічного (Л. Костенко)
9. Люблю чернігівську дорогу – весною, влітку, восени (Л. Костенко)
10. Довгий яр, весь білою черемхою залитий (М. Рильський)
11. Цього літа градом побило врожай (З газ.)
12. За правду, браття, єднаймося щиро (Леся Українка)
13. Їмо плоди із дерева незнання (Л. Костенко)
14. Пером не можна описати, не можна і в казках сказати, яких було багатько див! І. Котляревський)

15. Лежачого не б'ють (Нар.тв.)
16. Тихо в прозорім повітрі (Леся Українка)
17. На серці у Насті було тихо, весело (М. Коцюбинський)
18. А слова дружнього за гроші не купити (Нар. тв.)
19. Чудово, просторо, радісно на придеснянських лукх (Ю. Збанацький)
20. Синім холодом од трав віє (В. Сосюра)
21. Від корявого дерева тепла не чекай (Нар.тв.)
22. Обіцяного сім літ чекають (Нар. тв.)
23. Посієш впору – матимеш зерна гору (Нар.тв.)
24. А в очеретах реве, стогне, завиває, лози нагинає (Т. Шевченко)

ВАРІАНТ 3

1. Зі степу пахне житом, стернею (Гр. Тютюнник)
2. Високі сосни. Серпень. Спека (М. Сингаївський)
3. Вже добре посутеніло, треба йти додому (Є. Гуцало)
4. Весною в селі встають рано (Гр. Тютюнник)
5. Жену від себе голоси поля (М. Коцюбинський)
6. Понасипало кучугури, і ліс весь снігом замело (Л. Костенко)
7. А вже світає, сумно, сумно благословляється на світ (М. Луків)
8. Заснути так, що не почути уві сні таємних землетрусів та розпуки (Д. Павличко)
9. Зима. Холоднеча. Засніжений ліс (М. Стельмах)
10. Любиш кататись – люби й саночки возити (Нар. тв.)
11. Весною в селі встають рано (Г. Тютюнник)
12. Посіємо хліб у ріллю вікову (А. Малишко)
13. Покромсали життя моє на частки, на тьмяну січку слів і суєти (Л. Костенко)
14. Тільки блискало у хмарах та ревіли з гір потоки (П. Тичина)
15. І знову зима. Сипкий сніг (А. Стасюк)
16. Тут пахне медом, світиться світанком
17. Не сумуй одна, не журись одна (А. Малишко)
18. Святі ворота взято на ланцюг (Л. Костенко)
19. В лиху годину пізнаєш вірну людину (Нар. тв.)
20. Учітесь, читайте і чужому научайтесь, й свого не цурайтесь (Шевченко)
21. Мене везуть у царство трав, річок і таємничих озер (М. Стельмах)
22. Ніби навмисно наплутано їх там (В. Підмогильний)
23. Бійцям не можна спать на варті, плекать утому на лиці (М. Бажан)
24. Стою. Дивлюся на дніпровські схили (Л. Костенко)

ВАРІАНТ 4

1. Любіть Україну, як сонце любіть, любіть, як вітер, і трави, і води (В. Сосюра)
2. Холодом з долини тягне вітровій (О. Ющенко)

- 3 І пахне житом молодим, і рибним виловом багатим (А. Малишко)
- 4 Дорога. Ранок.Тиша. Довгий яр, весь білою черемхою залитий (М. Рильський)
- 5 Пахне кропом село, полином і катраном (М. Луків)
- 6 Не потрапили на Січ і на третій, і на четвертий день, а десь тільки аж через тиждень (П. Панч)
- 7 Люблю пісні мого краю (М. Рильський)
- 8 Шукайте ценора в собі (Л. Костенко)
- 9 Мело, крутило, скаженіло, огортаючи присмерками весь край (О. Гончар)
- 10 Сіро і сумно ставало на заході сонця (М. Коцюбинський)(О. Гончар)
- 11 Далеко за річкою горіло і в шибці жевріло, переливалось, палахкотіло (О. Гончар)
- 12 Підеш тією стежкою, глянеш кругом себе, і скрізь бачиш зелене море верб, садків, конопель, соняшників (І. Нечуй-Левицький)
- 13 Чекаю дня, коли собі скажу: оця строфа нарешті досконала (Л. Костенко)
- 14 Зранку було тихо на обох пагорбах(В. Земляк)
- 15 Чимось особиво рідним повіяло від цього села (Леся Українка)
- 16 Завершуй задуми і справи, не залишай на кращі дні (М. Сингаївський)
- 17 Дихалося вільно, йшлося по землі легко(Ю. Збанацький)
- 18 Сіро і сумно стало на заході сонця (М. Коцюбинський)
- 19 Може б нам полинати у вирій? (Д. Павличко)
- 20 Словами серденька не одурити (Нар. тв.)
- 21 Не люблю осінньої ночі! (Б. Лепкий)
- 22 Мріяти й шукати, доки жити, шкварити байдужість на землі (В. Симоненко)
- 23 Черемхова гілка, вечірня пора, далека сопілка на схилах Дніпра (М. Луків)
- 24 Така зима, морози йорданські (Л. Костенко)

ВАРІАНТ 5

1. Вже добре посутеніло, треба йти додому (Є. Гуцало)
2. Зі степу пахне житом, стернею (Г. Тютюнник)
3. На пагорбі зеленім біла хата. Криниця. Ясени. Автомобіль Д. Павличко)
4. Жену від себе голоси поля (М. Коцюбинський)
5. Нездужалось. Цілий день мене терло, і м'яло, і ходити не давало (Панас Мирний)
6. Без очей проживеш, без батьківщини – ніколи (Нар. творч.)
7. Повантажили нас в ешелони - повезли на південь Г. Тютюнник)
8. Хрещатик. Каштани. Кругом риштування (О. Підсуха)
9. Іду один дорогою із думою-тривоною (І. Гончаренко)
10. Димом і темнотою заслало йому очі (Панас Мирний)
11. Вже давно нема тієї хати, ні лелек на гостроверхій клуні(О. Підсуха)

12. За добро добром віддячують (Нар. творч.)
13. Воістину прекрасний світ вночі (Є. Плужник)
14. Бережи хліб на столі, а слово на відповідь (нар. творч.)
15. Вір своїм очам, а не чужим речам (Нар. творч.)
16. Вино мудрості п'ють із келиха розчарувань
17. Люблю вночі на небеса дивитись (Д. Павличко)
18. Отак мені доведеться свято зустрічати (Т. Шевченко)
19. Мушу випити келих до краю – полиновий мед самоти (Є. Маланюк)
20. Ходжу, хитаюсь, як після хвороби (Л. Костенко)
21. Можна прожити і без сорому, і без пісні, і без Рафаеля (О. Гончар)
22. Націлено стріли каналів на в степах, у пустелі, у суші (П. Усенко)
23. У кінці саду почали розкопувати грядки (І. Микитенко)
24. Добру славу за гроші не купиш (Нар. творч.)

Завдання в тестовій формі

1. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. означено-особове
2. неозначено-особове
3. безособове
4. узагальнено-особове

Приклад

- А Бездонної бочки не наллєш
Б Снігом віконечко наше забило
В Почекати чи вже йти
Г Везли їх , зраних у борні з солдатами, везли їх, стомлених в тюрмі за ґратами
Д А вітер, вітер, вітер, який палючий вітер

2. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. означено-особове
2. неозначено-особове
3. безособове
4. узагальнено-особове

Приклад

- А Поле. Хутір. Верболіз. Хатинонька наша
Б Як же його без надії у неволі жити?
В Задзвонили в усі дзвони по всій Україні
Г Заки море перелечу, крилонька зітру
Д Не біжи поперед батька в пекло

3. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. означено-особове
2. неозначено-особове

Приклад

- А На чужий роток не накинеш платок
Б В нестям дерлися кудись між стрімке

3. безособове
4. узагальнено-особове

В Люблю зими живі картини
Г Дорога. Ранок. Тиша. Довгий яр
Д Вже б покласти кінець всім
незгодам і щоб кожен народ поважать

4. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. називне
2. узагальнено-особове
3. неозначено-особове
4. безособове

Приклад

А Усе було переговорено,
перегарикано перемелено досади на
жорнах
Б На чужу роботу дивитись – ситому
не бути
В Вечір. Зорі в небозводі. Блиск над
синіми снігами
Г Повантажили нас в ешелон –
повезли на південь
Д Молодь багата мудрістю батьків

5. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. означено-особове
2. безособове
3. узагальнено-особове
4. неозначено-особове

Приклад

А І добру , і щастю в цьому домі
бути!
Б Від корявого дерева тепла не чекай
В На Черкащині високу гору
засадили акаціями
Г Ми працюю любимо
Д Шукай в телефоні мій слід, цілуй
у вікно мої губи

6. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. безособове
2. узагальнено-особове
3. означено-особове
4. неозначено-особове

Приклад

А За одного битого двох небитих
дають
Б Козацька школа, крита очеретом
В Світало по-березневому рано
Г Люблю літній захід сонця
Д Від багача не жди калача

7. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. означено-особове
2. неозначено-особове
3. узагальнено-особове

Приклад

А Січнева ніч. П'ятнадцяте число
Б Писати тільки правду. Не
зраджувати її ніколи
В Неправдою світ пройде, та назад
не вернешся

4. називне

Г Від добра добра не шукають
Д Люби природу не для себе, люби для неї

8. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. означено-особове

2. неозначено-особове

3. безособове

4. узагальнено-особове

Приклад

А Люблю, коли немає міри, щоб змірять почуття

Б Нездужалось. Цілий день мене терло, і м'яло, і ходити не давало

В Випустивши стрілу, лук не ховають

Г Розкішний куц горішини

Д Згаяного часу і конем не здоженеш

9. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. означено-особове

2. неозначено-особове

3. називне

4. безособове

Приклад

А Вечір. Зорі в небозводі. Блиск над синіми снігами

Б Слову художника надано величезної сили

В Не можу забути наші городи

Г Як правило, Святвечір, або Багату кутю, справляли ввечері

Д Журбою біді не пособиш, плачем лиха не збудешся

10. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. безособове

2. неозначено-особове

3. узагальнено-особове

4. називне

Приклад

А Дорога довга, чагарі, долини

Б Сади свій сад, плекай свої надії, зневірою душі собі не рань

В Пахло рибою і прив'ялими квітами, гуло гедзями і дзвеніло мухами

Г За битого двох небитих дають, та й то не беруть

Д Судили мене, оправдали, та що мені теперз того?

11. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. узагальнено-особове

2. означено-особове

3. неозначено-особове

Приклад

А Нас зустрічають хлібом-сіллю

Б Вночі і ожеледь, і мряка, і сніг, і холод

В За правду, браття, єднаймося щиро

4. безособове

Г Попав, як пальцем у небо
Д Тяжко, важко сиротині, а ніхто не бачить

12. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

- 1 означено-особове
- 2 неозначено-особове
- 3 називне
- 4 безособове

Приклад

- А Нас тепер нікому не скорити
- Б Ось і дуб той кучерявий
- В Від своєї тіні не втечеш
- Г Поділять тебе, земле, ой поділять
- Д Люблю мандрувати по рідній країні!

13. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

- 1 безособове
- 2 неозначено-особове
- 3 узагальнено-особове
- 4 називне

Приклад

- А Голкою криниці не викопаєш
- Б Розлогі верби. Затишок і тіні
- В Нам вічно треба небом жити
- Г А вже в Полтаві набирали сотні
- Д Біда забрала в мене щастя радіти
теплому дощу

14. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

- 1 означено-особове
- 2 неозначено-особове
- 3 узагальнено-особове
- 4 безособове

Приклад

- А Нема краси в завзятості безсилій
- Б Чудесна київська осінь
- В Для лікування різних захворювань
застосовують бджолиний мед
- Г Стою. Дивлюся на дніпровські схили
- Д Здобудемо освіту – побачимо більше світу

15. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

- 1 безособове
- 2 називне
- 3 узагальнено-особове
- 4 неозначено-особове

Приклад

- А Навколо було надзвичайно тихо
- Б Не мудруй багато, а працею завзято
- В Буду хлібом і цвітом ділитись
- Г Довгий яр, весь білою черемхою залитий
- Д Виводили розкріплених коней, розбирали зброю

16. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

- 1 називне
- 2 означено-особове

Приклад

- А Єдина стеля мистецтва - правда
- Б Чи довго, браття, будете мовчати?

3	безособове	В	За пустослів'ям дня не перейти
4	узагальнено-особове	Г	Зелене плесо нескошених трав
		Д	На чужу роботу дивитись – ситому не бути

17. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

Приклад

1	неозначено-особове	А	Все покину і полину до самого Бога
2	означено-особове	Б	На другий день тільки про повінь і говорили
3	узагальнено – особове	В	Слухай кожного, але не з кожним говори
4	називне	Г	Вузька вуличка. Стіна повита хмелем
		Д	Марудна справа – жити без баталій

18. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

Приклад

1	безособове	А	Люблю яскраві маки і волошки
2	означено-особове	Б	З полови хліба не спечеш
3	узагальнено-особове	В	Сім погод надворі: сіє, віє, мутить, крутить, рве, зверху несе, знизу мете
4	неозначено-особове	Г	Сміливі завжди мають щастя
		Д	Чіпчину хату опечатали, забили

19. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

Приклад

1	називне	А	І кулями косило нас
2	неозначено-особове	Б	Розуму ніколи не позичиш
3	безособове	В	Осінь. Вечора вогні. Синь і синь навколо
4	означено-особове	Г	Мене везуть у царство трав, річок і таємниць
		Д	Люблю зими живі картини

20. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

Приклад

1	узагальнено-особове	А	На чужий роток не накинеш платок
2	неозначено-особове	Б	Тихий-тихий зимовий ранок
3	означено-особове	В	Бо кажуть, дитино, що мова наша солов'їна
4	безособове	Г	Снігом віконечко наше забило
		Д	Стою, мов скеля, непорушний

21. Установити відповідність

Вид односкладного речення

- 1 називне
- 2 означено-особове
- 3 узагальнено-особове
- 4 безособове

Приклад

- А Де нема святої волі, не буде там добра ніколи
- Б У небі хмари хвилями пливуть
- В Пітьма. Дощ. Приглушений гамір табору
- Г Вчи дітей не страшкою, а ласкою
- Д Для добрих друзів відчиняю дім

22. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

- 1 означено-особове
- 2 неозначено-особове
- 3 узагальнено –особове
- 4 безособове

Приклад

- А Над головою уже шуміло
- Б Люблю, коли хвилі юрбою, шумують, ламаючи лід
- В Не знаєш початку, не гудь кінця
- Г Повільно йшли мовчазні до перону
- Д Не гріє сонце на чужині

23. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. безособове
2. називне
3. неозначено-особове
4. узагальнено-особове

Приклад

- А За що, не знаю, називають хатинку в гаї тихим раєм
- Б Мовчи та свою біду товчи
- В Люблю зі сміхом розмовляти. Хоч він не завше говіркий
- У грудях у нього хрипіло й було важко дихати
- Д І знову зима. Сипкий сніг

24. Установіть відповідність

Вид односкладного речення

1. означено-особове
2. безособове
3. узагальнено-особове
4. неозначено-особове

Приклад

- А Глибоким снігом позаносило колись зелені гори
- Б Буду піснею дзвеніти, і мужатись, і мужніти
- В І дощ, і сніг, і віхола, і вітер. Високовольтна лінія Голгоф
- Г Боїшся вовка – не йди до лісу
- Д Нас учили стрічати негоди та лиха грудьми

ПРОСТЕ УСКЛАДНЕНЕ РЕЧЕННЯ

ОДНОРІДНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ

Тренувальні вправи

ВАРІАНТ 1

Поставити розділові знаки:

1. Тепер і хмари і небо над ними і земля під ними і останній жовто-імлістий просвіток з одного краю обрію і перша блискавка з другого все це скидалося на незавершені полотна геніїв про створення світу (М. Стельмах)
2. Мине все на світі і злочин і лють лиш праця для людства одна не минає (П. Тичина)
3. Все це воду очерет жарке блакитне небо й розпечене сонце над ним ніби вперше побачив Михайлик (І. Сенченко)
4. Перепілка голосна і комашка золотиста жук метелик той і я всі в степу одна сім'я (М. Чернявський)
5. Верхи Карпат подільські ниви Покуття сиза далина лісів надбузьких буйні гриви це все це все Галичина (Р. Завадович)
6. Поля і ліси гори й болота річки й озера ніч і день зима і літо грім і блискавка життя і смерть все покрите таємничістю (В. Малик)
7. Так любить душа одинока далекий і тужний мотив: журливе журчання потоку і шелест пожовклих садів (Д. Загул)
8. Чотири речі нам потрібні щоб невеселих збутись дум здорове тіло добра вдача ім'я хороше світлий ум (Рудакі)
9. Значні площі в Україні займають баштанні культури як-от гарбузи кавуни дині кабачки патисони (З довідника)
10. Голос то розлягався в високім просторі то слався по землі по зелених житах то завмирав оддалеки на полях розлогих то вливався в душу якимсь несвідомим щастям (Панас Мирний)
11. Вечірнє сонечко гай золотило Дніпро і поле золотом крило (Т. Шевченко)
12. І море і озеро й синій високий його берег і широкий степ все було залите гарячим маревом і прикрите легким сивим туманом (І. Нечуй-Левицький)
13. Мавка йде до калини швидко ламає на ній червоні китиці ягід звиває собі віночок розпускає собі коси квітчається вінком склоняється перед Лісовиком (Леся Українка)
14. Голос Духа чути скрізь по курних хатах мужицьких по верстатах ремісницьких по місцях неволі й сліз (І. Франко)
15. Усі квіти маки ромашки волошки тягнуться до сонця (М. Коцюбинський)
16. Тут усе рідна мова батьки друзі односельці співи за святковим столом сповнювало серце Іванове радістю так довго очікуваного повернення додому (О. Петренко)
17. Холодний різкий вітер немилосердно бив в обличчя (М. Коцюбинський)
18. Мені наснився сад вишневий і грона ягід золотистих і трав рясних вінок зелений і розсип квіточок барвистих (Г. Чубач)

19. Вся громадськість повинна взятися за охорону нашої чарівної природи і птахів і звірів і садів і лісів (Остап Вишня)
20. Все чим живе душа чим серце володіє ясну блакить небес і зелень ранніх трав і цей струмок що так весні радіє йдучи в далеку путь з собою я забрав (Л. Первомайський)
21. Насправді ж музика це все і спів і чистота й птахи ці і хмаровиння й твердість криці... (В. Коротич)
22. Скрізь на вершечку стрілецької гори на пагорбах і видолинках панувала тиша (І. Нечуй-Левицький)
23. А маки процвітають білим і сивим і червоним квітом (Марко Вовчок)
24. Надворі повсюди лежала роса на пожовклій траві осінній на круглій павутині під стріхою у хліві на капустях у городі (Г. Тютюнник)

ВАРІАНТ 2

Поставити розділові знаки:

1. Ні човна ні весел ні квіток ні співів тільки сніг і вітер і весна весна (В. Сосюра)
2. На озері туман то лежить пеленою то хвилює од вітру то розвивається одкриваючи блідо-блакитну воду (Леся Українка)
3. Шість років не було в селі про Діброву ні слуху ні духу (П. Козланюк)
4. Тепла липнева ніч пролітає садками посадками скиртами в полях (О. Гончар)
5. Вітер в гаї не гуляє вночі спочиває (Т. Шевченко)
6. І все було палким в годину творчу і небо і земля і камінь і різець і серце майстра (Леся Українка)
7. І кожна статуя колона малювання мережечка різьба і навіть цегла незримими устами промовляють (Леся Українка)
8. І море і озеро і синій високий його берег і широкий степ усе було залите гарячим маревом (І. Нечуй-Левицький)
9. Мавка йде до калини швидко ламає на ній червоні китиці ягід звиває собі віночок розпускає собі коси квітчається вінком склоняється перед Лісовиком (Леся Українка)
10. Весь степ і лиман і озеро і море все закуталось у якийсь чарівний тихий світ повилось прозорчастим сивим туманом (І. Нечуй-Левицький)
11. Олександр Довженко був не тільки глибоким національним художником але й палким патріотом (М. Рильський)
12. Міцних вузлуватих потрісканих рук не спинить ні гамір ні гомін ні стук (М. Рильський)
13. На йому була проста одежа широкі крамні сині штани біла сорочка й чорна смушкова шапка (І. Нечуй-Левицький)
14. Земля України і небо і юди усе мені рідне (П. Воронько)
15. Софія Київська і Золоті ворота княжого міста Видубецький монастир і Києво-Печерська лавра із залишками Успенського собору Старовинний Поділ

і сивочолий Борисфен-Дніпро все це духовні символи національної історії та культури України (Р. Радишевський)

16. Співаються веснянки скрізь на вулицях села на майдані під церквою в лісі в полі а найчастіше на зелених луках понад річкою або ставком (О. Воропай)

17. Усе довкола дерева птахи люди сповнене весняної пружної нестримної сили (В. Собко)

18. Все його цікавило а саме дорога і ліс і окопи під лісом (Ю. Збанацький)

19. Якщо ти втратив мужність ти можеш втратити все честь повагу довір'я (В. Сухомлинський)

20. І трави й ниви й сонце все усе змінилось у хлопчика в очах (І. Франко)

21. Софія зупинилась з тихим хвилюванням охопила очима весь мальовничий краєвид і широку ріку із світлими перекатами і золотисті піщані острівці і далекий протилежний берег зарослий верболозом (О. Донченко)

22. Тут усе рідна мова батьки друзі односельці співи за святковим столом сповнювало серце Іванове радістю так довго очікуваного повернення додому (О. Петренко)

23. На все осінь щедра на кавуни і на дощі і на холодні роси (Ю. Збанацький)

24. І все те і штурмуюче море і голубіюче небо і далекі ледь окреслені хмари пройняте легеньким серпанком рухливого туману (Ю. Збанацький)

УЗАГАЛЬНЮВАЛЬНІ СЛОВА ПРИ ОДНОРІДНИХ ЧЛЕНАХ РЕЧЕННЯ

Тестові завдання

1. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Серед довгострокових боргових зобов'язань виділяють такі види: державний борг, тобто боргові зобов'язання центральних або місцевих органів влади, гарантований державою борг приватних фірм, приватний борг, не гарантований державою.

Б Стрімке зростання чисельності ТНК та їхніх закордонних підприємств, створення ними інтегрованих систем міжнародного виробництва, концентрація величезних фінансових ресурсів усе це перетворює транснаціональні корпорації на одного з ключових суб'єктів міжнародних фінансів.

В Вибір технологій залежить від двох факторів: корпоративної стратегії та можливостей філіалу.

Г Є три головні форми передачі управлінських знань: шляхом формального навчання, неформального навчання (в процесі роботи) і шляхом повсякденного нагромадження досвіду (формування підприємницької й управлінської культури, системи цінностей та поведінки і т. д.).

Д ТНК справляють багатогранний вплив на світову торгівлю: її обсяг і динаміку зростання, структурні зрушення та географічні напрямки торговельних потоків.

2. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Політика сприяння іноземним інвестиціям охоплює широкий діапазон заходів: від створення сприятливого іміджу країни для інвесторів – до підтримання конкурентоспроможності регіонів зосередження іноземних підприємств.

Б Пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи поділяються на дві групи: інвестиційні стимули та вимоги до функціонування іноземних підприємств.

В Спільні підприємства створюються в таких формах: акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, командитні товариства, холдинги тощо.

Г Спільні товариства характеризуються трьома визначальними ознаками, а саме спільним майном, спільним управлінням і спільним розподілом прибутку.

Д Міжнародну валютну систему складають два основні грошові блоки: резервні національні валюти й національні валюти.

3. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А На практиці використовуються декілька видів ліцензійних платежів: періодичні (роялті), паушальні, комбіновані, на компенсаційній основі, фіксовані.

Б В сучасній економічній науці виділяють такі моделі та концепції економічного розвитку: теорія лінійних стадій, теорія структурних трансформацій, теорія зовнішньої залежності, неокласична модель вільного ринку, модель сталого розвитку, інноваційна теорія економічного розвитку.

В Таким чином, головними критеріями при визначенні процвітання чи депресії слугують такі основні показники: зайнятість, реально споживаний дохід та реально вироблений дохід.

Г Основна частина найбільших у світі ТНК належала принаймні до однієї із чотирьох галузей: електроніка та електротехнічне обладнання, автомобілебудування, видобуток та дистрибуція нафти, виробництво харчових продуктів та напоїв.

Д Науково-технічний прогрес привів до істотних зрушень у товарній структурі міжнародної торгівлі, а саме збільшилася частка готових виробів і скоротилася питома вага продовольства й сировини, крім палива

4. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Готельний бізнес, рекламні й консалтингові послуги, страхові та фінансові послуги, агентські та брокерські послуги, адвокатські послуги, риторські послуги, франчайзинг, торгівля ліцензіями і патентами, ноу-хау, промисловими зразками, інжиніринг, лізингові послуги тощо – все це формує комплекс пропонованих послуг.

Б За всіх відмінностей колишні соціалістичні країни на старті ринкових перетворень мали багато спільного: низьку ефективність виробництва, глибокі диспропорції у структурі економіки, ресурсів дефіцит, високу інфляцію, значну зовнішню заборгованість та ін.

В Сучасна світова практика знає такі основні шляхи підтримання економічної безпеки: стримування небажаних дій за допомогою різноманітних засобів тиску, застосування проти порушника практичних засобів впливу на рівні окремих держав.

Г Одним із завдань центрального банку є управління державним боргом: визначення властивостей облігацій, умов їх випуску, місця розміщення, зміни складу боргу.

Д Науково-технічний прогрес, технологічні нововведення, впровадження у виробництво ресурсозберігаючих технологій, інтернаціоналізація та глобалізація виробництва такі фактори впливають на зміст середніх економічних циклів.

5. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Будівництво фабрик, купівля обладнання, здійснення дослідницьких робіт – все це вимагає вкладання коштів на тривалий період.

Б Громадський транспорт, будівництво автострад і забезпечення благополуччя громадян, ось приклади програм, що субсидуються цільовими виплатами.

В Обмежена відповідальність, а саме: акціонер ризикує тільки коштами, які він витратив на придбання акцій.

Г Намагання виявити себе як особистість у певній сфері діяльності, свої ідеї та результати праці, зробити їх надбанням суспільства – це також мета підприємця, яка відіграє значну роль у житті суспільства, є його рушієм.

Д Державні школи, дороги, національна оборона та пожежна охорона – все це приклади особливих послуг та товарів.

6. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Є кілька термінів, які визначають поняття вільної економічної зони (ВЕЗ), а саме: зони вільного підприємництва, зони вільної торгівлі, експортно-виробничі зони, вільні банківські зони.

Б Сьогодні товарообмін на товарному ринку країни здійснюється за трьома напрямками: через державну систему, через лінію прямих зв'язків, через нові ринкові структури.

В В основі такого поділу лежать три ознаки: розмір затрат на придбання або спорудження; порядок їх погашення; термін служби та ін.

Г До складу елементів культурного середовища в міжнародному бізнесі відносять: мову, релігію, цінності і відносини, соціальну організацію, освіту, мистецтво, право, політику, технології та ін.

Д Ринкова структура може існувати в різних формах – вільної конкуренції з великою кількістю покупців і продавців, монополістичної конкуренції олігополії.

7. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Залучення у вклади грошових коштів юридичних і фізичних осіб, розміщення залучених коштів від імені банку, на власних умовах і на власний ризик банку, відкриття та ведення рахунків фізичних й юридичних осіб – все це є банківською діяльністю.

Б Створення оптимальних логістичних інформаційних систем та їхнє практичне впровадження із урахуванням особливостей постачання, виробництва та розподілу окремо визначених підприємств за допомогою методів моделювання все це є основним завданням інформаційної логістики.

В Отримання потрібних товарів у необхідному місці у визначений час та одержання торговельним підприємством максимального прибутку з оптимальними витратами – все це завдання торговельної логістики.

Г На збутову політику підприємства торгівлі впливають такі чинники: покупці, комерційний потенціал торговельного підприємства, конкуренція, канали розподілу.

Д Інтернет містить величезну кількість інформації: новини, огляди законодавства, статистичні дані, аналітичні огляди, бази даних про ціни, переліки найрізноманітніших учасників зовнішньоекономічної діяльності із посиланням на їхні сайти та багато іншого.

8. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Обсяг угоди, фінансовий стан покупця і продавця, ціна кредиту, наявність тривалих зв'язків між покупцем і продавцем, стан конкурентного середовища на конкретному сегменті ринку – все це впливає на термін комерційного міжнародного кредиту .

Б Процес глобалізації розгортається в певних, властивих саме йому формах: у збільшенні обсягів та диверсифікації структури міжнародної торгівлі; в міжнародних прямих і портфельних інвестиціях; у міжнародній міграції робочої сили та ін.

В Інтернет містить величезну кількість інформації: новини, огляди законодавства, статистичні дані, аналітичні огляди, бази даних про ціни, переліки найрізноманітніших учасників зовнішньоекономічної діяльності тощо.

Г У міжнародній практиці застосовуються такі основні способи платежу: готівковий платіж, платіж з авансом, платіж у кредит, комбінований (поєднує три попередні).

Д У більшості країн нова технологія захищається одним або декількома правовими інструментами – патентами, ліцензіями, ноу-хау, копірайтом, промисловим зразком, товарним знаком.

9. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Глобалізація світових економічних процесів, значні структурні зрушення напрямів економічної діяльності в бік інноваційно-інформаційних технологій, кардинальні зміни в способах і методах конкуренції та зростання ролі інтелектуального капіталу все це змінило сформовані у минулому погляди на бухгалтерський прибуток.

Б Поточні та капітальний ремонти, реконструкція, модернізація, технічне переозброєння – все це класифікується як поліпшення основних фондів.

В Крім грошової, виникають інші форми капіталу: матеріальна або майнова (земля, нерухомість та ін.) і нематеріальна (знання, здібності людини тощо).

Г В сучасній економічній науці виділяють такі моделі та концепції економічного розвитку: теорія лінійних стадій, теорія структурних трансформацій, теорія зовнішньої залежності, неокласична модель вільного ринку, теорія ендогенного зростання, модель сталого розвитку, інноваційна теорія економічного розвитку.

Д Основними шляхами утворення державності є такі: націоналізація приватних компаній, створення державою своїх підприємств через будівництво за рахунок держбюджету або через купівлю частини акцій приватних компаній.

10. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Суб'єктами публічних фінансів є особи, визнані такими відповідно до норм міжнародного (публічного) права, а саме: суверенні держави, нації та народи,

що борються за власну державність, міждержавні організації, державні утворення (напр., Ватикан), вільні міста.

Б Найтиповіша модель побудови організаційної архітектури ТНК (транснаціональних компаній) включає підрозділи: керівництва, виробництва товарів та послуг, контролю.

В Права інвестора за портфельних інвестицій обмежуються отриманням доходу: дивіденду, відсотка, зростання курсової вартості цінних паперів (акцій).

Г У світовій практиці використовують такі способи нарахування і виплати процентів прогресивний (лінійний), регресивний (штафельний) і пропорційний (змішаний).

Д У міжнародній торгівлі застосовується чотири моделі факторингу: двофакторний, прямий імпортерний, прямий експортерний, „бек-ту-бек”.

11. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Світова економічна рівновага має різні форми прояву: матеріально-речову і вартісну, глобальну й регіональну, граничну, загальну та часткову, конкурентну та ін.

Б. Внутрішня будова вартісної рівноваги ґрунтується на співвідношенні між головними ліквідними засобами: золотом, міжнародними валютними ресурсами, національними вільно конвертованими валютами.

В Логістична діяльність базується на трьох складових: техніка як сукупність усіх технічних засобів і устаткування, що супроводжують матеріальні потоки, інформація про рух матеріальних потоків у системах, економіка підприємства та інфраструктури.

Г Виділяють декілька видів логістики – закупівельна логістика, пов’язана із забезпеченням виробництва матеріалами, виробнича логістика, збутова (маркетингова або розподільча логістика) і транспортна логістика, яка, по суті, є складовою кожного з трьох видів логістики.

Д При доставці багатомініклатурної продукції з’являються додаткові операції: упакування, пакетизація, контейнеризація, поділ на групи партій вантажів, вибір виду транспорту і типу транспортних засобів, сортування вантажів на шляху проходження тощо.

12. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Одним із завдань центрального банку є управління державним боргом: визначення властивостей облігацій, умов їх випуску, місця розміщення, зміни складу боргу.

Б Поділ суб’єктів ринку за типами емітентів дає змогу виділити такі основні позиції: міжнародні й міжнаціональні агенції; національні уряди й суверенні позичальники; провінційні, регіональні й муніципальні уряди, корпорації, банки й ін. організації.

В Залежно від країни походження позичальники на облігаційних ринках діляться на такі основні групи: розвинуті країни, країни, що розвиваються, міжнародні інституції, офшорні зони, країни з ринком, що формується.

Г Зростання могутності сучасних транснаціональних корпорацій, широкий діапазон форм їхньої діяльності, охоплення операціями переважних країн світу ці та інші риси зумовили надзвичайну актуальність розробки теорії ТНК.

Д Конкурентні переваги ТНК можуть визначатися двома факторами: власністю на вже створені унікальні чи особливі активи та власністю на сукупні (загальні) додаткові невидимі активи.

13. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Як показує світовий досвід, збиток економічним інтересам завдається різноманітними засобами, а саме: порушенням норм стану міжнародної торгівлі, створенням перепон на шляху міжнародного руху технологій, порушенням практики комерційної діяльності та ін.

Б Поточний та капітальні ремонти, реконструкція, модернізація, технічне переозброєння, все це класифікується як поліпшення основних фондів.

В На збутову політику підприємства торгівлі впливають такі чинники: покупці, комерційний потенціал торговельного підприємства, конкуренція, канали розподілу.

Г Ринкова структура може існувати в різних формах: вільної конкуренції з великою кількістю покупців і продавців, монополістичної конкуренції і олігополії.

Д Державні школи, дороги, національна оборона та пожежна охорона – все це приклади особливих послуг та товарів.

14. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А Спільні підприємства створюються в таких формах: акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, командитні товариства, холдинги тощо.

Б Міжнародну валютну систему складають два основні грошові блоки: резервні національні валюти й наднаціональні валюти.

В Серед довгострокових боргових зобов'язань виділяють такі види: державний борг, тобто боргові зобов'язання центральних або місцевих органів влади, гарантований державою борг приватних фірм, приватний борг, не гарантований державою.

Г Будівництво фабрик, купівля обладнання, здійснення дослідницьких робіт все це вимагає вкладання коштів на тривалий період.

Д Таким чином, головними критеріями при визначенні процвітання чи депресії слугують такі головні показники: зайнятість, реально споживаний дохід та реально вироблений дохід.

15. Визначити речення, у якому розділові знаки при узагальнювальних словах оформлені неправильно:

А На практиці використовуються декілька видів ліцензійних платежів періодичні (роялті), паушальні, комбіновані, на компенсаційній основі, фіксовані.

Б Сьогодні товарообмін на товарному ринку країни здійснюється за трьома напрямками: через державну систему, через лінію прямих зв'язків, через нові ринкові структури.

В Ринкова структура може існувати в різних формах: вільної конкуренції з великою кількістю покупців і продавців, монополістичної конкуренції і олігополії.

Г Поточні та капітальний ремонт, реконструкція, модернізація, технічне переозброєння – все це класифікується як поліпшення основних фондів.

Д У міжнародній практиці застосовуються такі основні способи платежу: готівковий платіж, платіж з авансом, платіж у кредит, комбінований (поєднує три попередні).

16. Визначте речення з однорідними членами та узагальнювальними словами при них

А У монетаристській моделі виділяється п'ять видів активів: гроші, акції, облигації, предмети споживання тривалого користування, людський капітал

Б Період з кінця ХХ - початку ХХІ ст. позначився високими темпами економічного зростання в Японії, Німеччині, США, Скандинавських країнах, Канаді

В Головним елементом розвитку економіки є розвиток людини, її культурних, духовних, інтелектуальних і матеріальних цінностей

Г Збільшення обсягів національного виробництва може досягатись як за рахунок збільшення кількості залучених факторів, так і шляхом підвищення ефективності їх використання

Д Найбільш прогресивною та актуальною в ХХІ ст. формою капіталу є людський

17. Визначте речення з однорідними членами та узагальнювальними словами при них

А Предметом макроаналізу є механізм розвитку економічної системи та її агрегатів

Б Багато прийомів, які використовуються в мікроаналізі, запозичені з інших наук: математики, статистики, прогностики

В У системі макроекономічного прогнозування об'єктом є економічні та соціальні процеси

Г Механізм створення боргу можна представити як передачу заощаджень особам, що здійснюють витрати

Д Зовнішній державний борг – це заборгованість держави перед іноземними громадянами, фірмами, урядами та міжнародними фінансовими організаціями

18. Визначте речення з однорідними членами та узагальнювальними словами при них

А У світовій практиці виділяють американську (ліберальну), шведську (соціал-демократичну), німецьку, англосаксонську та японську моделі соціальної політики держави

Б У процесі практичної реалізації соціальної політики виділяють три підходи: ринковий, соціальний і комбінований

В Головними елементами ринку праці є попит і пропозиція на ньому

Г В основі реальних доходів переважної більшості населення лежить реальна заробітна плата робітників і службовців, реальні доходи селян від власного та колективного господарства

Д Масові переміщення робочої сили на великі відстані та на тривалий час є невід'ємним фактом минулої та сучасної історії людства

ЗВЕРТАННЯ

У якому рядку розділові знаки при звертанні вжито правильно:

1. А Будь ти співаче , як божа пшениця,
Пісня твоя – золотєє зерно!
Б Учитель мій як ми тебе любили...
В Не покинь мене пекучий болю,
Не покидай , важкая думо-муко
Г Гей юнаки, гей молодість світу, доля планети у ваших руках
Д О моя ясна, блискуча зірничко, де ти живеш?

2. А Весно що за чудо ти твориш в моїй груді?
Б Хай друзі милі, вам щастить у дружбі вірній, в праці мирній
В Іди, красо поміж люди, ти розуме, громадами!
Г О слово рідне! Ти стоїш на часі предковічних пам'яток святині
Д До тебе Україно, наша бездольная мати, струна моя перша озветься

3. А Просим тебе, Царю, небесний Владарю, Даруй літа щасливії свого дому господарю
Б Чом ти березо така журлива?
В Не рони, вербо, сліз над водою, буде ж матусенько, милий зі мною
Г О, мій народе, Прометєя ти маєш душу
Д Весно, ох, довго ж на тебе чекати! Весно голубко, чому ж ти не йдеш?

4. А Понеси мене на крилах, радосте моя де на пагорбах і схилах сонця течія.
Б Ти -земле - вся зажди в мені, я рідна із тобою , ти зо мною
В Встань орачу, встань! Сій в шаслий час золоте зерно
Г Ой Дніпре, мій Дніпре, широкий та дужий, багато ти, батьку, у море носив козацької крові
Д Розвійтеся з вітром листочки зів'ялі, розвійтеся, як тихе зітхання.

5. А Пісне моя ти підстрелена пташко,
Мушиш замовкнуть і ти
Б Світе тихий, краю милий, моя Україно! За що тебе сплюндровано, за що, мамо, гинеш?
В Ах друже мій, поет сучасний – він тим сучасний, що нещасний
Г Благослови мати весну закликати
Д Ти прекрасна вечірняя зоре! Урочисто й лагідно ти сяєш

6. А Ой радуйся земле, син Божий народився
Б Так не жадай же, друже милий, щоб нас поети млою крили
В Не щєбечи соловейку під вікном близенько...
Г Гетьте – думи, ви хмари осінні!
Д Та скільки таїш в собі сили о, земле!

7. А Земле квітуча, земле співуча, страднице наша свята! Будь, Україно, ненько єдина, вільна на вічні літа!
Б Дзвени моя пісне крилата, в вітрах світової весни
В Рости, міцній моя Вітчизно, во ім'я щастя на землі!
Г Оставайтесь здорові мої високії тополі, і хрещатий барвіночку!
Д Ой біжи, біжи, досадо, не вертай до хати
Не пуцу тебе колиску синову гойдати
8. А Бідна волошко, чому ти у житі, а не на клумбі волієш рости?
Б Співаючи про хмари кучеряві не забувай поете про народ!
В І ти, білолиций по синьому небу вийдеш погулять
Г Не треба сліз, не хмур кохана брови й не схиляй лице твоє сумне
Д Україно, Україно! Серце моє ненько як згадаю твою долю, заплаче серденько
9. А Моя пісне вогниста, шалена, ах, розбийся на світлі акорди
Б Одійдіте, недруги лукаві! Друзі зачекайте на путі!
В Ой, хлопчику хороший мій чому ти плачеш?
Г Україно, ти моя молитва, ти моя розпука вікова
Д Дяка щирая тобі ніченько-чарівненько, що закрила ти моє личенько
10. А Пийте груди, прозору блакить, пийте очі, проміння струмкове
Б О курде бережи свої набої, але життя убивців не щади!
В І все-таки до тебе думка лине мій занапашений, нещасний краю
Г Козаче, голубче, соколику мій, дай білу рученьку, зо мною постій!
Д Україно, пісне соколина дай мені своєї висоти!
11. А «Серце моє Максиме! – сказала Мирослава. – Не журися!»
Б Де ж ти, Хмелю, де ж ти забарився, Богом нам дарований Богдане?
В Правітчизно, земле моя рідна випить небо дай мені до дна!
Г Припливайте до колиски, лебеді як мрії, опустіться тихі зорі синові під вії
Д Любов до тебе Україно – найкращий в світі оберіг
12. А Краю ти мій краю, кращого за тебе я в житті не знаю!
Б Будеш, батьку, панувати, поки живуть люди, поки сонце з неба сяє, тебе не забудуть
В Відчуваю рідна я твої докори
Г Ой бандуро рідна сестро, золотії струни! Вложи в неї моє серце, високії думи
Д Боже великий, єдиний нам Україну храни!

13. У якому рядку розділові знаки вжито неправильно?

А Гуцулко Ксеню, я тобі на трембіті лиш одній в цілім світїрозкажу про любов

Б Чолом тобі синє, широкеє море! Незглибна безодне, безмежний просторе, могутняя сило – чолом!

В Гей, вернися, Сагайдачний, візьми свою жінку, віддай тютюн-люльку, необачний

Г Я люблю тебе, поле, простір твій, широчінь, твої пахощі й цвіт

Д Мріє, не зрадь

14. У якому рядку розділові знаки вжито неправильно?

А Жалібно жовте листя березини,

Здається, шепче: «Літо, де ти, літо?»

Б Зіронькі ясні небо покрили, вийди дівчино, серденько миле

В Прощайте, росяні долини, і села, сповнені краси

Г Скажи, Україно, скажи моя мила, звідки могутність незламна твоя?

Д О серце, стукай друзям ніжно, ніжно, ненаистю грими до ворогів

15. У якому рядку розділові знаки вжито неправильно?

А Ти, розуме- бистроуме, порви пута віковїї

Б Лети, моя пісне, за гори й ліси

В Не стелись, тумане, не шуміть, тополі, не печальте очі ви, берізки, голі

Г Я не люблю тебе, ненавиджу, беркуте!

Д Україно, моя сердечна нене! Не лай мене стражденна, незабута

16. У якому рядку розділові знаки вжито неправильно?

А Кобзо, моя непорочна утіхо, чом ти мовчиш?

Б Зачерпнімо - любі друзі – ми одним води відерцем

В Глянь добрим оком, мій Божий сину, на нашу землю, на Україну!

Г Весно, ти мучиш мене! Розсипаєш сонця промінням , леготом теплим пестиш, в сині простори маниш!

Д Прогорни, моя Доле, хоч руками долинку, чи не знайдеш під снігом з дивоцвіту стеблинку

17. Уякому рядку розділові знаки вжито неправильно?

А Ой хмелю, мій хмелю, хмелю зелененький, де ж ти, хмелю, зиму зимував, що й не розвивався?

Б Прощайте ви, чотири мури, три дерева, грачене вікно, і ти, мовчазний і понурий мій столе, й ти, вільготне дно ночей тюремних

В Слово, моя ти єдина зброє, ми не повинні загинуть обоє

Г Гей нові Колумби, Магеллани, напнемо вітрила наших мрій

Д Чую, земле, твоє дихання, розумію твій тихий сум

18. У якому рядку розділові знаки вжито правильно?

- А Лунайте ж , оркестри, грими барабан, бо крок наш і дух наш міцніє!
- Б Ой зозуле, зозуленько нащо ти кувала?
- В Сини мої! Орли мої летіть в Україну!
- Г Не рони, вербо, сліз над водою, буде ж, матусенько, милий зі мною
- Д Тебе я земле сю сходив до краю

19. У якому рядку розділові знаки вжито неправильно?

- А Люблю тебе - моя ти пісне!
- Б Куди пливеш, мелодіє? Несеш мене куди?
- В Бандуристе, орле сизий, добре тобі, брате
- Г Не щебечи, соловейку, під вікном близенько, не щебечи, малюсінький, на зорі раненько
- Д Ой братику ріднесенький, снівся мені сон дивнесенький

20. У якому рядку розділові знаки вжито неправильно?

- А Гей, Орфею, небораче! Де ти змандрував від нас?
- Б Васильки у полі, васильки у полі, і у тебе, мила, васильки з-під вій
- В Живи, країно, котру не здолати
- Г О водо українських рік, не раз ти кров'ю зчервонілась
- Д Шуми, Славутичу-ріко, ростіть дерева юні гінко

21. У якому рядку розділові знаки вжито неправильно?

- А Хто в полі, хто в лісі, стережися
- Б Ой, не плач же, дівчино, не журись та до мого серденька пригорнись
- В Співай же Десно, в весняних просторах, ростіть,будови, гомоніть, мости
- Г Дяка щирая тобі, ніченько-чарівниченько, що закрила ти моє личенько
- Д Будь славен, день багатого врожаю, прозоре небо, тпідіймайся вище

22. У якому рядку розділові знаки вжито неправильно?

- А Сійся-родися, колосом розвийся, засівайся щастям, ниво молода!
- Б Виростеш ти сину, вирушиш в дорогу, виростуть з тобою приспані дороги
- В Почекай-но, дівчино, ще й для тебе троянди есни розцвітуть
- Г Благословенні ви, сліди, не змиті вічності дощами, мандрівника Сковороди
- Д Ліси мої, гаї мої священні! Пребудьте нам вівіки незнищенні

23. У якому рядку розділові знаки вжито неправильно?

- А Чи ти, милий, пилом припав, чи метелицею, - чом не ходиш до мене цією вулицею?
- Б Ох, пісне, чому, як птах, не летиш?
- В Прощай мій краю тополиний, уже за Доном ти єси
- Г Земле! Тобі я на рану не висиплю солі
- Д Де ти бродиш, моя доле?

24. У якому рядку розділові знаки вжито неправильно?

- А Ой чого ти почорніло, зеленеє поле?
- Б На добраніч вам ниви й тобі, зозуле
- В Ох, лицарю, не зв'язуйся з отарою – вона тебе затопче в пилюгу!
- Г Єдиний Боже! Все обсіли хамаи. Веди мене шляхетними шляхами
- Д Не дай мені, Боже, впасти на цьому барінку хрещатому

ВСТАВНІ СЛОВА
Тренувальні вправи
ВАРІАНТ 1

Поставити, де потрібно, розділові знаки при вставних словах:

1. Людина либонь здатна досягнути всього, чого лиш запрогне (Є. Гуцало)
2. Вочевидь доля мови невіддільна від долі народу (В. Радчук)
3. І повірте щось зі мною скоїлось незбагненне (Є. Гуцало)
4. Кажуть дощ завжди щастя приносить (Г. Коваль)
5. Улас Самчук вважав, що література покликана по-перше відобразити життя, по-друге нести в собі моральну істину, тобто бути повчальною
6. Орфей до речі також був фракієць можливо дак, але можливо й гет (Л. Костенко)
7. Тут завтра можливо проклянутьсь слово та й піде людей підіймати зі сну (Т. Костецька)
8. Навіть сині дзвіночки сіяли холод на трави (М. Коцюбинський)
9. Майбутнє зрештою залежатиме від рівня духовності людини, від рівня її моральності (О. Гончар)
10. Це нечувано по своїй сміливості і пробач нахабству! (М. Стельмах)
11. Не жартуй наді мною будь ласка і, говорячи, не мовчи (В. Симоненко)
12. Колись отак розказує легенда хустиною святая Вероніка зібрать хотіла сльози й піт Христа, та на хустині замість поту й сліз зостався образ у вінці терновім (Леся Українка)
13. Піфагорові штани - назва по-перше вульгарна, а по-друге вона не відповідає дійсному стану речей (Остап Вишня)
14. Либонь тринадцята осінь в пустім саду оце шумить (Є. Маланюк)
15. Відступати нам по-перше пізно, а по-друге немає підстав (В. Собко)
16. А єдиних слів на жаль було не сказано... (Б. Олійник)
17. І вернеться наша воля, а може ще й слава (Ю. Федькович)
18. Досі дні стояли теплі, сонячні, а сьогодні мов на гріх задощило (О. Гурін)
19. Він здається все знав, все пережив, передумав (Панас Мирний)
20. Небо здається таким прозорим, чистим, ніби й не пройшла щойно буря, злива (Панас Мирний)
21. Обличчя його здавалось затверділим (О. Гончар)
22. Ніжність наприклад описати математично не можна (В. Собко)
23. Софія як любовно її називають кияни – найстаріший пам'ятник архітектури, окраса Києва (І. Цюпа)
24. А все-таки катюзі як кажуть буде по заслугі (Л. Глібов)

ВАРІАНТ 2

1. Мабуть уночі пронеслася буря з дощем, вихром столочила нескошений хліб, порвала телефонні дроти... (В. Близнець)

2. А мені може просто хочеться щастя, тутого, солодкого . як шоколад (Л. Костенко)
3. Цього року Україна може бути з великим хлібом (З газет)
4. Це теж як на мене несправедливо, що кожна нова людська хвиля змиває попередню (Ю. Мушкетик)
5. Навіть мир на землі виявляється потрібний далеко не всім (П. Загребельний)
6. Будинок готелю був по-перше високий і міцної старовинної кладки, а по-друге наріжний (О. Гончар)
7. Ах шкода, що вчора цілий день ішов дощ (Леся Українка)
8. Теплий кожух, тільки шкода, не на мене шитий (Т. Шевченко)
9. Минають дні, минають ночі, а Україна знай горить (Т. Шевченко)
10. Перебування у Києві уяви собі багато дало мені для п'єси (О. Довженко)
11. Значить єсть у нас ті соки, що коріння поять (П. Тичина)
12. Буває в неволі іноді згадаю своє стародавнє (Т. Шевченко)
13. Але доля звела нас дуже близько і повірте здружила (Ю. Збанацький)
14. Птахи так високо, що навіть не чути згори їхнього голосу (Ю. Збанацький)
15. У Римі скажімо є єдиний у світі пам'ятник ...віслюку (З кн. «Дванадцять місяців»)
16. Собака безперечно займає перше місце серед тварин, яким споруджено пам'ятники. (З кн. «Дванадцять місяців»)
17. Широковідомий наприклад пам'ятник у Санкт-Петербурзі, поставлений на прохання видатного фізіолога І. Павлова (З кн. «Дванадцять місяців»)
18. Здається співає від краю до краю саме повітря, співає марево, що вже схоплюється , тече... (О. Гончар)
19. На мій погляд у творах справжнього митця мусить виявлятися той високий ідейно-естетичний ідеал людини, котрий є у житті і котрий через мистецтво тільки й спроможний дійово допомагати людині жити, розвиватися , удосконалюватись (О. Гончар)
20. Здається тільки й видно небо й землю, а скільки ще навкруги тебе тієї тварі божої! (О. Стороженко)
21. І вся земля , росяніючи, тепер здається колискою, колискою життя, надій (М. Стельмах)
22. Три дні змагалось сонце з туманом і хмарами, і нарешті сонце перемогло (О. Донченко)
23. За повір'ям священні дерева з часом набували цілющих властивостей (М. Іванченко)
24. Власне кажучи Мертве море – це і не море зовсім, бо воно не має виходу в інші моря і океани, а значить відноситься до великих солоних озер (В. Уткін)

ВАРІАНТ 3

1. Не розглядивши кажуть броду не лізь прожогом перший в воду (І. Котляревський)

2. Є на жаль люди які вважають що їм цілком достатньо так-сяк засвоєної російської мови а вже скажімо українська їм ні до чого (І. Дзюба)
3. І напевно в останній тривозі як утомиться серце старе горілиць упаду при дорозі і в очах твоє небо замре (П. Воронько)
4. Не диво що багато Малишкових пісень стали воістину народними в найповнішому розумінні цього слова (В. Неділько)
5. Власне більшість творів інтимної лірики Малишка це пісні покладені на музику (В. Неділько)
6. Мабуть тому вподобав я дивитись на небо що з-поміж усіх кольорів найдужче люблю синій (Є. Гуцало)
7. Напевне все життя він буде мати і радість хліба і житній смуток що перейшов до нього може від прашурів-полян? (М. Стельмах)
8. Не було здається хати біля якої не кущувала б калина (В. Скуратівський)
9. Уже либонь після Покрови вертався з Дону я (Т. Шевченко)
10. Орфей до речі також був фракієць Л. Костенко)
11. На думку Т. Шевченка біла хата найвизначніша риса українського села (З журналу)
12. Здавалося поставав світ в оновленому вбранні в красі трудового щодення нагороджуваного щедротами сонця. (І. Пільгук)

ВАРІАНТ 4

1. Буває мить якогось потрясіння буває часом сліпну від краси (Л. Костенко)
2. Ось цього сказати правду я так і не зміркував самотійно (З журн.)
3. Отже коли письменник розплющив очі він по-перше дуже шкодував що сон не продовжився а по-друге відчував прилив нової енергії (М. Хвильовий)
4. Кажуть весь поміст у пеклі з добрих намірів зложився! (Леся Українка)
5. Як відомо розораний степ ніколи не відновлюється (З підр.)
6. Отже цілинний степ це унікальна книга природи яку потрібно постійно перечитувати...(З підр.)
7. Навіть у тюрмі на стінах камери Юрій Кондратюк креслив і розраховував траєкторії космічних польотів (З газет)
8. Ми буває прощаєм неточні слова та неточність у слові ніколи (Б. Олійник)
9. Але ж у нас посвідчить всяк вони не скаржились ні на що (Леся Українка)
10. Мабуть людині не можна відриватися від рідного берега (Ю. Мушкетик)
- 11 Зрештою вся історія нашого народу пов'язана з історією хліба...(За В. Яворівським)
12. По-перше то було торжество приходу весни (За Я. Головацьким)

ВАРІАНТ 5

1. Так отже росла і розвивалась українська держава зі своєю столицею Києвом, що започаткував цю державу (А. Лотоцький)
2. Здавалося поставав світ в оновленому вбранні, в красі трудового щодення, нагороджуваного щедротами сонця (І. Пільгук)

3. За звичаєм після першого засіву художник підіймався на могилу, оглядав трудове поле (І. Пільгук)
4. Зле, нетактовне просто кажучи нерозумне слово може образити, приголомшити людину (В. Сухомлинський)
5. Ну щоб здавалося слова... Слова та голос – більш нічого (Т. Шевченко)
6. Либонь уже десяте літо, як людям дав я «Кобзаря» (Т. Шевченко)
7. Мабуть уночі пронеслася буря з дощем, вихром столочила нескошений хліб, порвала телефонні дроти... (В. Близнець)
8. Отак буває в темну яму святее сонечко загляне (Т. Шевченко)
9. Бібліографія наукових, публіцистичних та художніх праць ученого Івана Огієнка за неповними даними складає понад тисячу одиниць (М. Тимошик)
10. На щастя пароплав чудово слухав стерна (М. Трублаїні)
11. У кожному ділі є свої майстри і своє так би мовити натхнення (О. Гончар)
12. Орфей до речі також був фракієць (Л. Костенко)

ВАРІАНТ 6

1. Ти мене, кохана, проведи до поля, я піду і може більше не прийду (М. Рильський)
2. На превеликий жаль у мене нема знайомих у Кишиневі (М. Коцюбинський)
3. Вершники здавалось зрослися з підібраними грудастими кіньми (М. Стельмах)
4. У кожному ділі є свої майстри і своє так би мовити натхнення (О. Гончар)
5. Вітер здавалось дужчав, принаймні очерет шумів так, що заглушив навіть думки (М. Коцюбинський)
6. Не можна кажуть людині помолодшати, а подобрішати завжди можна (О. Гончар)
7. На щастя літак ішов по курсу майже на схід (М. Шумило)
8. Відчиняли люди широко ворота, поливали на щастя дорогу, щоб завжди таким багатим був двір (І. Цюпа)
9. Там кажуть з гір усю країну видно (Леся Українка)
10. Нарешті далеко праворуч, як легкі рожеві птахи, злетіли в повітря три ракети (М. Ткач)
11. З березнем як бачимо пов'язано чи не найбільше обрядів весняного циклу (В. Скуратівський)
12. Не знаю, чи побачу Вас, чи ні. А може власне і не в тому справа (Л. Костенко)

ВАРІАНТ 7

1. Мабуть людині не можна відриватися від чужого берега (Ю. Мушкетик)
2. Ось цього сказати правду я так і не зміркував самостійно (З журн.)
3. Кажуть весь поміст у пеклі з добрих намірів зложився! (Л. Костенко)
4. Отже коли письменник розплющив очі, він по-перше дуже шкодував, що сон не продовжився, а по-друге відчув прилив нової енергії (М. Хвильовий)

5. Як відомо розораний степ ніколи не відновлюється (З підр.)
6. Отже цілинний степ – це унікальна книга природи, яку потрібно постійно перечитувати... (З підр.)
7. Навіть у тюрмі на стінах камери Юрій Кондратюк креслив і розраховував траєкторії космічних польотів (З газет)
8. Ми буває прощаєм неточні слова, та неточність у слові ніколи (Б. Олійник)
9. Але ж у нас посвідчить всяк вони не скаржились ні на що (Леся Українка)
10. Буває мить якогось потрясіння. Буває часом спігну від краси (Л. Костенко)
11. Полювання як ви потім побачите потребує багато часу (Остап Вишня)
12. Ріка звичайно не Егейське море, котре походить звісно від «еге» (Л. Костенко)

Тестові завдання

1. Зв'язок між думками виражає вставне слово в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Здавалось раділи дерева й будинки
Б Може, це правда, що зрілість прийшла вже до мене, і вирушати з батьківської хати пора
В На дивоптахи ще не відітали у вирій
Г У кіномистецтві зробив Довженко найбільше кіномитцем він був так би мовити природженим
Д Повітря в горах дуже прозоре отже і видимість тут стала набагато краща ніж на рівнині

2. Вказівку на джерело інформації виражає вставне слово в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Нелегко кажуть жити на дві хати
Б Це тільки степ їхній щовесни оновлюється навіть після чорної бурі яскраво зацвітає дикими тюльпанами
В Без сумніву і ми не в тім'я биті
Г Здавалось пішки через гать хмарина в місто кралась
Д Літом правда легше робиться, забуваєш об своїй неволі

3. НЕ Є вставним виділене слово в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Він *видно* не відчував моєї цікавості, заговорив про інше
Б Справді настала осінь, це було *видно* з усього
В Товариш *видно* не розумів жарту
Г На узбіччі стояв ліс, чорний, подекуди похмурий, *видно* старезний
Д То *видно* хтось дрова рубав

4. Двома вставними словами ускладнено речення (розділові знаки пропущено)

- А На жаль, у нас не прийнято писати культурних історій міста
- Б В серцях уже росло передчуття, що може завтра, може ще й раніш, настане мирнена землі життя
- В Кажуть юність не розумна і тривожна
- Г Трава в полі як там кажуть аж шумить лізучи із землі
- Д На жаль тут не було ніяких сумнівів донька не повернеться

5. Вставним словом ускладнено речення (розділові знаки пропущено)

- А Бувало вибіжить Тарас на могилу, всядеться там і милується , як синіє могила за могилою та як зеленіє степ
- Б Тиша стояла якась неспокійна а світле безмежжя здавалось крихким
- В Видно шляхи полтавської і славу Полтаву
- Г Осіння ніч нам здавалась вічністю
- Д Раніше озеро здавалося безмежним сьогодні ж бачу озерце

6. Вставним словом ускладнено речення (розділові знаки пропущено)

- А Увійшли в ліс у якому навіть повітря здавалося зеленим
- Б Про це давно говорили проте Богдан нічого не знав
- В Володимир очевидно поспішаючи не звернув на слова уваги
- Г На думку синоптиків посилається більшість телеведучих
- Д Тихе блідо-блакитне море здається спить

7. Після виділеного слова треба поставити кому в реченні (розділові знаки пропущено)

- А А втім відповіді на це питання поки що немає
- Б А може щастя вже шукати нам не треба? Воно навколо нас
- В І врнеться наша воля, а може ще й слава
- Г Уже стемніло а отже продовжувати пошуки було марно
- Д Сорок літ сплигло за видноколом а здається ніби ще й не жив

8. Якщо вписати на місці крапок слово *може*, то речення не буде ускладненим

- А Чи справді так було, чи ... хтось збрехав
- Б А ... я вигадую усе – і то лише дуби побронзовіли
- В Ой піду я степом, лугом, заспіваю ... доля й відгукнеться в темнім гаю
- Г Не знаю, чи побачу вас, чи ні, а ... власне і не в тому справа...
- Д І ...в ту годину, в ту хвилину вродилась пісня

9. Правильно поставлено розділові знаки в реченні

- А Зрештою щастя – це найвищий тонус душі

- Б Небо, здається, таким прозорим, чистим, ніби й не пройшла щойно буря, злива
- В Хоч, правду кажучи, юнак у душі не вважав спів за професію
- Г Відступати нам по-перше, пізно, а, по-друге, немає підстав
- Д А все-таки катюзі, як кажуть буде по заслугі

10. НИКОЛИ не буває вставним слово

- А принаймні
- Б мабуть
- В отже
- Г може
- Д на диво

11. Виділене слово не є вставним у реченні (розділові знаки пропущено)

- А *Нарешті* хлопцеві пощастило захопитися за гілку
- Б Дмитро довго супився мовчав роздивлявся і *нарешті* усміхнувся
- В Злива три дні лютувала на полонинах та *нарешті* вщухла
- Г Минаємо ліс лани і ось *нарешті* видно село
- Д Їхали довго години зо три аж біля Харкова *нарешті* зупинилися

12. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Старенька груша дихає на пальці, їй, певно, сняться повні жмені груш
- Б Довженко-оповідач, здається мені, перевершував Довженка-художника
- В І я виходжу в гомін трав і припадаю до сліда, бо значить хтось мене чекав, а може, й зараз вигляда
- Г Він, здається, все знав, все пережив, передумав
- Д Привикне, кажуть, собака за возом бігти, то й за саньми побіжить

13. Правильно поставлено розділові знаки в реченні

- А Чужа душа, то кажуть темний ліс
- Б Горе, кажуть за горе чіпляється
- В Кажуть, сніг на полі - хліб у коморі
- Г А єдиних слів на жаль було не сказано
- Д Кожен має посадити в житті, принаймні, одне дерево

14. Вставлену конструкцію вжито в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Але на мою превелику радість чорногузи один за одним важко злітають догори і далеко вперед витягнувши тонкі шиї вже летять
- Б Отже якихось вісім чи дев'ять кілометрів до Сподарівки доведеться долати пішки – не вперше і мабуть не востаннє
- В Вишневий сад він тільки-но зацвів данину першу виплативши бджолам дрімав і снів
- Г Тут за задумом гетьмана треба зосередити всі гармати
- Д Чисте небо не налягало на гори а навпаки своєю високою легкою синявою довершувало гармонійно доповнювало їх.

15. Вставну конструкцію вжито в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Пам'ять наша - глибокий чарівний колодязь, на дні якого затонуло синє небо
Б За вікном згори було видно шуміло вирувало залите сонцем місто
В Видно місто далі поле у моєму у вікні
Г Однак Соломія не могла гаятись ні хвилини
Д Остапові пощастило однак зачепитись за прибережну вербу

16. Правильно поставлено розділові знаки в реченні

- А Я навпаки знав чимало таких, що в тилу як-то кажуть на ходу підметки зривали, тут може, перед лицем смерті, ставали жалюгідними боягузами
Б Я навпаки, знав чимало таких, що в тилу як-то кажуть, на ходу підметки зривали, а тут, може, перед лицем смерті, ставали жалюгідними боягузами
В Я навпаки знав чимало таких, що в тилу, як-то кажуть, на ходу підметки зривали а тут, може перед лицем смерті ставали жалюгідними боягузами
Г Я, навпаки, знав чимало таких, що в тилу, як-то кажуть, на ходу підметки зривали, а тут, може, перед лицем смерті, ставали жалюгідними боягузами
Д Я, навпаки знав чимало таких, що в тилу, як-то кажуть на ходу підметки зривали, а тут може перед лицем смерті, ставали жалюгідними боягузами

17. Установіть відповідність

Значення вставного слова

Приклад

1 джерело інформації	А Може, я міг би вам допомогти?
2 активізація уваги	Б І найвища, по-моєму, краса – це краса вірності
3 емоційна оцінка	В Зустріч була несподіваною, але, до речі, дуже цікавою
4 зв'язок думок	Г Ах, шкода, що вчора цілий день ішов дощ
	Д Ідуть дівчата в поле жати та, знай, співають ідучи

18. Установіть відповідність

Значення вставного слова

Приклад

1 невпевненість	А Завтра у мене, знаєш, важливі справи в місті
2 джерело інформації	Б Клімат, за свідченням учених, за останні роки змінився
3 активізація уваги	В Я буду у вас, навпаки, надвечір
4 емоційна оцінка	Г Може, квіти зійдуть – і настане
Ще й для мене весела весна
	Д На жаль, історія не зберегла імені майстра

19. Пунктуаційну помилку допущено у реченні

- А Минають дні, минають ночі, а Україна, знай, горить
- Б Чесність я думаю не тільки в тому, щоб хтось комусь правду сказав чи не одурив
- В Навіть мир на землі виявляється потрібний далеко не всім
- Г В давні дозаводські часи було, кажуть, на цьому місці велике село
- Д Старому, видно, було ніяково за те, що виявив перед незнайомою людиною слабкість

20. Правильно поставлені розділові знаки в реченні

- А Того можливо не знайду я сова, щоб наш прекрасний оспівати край
- Б Вітер дужчав, принаймні, очерет шумів так, що заглушив, навіть, думки
- В Може справа, яку розпочну сьогодні, для когось теж стане традицією
- Г Як на моє розуміння, то нині – час новаторства, нововведень
- Д Одне слово збирайся, машина тут неподалік

Завдання в тестовій формі

1. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

- А На думку підприємців, рівень поточних цін відображає колективну мудрість, справедливу норму прибутку, гарантує певну рівновагу в межах галузі.
- Б Термін „розквіт” як правило вживається, коли йдеться про тривалий період високого рівня зайнятості, зростаючого рівня життя і стабільних цін.
- В Скорочення витрат на купівлю товарів, у свою чергу, призводить до ще більшого скорочення виробництва і додаткових звільнень.
- Г Через це, стверджують критики, реальне безробіття може бути значно серйозніше, ніж це показує урядова статистика.
- Д Загалом, чим нижчий рівень безробіття, тим високий рівень економічної активності.

2. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

- А Як відомо, економічний спад супроводжується скороченням валового національного продукту і зростанням безробіття.
- Б На жаль, таке збільшення пропозиції грошей, підвищуючи ціни, стимулює інфляцію.
- В Отже, під час скорочення чи спаду виробництва збільшення пропозиції грошей допомагає оздоровленню економіки.
- Г Таким чином кожна країна зацікавлена у створенні й ефективному функціонуванні ринку іноземних валют.

Д Інакше кажучи, у Швеції рішення про виробництво і розподіл товарів приймає ринок.

3. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А Багатонаціональні компанії – це компанії, які по-перше здійснюють продаж своєї продукції більше, ніж в одній країні.

Б Врешті, це питання про те, чим, з економічної точки зору, розрізняються країни, які особливості вони мають.

В Відтоді, власне, і починається дія спадної віддачі ресурсів.

Г Якщо, наприклад, заводу необхідно звільнити частину робітників, то першими будуть звільнені ті, хто має найменший стаж роботи.

Д Наприклад, сільськогосподарським підприємствам уряд може надавати дотації.

4. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А Акцизні податки – це податки на продаж певної речі, як наприклад податок на сіль або на горілчані вироби.

Б Наприклад, в Україні майже 4/5 видатків місцевих бюджетів спрямовано на освіту, охорону здоров'я, соціальний захист і забезпечення.

В Прибуткові податки з громадян є, як правило, прогресивними.

Г Це, в свою чергу, зменшує продуктивність і кількість товарів та послуг та знов призводить до підвищення цін.

Д Наприклад, несподіваний дефіцит основних товарів може спричинити підвищення цін.

5. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А Отже, при нарахуванні складних відсотків початкова сума внеску за п'ять років може зрости майже у 2,5 рази.

Б Кредит навпаки означає, що у певний час особа може споживати більше, ніж має доходів.

В Отже, втрата майна буде компенсована за умови, що вона застрахована.

Г На жаль, статистика показує, що кожні два з трьох нових підприємств зазнають краху протягом перших чотирьох років.

Д Підприємства, як правило, бажають мати досвідчених працівників, тому серед безробітних частка молоді досить висока..

6. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А По-перше, у багатьох випадках кожен з партнерів несе необмежену майнову відповідальність.

Б Корпорація безумовно, не потрібна тим, хто бажає мати невелике ательє, перукарню або магазин.

В Тут обирається Рада акціонерів, яка, в свою чергу, обирає генерального директора, який і здійснює керівництво господарською діяльністю.

Г Проте в США, наприклад, існує вимога, що усі угоди, здійснені згідно з рішеннями біржі, не повинні суперечити законам країни.

Д За українським законодавством, мінімальна номінальна вартість облігацій, тобто вартість, яка вказана на бланку облігації, не може бути меншою п'яти гривень.

7. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А Компанія – емітент, як правило не має жорстких зобов'язань перед акціонерами стосовно виплати доходів на акції.

Б Наприклад, ви можете придбати коштовні речі без ризику для себе, а при вкладанні грошей у цінні папери такий ризик існує.

В Інвестор, навпаки, бажає отримати максимальний прибуток.

Г Таким чином, маємо приріст капіталу, або прибуток від продажу.

Д Впровадження персональних комп'ютерів, наприклад, зумовило зростання продуктивності на тисячах фірм.

8. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А Зокрема, 1996 року в Парижі завод „Росинка” отримав золотий приз Європи за якість, смакові показники та естетичний вигляд продукції.

Б Інакше кажучи відбувається рух або перехід від процесу – причини до процесу – наслідку.

В Отже, об'єктивно виникає суперечність між можливостями виробництва товарів та послуг і можливостями їхньої реалізації.

Г Отже, закон вартості сприяє розвитку виробництва.

Д А це, в свою чергу, впливає на розвиток суспільних потреб, пришвидшуючи науково-технічний і суспільний прогрес.

9. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А Благодійні фонди, як правило, функціонують на правах юридичної особи і є самоврядними суб'єктами.

Б На думку американського вченого М. Фрідмена гроші є засобом обігу благ або тимчасовим вмістищем купівельної спроможності.

В Цю функцію гроші здійснюють, по-перше, у сфері товарного обігу у разі продажу товарів у кредит, по-друге, у разі виплати заробітної плати, повернення позик, оплати житлово-комунальних послуг.

Г Такий шлях характерний для всіх постсоціалістичних країн, зокрема для України, де тривалий час панувала директивно-планова економіка.

Д Як правило, відрахування на користь біржі становить 0,1 – 0,5% від суми укладених брокерами угод.

10. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А Ф'ючерсні угоди укладаються між продавцями і покупцями як правило не для продажу чи купівлі товару, а з метою страхування від можливих змін цін на нього на реальному ринку.

Б Інакше кажучи, при строкових операціях ф'ючерсного типу рух товару не є обов'язковим, оскільки це продаж прав на товар.

В Отже, виграє покупець, а різницю сплачує продавець.

Г У США, наприклад, в економічному житті суспільства урядові відведено обмежену роль.

Д І, навпаки, недостатній рівень економічного розвитку призводить до відставання країни в технологічному, науковому і суспільному аспектах.

11. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А Для того, щоб оцінити, наприклад, звичайну міську квартиру на думку фахівців потрібно проаналізувати десятки різних параметрів.

Б Інакше кажучи, категорія „структура економіки” є не статичною, а динамічною.

В Таким чином, систематичний підхід неможливий без органічної єдності аналізу і синтезу.

Г Економічні дослідження, як правило, здійснюються цілеспрямовано, виходячи переважно з потреб практики.

Д Чи можна, на ваш погляд, змінити послідовність компонентів у схемі пізнання економічних категорій?

12. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А За даними фахівців насиченість національного ринку грошовою масою в Україні набагато менша, ніж у країнах, які прагнуть розширеного відтворення свого економічного потенціалу.

Б Безумовно, строки використання різних засобів праці не однакові.

В Як засвідчує практика, гіперінфляція виникає дуже рідко, переважно під час війн чи в періоди після війн і революцій.

Г Отже, в умовах глобалізації особливого значення набуває регулювання зовнішньоекономічних зв'язків країни.

Д Отже структурна політика у перехідній економіці України надто суперечлива.

13. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А За підрахунками західних вчених, еміграція одного висококваліфікованого фахівця рівнозначна вкладанню в економіку обраної ним держави 1млн. дол..

Б За різними оцінками, Україна втратила у 90-х роках ХХ ст. до 15 – 20% свого інтелектуального потенціалу.

В За роки реформування вітчизняної економіки за межі країни виїхало, на жаль, 30% учених вищої кваліфікації та працездатного віку.

Г Інакше кажучи, в конкурентній боротьбі перемагає той, хто пропонує порівняно з іншими якісну робочу силу.

Д Отже, заробітна плата є ціною товару „робоча сила”, або її вартістю.

14. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А Отже, для економічної оцінки землі потрібно розподілити земельні ділянки на кращі й гірші, щоб можна було їх порівняти.

Б Ця специфіка безсумнівно зумовлена тим, що в сільському господарстві основним засобом виробництва є земля.

В У економічній літературі, як правило, зазначають, що нагромадження здійснюється шляхом капітальних вкладень.

Г Зрештою, перехід до ринкових відносин значно розширює можливості для розвитку соціальної сфери.

Д В Україні, на жаль, спостерігається тенденція зниження природного приросту населення.

15. Визначити речення, в якому вставні слова відокремлені не відповідно до правил пунктуації.

А Поточні рахунки, як ви пам'ятаєте, є частиною запасу пропонованих грошей, тому в момент надання фірмі „Хрещатик” 40 тис. грн. грошова пропозиція в країні зросла саме на цю суму.

Б Після періоду спаду економіка, як правило, починає одужувати.

В До речі, в Україні у 90-ті роки чисельність населення зменшувалась, що є великою проблемою, у тому числі – економічною.

Г При зниженні резервної норми комерційні банки можуть вільніше розпоряджатися більшою частиною своїх вкладів, що у свою чергу буде підвищувати грошову пропозицію.

Д Наприклад, уряд США субсидує торговий флот країни.

ВІДОКРЕМЛЕНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ

ВАРІАНТ 1

1. Установіть відповідність

<i>Відокремлений член речення</i>	<i>Приклад</i>
1. означення	А Це вони, невидимі, кидають з неба на поле свою свердлячу пісню
2. прикладка	Б Якись солодкі, любі спогади та думки колисали його серце
3. обставина	В І нема для мене раю, окрім раю у природі.
4. додаток	Г Лише Павло Степанович, як дійсний джентльмен, поздоровкався і урочисто поправив пенсне
	Д А пісня, наростаючи, пливла над берегом

2. Установіть відповідність

<i>Відокремлений член речення</i>	<i>Приклад</i>
1. додаток	А Заходив серпень - місяць снопів, місяць селянських надій
2. означення	Б Гола земля, бита крилами вітру, безнадійно сіріла під олив'яним небом
3. прикладка	В Вона йшла, опутивши голову, неначе щось видивлялася на дорозі
4. обставина	Г У тій хвилі вона не почувала нічого, крім вдячності за рятунок від нехибної смерті
	Д В гарячий ясний ліній день ліс на горах сяє, а в долинах чорніє

3. Установіть відповідність

<i>Відокремлений член речення</i>	<i>Приклад</i>
1. означення	А На світі все знайдеш, крім рідної матері
2. прикладка (різновид означення)	Б По всім світі пронесу нашу гордість і красу – рідну мову.
3. обставина	В Правда, кажуть, час не буде ждати
4. додаток	Г Небо розгорнуло намет свій – синій, широкий, глибокий.
	Д З доріг життя сховавши втому, я в отчий край вернусь назад

4. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

- 1 означення
- 2 прикладка (різновид означення)
- 3 обставина
- 4 додаток

Приклад

- А** Відступати нам, по-перше, пізно, а по-друге, немає підстав
- Б** Данилко радо, з підскоком, біг до сусідів.
- В** Там, замість житечка, в тепле літечко терен зацвів
- Г** Він, п'ятирічний хлопчик, міг би гратися годинами.
- Д** Безмежний степ, укритий снігом, спав

5 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

- 1 означення
- 2 прикладка
- 3 обставина
- 4 додаток

Приклад

- А** Припавши до грив, вершники вилетіли на пагорбок
- Б** Окрім скрипки, не мав він відради, не було в нього втіхи
- В** Лев уже старий чоловік, поважний і дуже добрий з виду
- Г** Весь простір степу повнився нею, піснею-жагою, піснею-протестом
- Д** Ночували гайдамаки в зеленій діброві, на припоні пасли коні, сідлані, готові

6 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

- 1 означення
- 2 прикладка
- 3 обставина
- 4 додаток

Приклад

- А** Маючи в серці стільки доброти, чи ж можна служити злій справі?
- Б** Окрім скрипки, не мав він відради, не було в нього втіхи
- В** За правду, браття, єднаймося щиро
- Г** Син Яця-коваля, Іван рудоволосий, рибалка і мудрець, поет і каменярь
- Д** Безмежний степ, укритий снігом, спав.

7 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

- 1 означення

Приклад

- А** Для нього, Баглая-молодшого, тут епіцентр життя

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

Б І вже не існувало для нього нічого, окрім озера, осики й хмелю

В О землі рідна, б'ю тобі чолом

Г Вставало сонце з-за могили, раділи люди встаючи

Д Я мислю про тебе, безсонну, в тривогу повиту

8 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

Приклад

А Може, Данте тебе оспівав, незабутню, далеку, несмілу

Б Гордій Байда, як колишній унтер-офіцер, розумівся на військовій справі

В Можна сказати, дочекалися свого свята

Г Замість квіток, шаблі, списи виблискують в долині

Д З доріг життя сховавши втому, я в отчий край вернусь назад

9 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

Приклад

А Опріч того, Соломії докучав голод

Б В одній землі, возз'єднаній, державній, шляхи Шевченка і шляхи Франка

В Як художник слова М. Старицький у кращих своїх творах досяг вершин реалістичного письма

Г Почин, кажуть, великий чоловік

Д А вітер несе на городи сніжок, намітаючи високі кучугури

10 . Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 обставина

Приклад

А Повіяв легенький вітерець, струшуючи з листу неопалі краплі

Б А на Катерину, на дитя своє єдине, тільки поглядає

В Чудова мрія, розкішна та ясна, кохано в ту ніч огорнула мене

4 додаток

Г На світі немає нічого кращого,
крім радості праці

Д Живи, Україно, живи для краси,
для сили, для правди, для волі

11 . Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

Приклад

А Нам треба голосу Тараса

Б Поїзд летів, повний людського
гаму

В Його займали хмари – ця неспок
небесна людність, за якою
стежив.

Г Кінь, відпочивши, бадьоро вистук
копитами по лункій дорозі

Д Черниш уже не бачив нічого,
крім протилежного берега

12 . Установіть відповідність

Відокремлені члени речення

1 означення

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

Приклади

А Ніжно дзвеніла над ним хвоя
смерек, змішавшись з шумом ріки

Б Я не знаю нічого ніжнішого, окрім
берези

В І тиха осінь, мрійна, яснолиста,
несла в серця надію і тривогу

Г Він Пушкіна, вигнанця і співця,
приймав колись

13 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

Приклад

А Потім устав із свого місця
найстарший у зборі, Захар Беркут

Б Більш жодного звуку не донеслося,
крім повівання пахучого повітря в
розквітлому гіллі саду

В Перед очима в Маланки витала
левада, зелена, весела, над річкою

Г Ранок був сонячний, кришталевий,
тихий

Д А сонячне проміння,
просочуючись крізь листя, ставало
золоте, сліпило й п'янило, як вино

14 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

Приклад

А Була золота осінь, пишна й промениста, як завжди в Києві

Б Гетьте, думи, ви хмари осінні

В Ти живеш у Києві – чарівному і прекрасному місті.

Г Ні птиць, ані людей, опріч ясної зірки в високості

Д Трави, встигнувши вигнатись на зимовій волозі, котились зі степу.

15 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

Приклад

А Важко кидати землю, не залишивши на ній ніякого доброго сліду

Б Окрім скрипки, не мав він віради, не було в нього втіхи.

В Удалині виднілися верхівки сосен, обиті сонячним багрянцем

Г Нема без кореня рослини, а нас, людей, без батьківщини

Д І мовчала струнка дорога, що, здавалося, в небо вела

16 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

Приклад

А Сад, нахиливши срібні віти, пісні пташині пригадав.

Б Нікого тут нема, крім мене й господині

В Вересень, пожовклий, натомлений, поквапно спливає за обрій

Г Голови повік не схилить Київ – слави богатир

Д Замітає день мої сліди і завісу темну опускає

17. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

Приклад

А Я не соромлюсь свого рядка, наївного й немудрого, але

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

правдивого.

Б На Великдень печуть особливий хліб - паску

В Упало яблуко, звітуючи про осінь

Г Не бійся нікого, крім підступного друга

Д Сумніви, як правило, крадуть у нашої думки сили

18. . Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

Приклад

А З лісів потяг холодний вітерець, свіжіший і мокріший.

Б Бриніли зірки і, моргнувши зоряним світлом, гасилися.

В Замість робитися майстрами часу, ми стали його бранцями

Г Весь простір степу повнився нею, піснею-жагою, піснею-протестом.

Д Минув рік, а може, й більше

19. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 обставина

4 додаток

Приклад

А Ніч, поблискуючи зорями, мліючи у своїй розкоші, стояла над землею

Б Не маю іншого тепла, окрім тепла отчого краю

В Ярина, Дмитрова мати, звеліла йому сидіти дома

Г Холодний, колючий вітер гнав низько над землею важкі хмари

Д На доброму шматку виноградника, оголеному від зрубаних кущів, стирчали невисокі пні, порубані та поранені немилосердною сокирою

20. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 прикладка

2 означення

Приклад

А. Батько сидів з веслом на кормі, веселий та дужий

Б. Доручили роботу, виконавши яку, відчуваєш радість

3 обставина

4 додаток

В Сварог, окрім плуга, навчив наших предків виготовляти ще й борони
Г. На Ворсклі стоїть прослав. батьківщина Котляревського – Полтава
Д Сльозам немає влади, нема зак перешкод нема

21. Установіть відповідність

Відокремлений член речення *Приклад*

1 обставина

2 додаток

3 означення

4 прикладка

А Ходить вечір, мрійний мій веселик, по Дніпрівій сивій ковилі
Б Широкий Дніпре мій, з тобою ми в розлуці
В О рідна земле, люба моя нене, чому, припавши до твоїх грудей, я плачу, як дитя нужденне, а сил не набираюсь, як Антей?
Г Тепер Остап, скривджений і цьковайй, мусив кинути рідний край
Д У XVI ст., за описом 1572 року, в Житомирі, окрім невеликого замку, було всього 142 двори

22. Установіть відповідність

Відокремлений член речення *Приклад*

1 додаток

2 обставина

3 означення

4 прикладка

А Як творець, Шевченко може бути для взірцем у всьому
Б Переповнений любов'ю, я відкрив кохання книгу
В Аж коли дочитав і, одірвавши очі, озирнувся навколо, згадав, де він
Г Вочевидь, доля мови невіддільна від народу
Д Пахне грибами й медом, вогкістю пахне тією, що, опріч назви осінь, немає імені їй

23. Установіть відповідність

Відокремлений член речення *Приклад*

1 прикладка

2 означення

3 обставина

А Тут прожив своє життя й мій батько – останній швець у моєму Шевчуків
Б Жіночі голоси, чисті, високі і сильні, янгольські хори, вели побожну пісню
В І місяць падає у руки, спинивши секунду біг

- 4 додаток
Г Вік звікувати – не в гостях побувати
Д Працьовитість – основа життя, зоці основа

24. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

- 1 додаток
2 прикладка
3 обставина
4 означення
- Приклад*
А У всьому знай міру, за винятком міри в добрих справах
Б За добро віддячують добром, а не злом
В Усохлий дуб, насупившись рогато, червоний обрій настромив на ріг
Г У лісі бродив туман, підзолочений сонячним промінням
Д Ми, селяни, усі потроху філософи

ВАРІАНТ 2

Установити відповідність між відокремленими членами речення

1 Установити відповідність

Відокремлений член речення

- 1 означення
2 додаток
3 прикладка
4 обставина
- Приклад*
А У Переяславі зеленім, міцний душею, як алмаз, писав охоплений натхненням, Тарас Шевченко свій «Кавказ»
Б Селища, натомлено поринувши в сон, спочивали в теплих обіймах ночі
В А воно, могутнє світило, усе більше виповнювало собою світ
Г Після рясних дощів усе одразу вкрилося молодого травою
Д На відміну від безплідних кучугур, земля тут така, що могла б усе родити

2 Установити відповідність

Відокремлений член речення

- 1 прикладка
2 додаток
3 означення
- Приклад*
А Море, всупереч нашим побоюванням, було спокійне
Б Замість тополь, край шляху вирости металеві щогли
В Іду в простори я, чулий, тривожний

4 обставина

Г Ще неначебто вчора грали білі завірюхи – оркестри зими

Д На місто насувалася хмара – важка, чорна, схожа на велетня

3. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 обставина

Приклад

А Мріє, веснянко щаслива! Привіт тобі, рідна, привіт!

2 додаток

Б І раптом, не добігши, спиняюсь

3 означення

В Довгий яр, весь білою черемхою залитий

4 прикладка

Г Крім архітектурних пам'яток, у місті багато інших скульптурних цінностей

Д Такий близький ти, краю мій, і безнадійно так далекий

4. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 додаток

Приклад

А Душа, зруйнована, як Троя, своїх убивць переживе

2 обставина

Б Місяць, високе холодне світило, супроводив нас у нічні степові простори

3 прикладка

В Усю зиму підіймалися води Дніпра, заливаючи плавні, озера

4 означення

Г Врочисто, гучно листя помирає, а так вмирати вміє лиш воно

Д Не чути ніякого голосу, крім вівчарської трембіти на далекій полонині

5. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

Приклад

А Спішить до мене тепле літо, пахнучи медом трав

2 прикладка

Б Музику до слів національного гімну, крім М. Вербицького, писали й інші композитори, зокрема К. Стеценко

3 додаток

В На Україні існують численні повір'я, звичаї та обряди, пов'язані з

4 обставина

шиттям та носінням сорочок
Г Для А. Малишка, патріота і громадянина, час творення поетичного рядка майже завжди був «часом розплати...»
Д Професор був високий і рівний, холодний і Глибокодумний

6. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 прикладка

Приклад

А Крім великого поля червоних маків, ми побачили вкритий білими ромашками луг

2 обставина

Б Вечірнє небо, гори, ліси, відлунюючи той спів, бриніли, як грандіозна чутлива мембрана

3 означення

В Дерево, вкрите рожевим цвітом, ніби світилося на тлі блакитного неба

4 додаток

Г Відкілясь згори налітав вітрець і ворухив молоде листя каштанів, лип, осокорів

Д М. Рильський, знавець багатьох мов, зробив переклади відомих світових шедеврів

7. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

Приклад

А Квіти згортали пелюстки, відчуваючи наближення вечірньої прохолоди

2 прикладка

Б Пишається проти сонця гай, увесь у блискучих краплях, як у дорогому намисті

3 додаток

В Третю добу, замість води, ми їли сніг

4 обставина

Г Прощавай, земле, неприязний краю

Д Холодні осінні тумани клубочаться вгорі і спускають на землю мокрі коси

8. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

Приклад

А Ріднила братів кришталева чесність, жага до знань, любов до праці,

- 2 прикладка
3 додаток
4 обставина
- твердість характеру
Б Легенький попілець, підхоплений силою вогню, злітав догори та розходився навколо
В Косий промінь тихо-тихо тане і згаса, цілуючи востаннє буйний цвіт
Г Широка натура, лицар мистецтва, він для них взірець справді артиста народного
Д Крім висілка, на острові розмістилися ще дві оселі

9. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 додаток

2 обставина

3 прикладка

4 означення

Приклад

А Зашуміла вода на низині, шукаючи виходу і не знаходячи

Б В імлістій долині, осяяні срібним промінням місячним, стояли широкі лани золотого жита

В Федот теж подивився туди, але, крім глиняних горбів, нічого не побачив

Г Скажи, Україно, скажи, моя мила, звідки могутність незламна твоя?

Д Тихо-тихо стікає на землю зерно – перестояні сльози степів

10. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 додаток

4 обставина

Приклад

А Сонце, зупинившись у зеніті, палить землю вогняним промінням

Б Теплом дихала земля, настояна на травах і квітах

В Вірний приятель – то найбільший скарб

Г На Ворсклі стоїть прославлена батьківщина Котляревського – Полтава

Д Крім засипаних снігом гір, виднілося

11. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1	прикладка	А	Жахить війни, на щастя, ви не знали
2	означення	Б	Світить річка, блукаючи заплавами, зникаючи у маревах небосхилу
3	додаток	В	Крізь вікна, розмальовані узорами, світить місяць
4	обставина	Г	Кущ калини де-не-де червоніє ягідням – краплинами бубок на кетягах
		Д	Уже зазеленів весь ліс, за винятком старезного крилатого дуба

12. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1	обставина	А	Ярослава, неквапом ступаючи з каменя на камінь, йшла вздовж течії донизу і, не доходячи до містка, зупинилась
2	означення	Б	Здається, тільки що промчалась тут біда, мов хуртовина грізна, раптова
3	додаток	В	Журавлик, приголомшений і переляканий, метнувся до старої верби
4	прикладка	Г	Замість своєї коси, вони вийшли на болото, де купався сварливий бегемот
		Д	Багато в сім'ї говорили про дядька, матиного брата, Михайла Драгоманова

13. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1	прикладка	А	Воду, як могутню стихію Всесвіту, глибоко шанували наші предки
2	означення	Б	І сміх, голоний, розгонистий, перестрибує снігами й стихає в морознім повітрі, як дзвін
3	додаток	В	Плавці мчали до берега, захиляючись водою, пробиваючись крізь кригу
4	обставина	Г	По шляху біжать жваві струмочки, крутяться, підстрибують, танцюють весело, про щось буркочуть
		Д	Окрім легенд, є дані наукові

14. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1	обставина	А	У хліві, крім ластів'ячого гнізда, під кроквою нічого не було
2	означення		

3	прикладка	Б	Нехай мене, Кармелюка, люди споминають
4	додаток	В	Місяць, закоханий в ніч чарівну, сяє,
щасливий, і світить
		Г	А експрес летів і летів, поспішаючи,
приспівуючи, пританцьовуючи на великій
дорозі
		Д	Либонь, тринадцята осінь в пустім саду
оце шумить

15. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1	означення	А	Вітер вив , мов дикий звір, і, змітаючи цілі
кучугури снігу, підіймав їх догори
2	прикладка	Б	В зернину, в цей маленький тугий злиток
матерії, стільки вкладено життєвої мудрості
3	додаток	В	І уявляється мені степ, широкий,
необмежений, незайманий
4	обставина	Г	Зачерпімо, любі друзі, ми води одним
відерцем
		Д	І замість свічки палахкотіло сонце

16. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1	обставина	А	Пейзаж, тобто опис природи у художньому
творі, відіграє композиційну роль
2	додаток	Б	І наша земля, засніжена й біла, кличе в
простори свої
3	прикладка	В	Розквітнуть каштани весною, а юності
знов не цвісти
4	означення	Г	Цими рушниками, вишитими червоним і
чорним, ми вітаємо гостей
		Д	Крім тонких пахощів жасмину, в повітрі
линуть густими струмками запахи черемхи
та бузку

17. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1	обставина	А	Літом пролежиш – зимою з торбою
побіжиш
2	прикладка	Б	Отут, в низенькій цій хатині, моя любов
жила колись
3	додаток	В	Винуватці тої сварки, Карпо та Мотря,
пішли перепрошувати сусідів
4	означення		

- Г Соснові шишки, великі й порожні,
котилися під ноги або дивилися з трави
десятками очей
- Д На галявині, замість похилої ялини,
піднялися маленькі струнки топольки

18 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1	означення	А	Більш жодного звуку не донеслося,
крім повівання пахучого повітря в
розквітлому гіллі саду
2	прикладка	Б	Не розгуби, дівчинонько, краси своєї
молодої
3	обставина	В	Зоря покотилася, черкнувши вишневим
гарячим крилом надію дівочу
4	додаток	Г	Акації стояли саме в цвіту, завітчані
безліччю білих китиць
		Д	Батьківщиною слов'янської абетки, як
відомо, стала одна з найдавніших
європейських держав - Болгарія

19 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1	додаток	А	Морозний сніг, блискучий та
легкий, падає на серце прямо
2	означення	Б	Двері рипнули, в хату вступила Явдоха,
Настина мати
3	прикладка	В	Жахнулася сарна і щезла в гущині,
лишивши зелені сліди на синій від роси
траві
4	обставина	Г	Крім холодного вітру, в обличчя бив
мокрий сніг
		Д	Запорізька Січ виникла як грізна
військова база

20 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1	прикладка	А	Вербички, посаджені при дорозі, уже
викидали жовтаві бруньки
2	обставина	Б	Борисфен, тобто Дніпро, згадано в
багатьох давніх творах
3	означення	В	Сині дзвіночки навіть сіяли холод на
трави
4	додаток		

- Г Всюди, крім глибокої ущелини, земля вже підсохла й зазеленіла
Д Дідусь та рибалки почали вибирати з моря сітку, перехилившись через борт баркаса

21 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1. прикладка	А Прощай, мій краю тополиний, уже за Доном ти єси
2 означення	Б Три дівчини, студентки-агрономи, йшли взимку по доріжці лісовій
	В А на синій поверхні гранітної брили сонце, згорнувшись клубочком, спить
3 додаток	Г Гори, покриті пасмами білого туману, здавалися химерними замками
4 обставина	Д Крім озера, все було залите яскравими променями сонця

22 Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1 прикладка	А Крім багатого гербарію, дослідник зібрав дуже цінні, рідкісні зразки мінералів
1 означення	Б Пташки, відлітаючи, зупинялися над хатою, щоб попрощатися з дідом
2 обставина	В Та не однаково мені, як Україну злії люди присплять, лукаві, і в огні її, окраденую, збудять
4 додаток	Г Ім'я Івана Сірка, як ватажка, оточене було ореолом нездоланності
	Д З луків пахли звечора скошені зів'ялі трави

23. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

Приклад

1 означення	А Присипана снігом, покірна земля прислухається, сподіваючись почути звуки весни
2 прикладка	Б Великими блакитними очима дивлюся я довірливо на світ
3 додаток	В Дуби, плечисті, бородаті, похмуро дивляться з-під брів

4 обставина

Г Крім червоної калини, привітно зустрічали мене в саду червонобокі яблука

Д Музика, посередниця між життям розуму та життям почуттів, може висло

24. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 додаток

2 обставина

3 означення

4 прикладка

Приклад

А Співають дзвінко сонячного дня птахи і листя, вітер і хмарини

Б Стара яблуня, похилена вітрами, росла коло хати

В Музика, змінюючи світ, змінює і саму людину

Г Крім глибокої духовної потреби слухати музику, є потреба в пізнанні світу почуттів

Д Зречення рідної мови приводить до найбільшої кари – духовного каліцтва

ВАРІАНТ 3

1. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 додаток

2 означення

3 прикладка

4 обставина

Приклад

А Над головами простиралося небо, повне загадкових світів

Б То був їх син, молодий студент Павло

В І сам я тут, обнявши далину, ряснію, множусь, дихаю травною

Г Чую, земле, твоє дихання, розумію твій тихий сум

Д Крім неба, ще й блакитна осінь сяє в берегах

2. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 прикладка

2 означення

3 додаток

Приклад

А Буй-тури вітру мчаться на лугах, рогами заплітаючися в хмарах

Б Балка, вкрита садками, вилась попід горою і ховалась даєко-далеко в старому липовому лісі

В Крім гнучкої сарни, на галявину вискакує полохливий зеяць

- 4 обставина
- Г Клест, або шишкар, живе у хвойних лісах
Д І даль, і гай, і темні кручі відбилися в лагідній воді

3. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 обставина

2 означення

3 прикладка

4 додаток

Приклад

А Співакові, крім спеціальної освіти, потрібне ще яскраве обдарування

Б Вирощуючи різні квіти вдома чи в садку, милуючись їхньою красою, ми рідко думаємо про те, що плекаємо скарбнички із надзвичайними, чарівними властивостями

В А ще квіти дарують естетичну насолоду, вселяють бадьорість, оптимізм, поліпшують наш настрій

Г У Давній Греції – чи Елладі – міфи стали основою літератури, скульптури, живопису, театрального мистецтва

Д Туристи, всупереч негоді, долали метр за метром складний гірський підйом

4. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 означення

2 прикладка

3 додаток

4 обставина

Приклад

А Отак сплелись життя і пісня, переливаючись в одне

Б Либонь, тринадцята осінь в пустім саду оце шумить

В В мерзлих галузках дерев шелестів сніг, схожий на крупу

Г Природжений співак, він любив пісні і в душі пишався своїм артистичним хистом

Д Там усе стояло на місці, крім його споруди

5. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 додаток

2 обставина

Приклад

А Натрудившись у квітні, перецвівши у маю, йдуть дерева передлітні в повинь лагідну свою

Б Ріки мають велике значення як джерела водної енергії

- 3 прикладка В Вона згиналась, суха і маленька, захоплена вся одним, непереможним бажанням
- 4 означення Г Замість весняного тепла, прийшла зимова завірюха
- Д Заснув так міцно, що не чув грози

6. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1. обставина

2 додаток

3 означення

4 прикладка

Приклад

А По садах пустинних їде гордовито осінь жовтокоса на баскім коні

Б Всі, крім пораних, підвелись і присунулись до нього

В Вона біжить, не чуючи під ногами землі, не помічаючи нічого навколо себе

Г Я стрівся з друзями, обвітреними боєм, в рожеві сутінки лапатої зими

Д А втім, наче крило лебедя, виглянуло сонце – відображення свічки в золотому дзеркалі

7. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 прикладка

2 означення

3 додаток

4 обставина

Приклад

А Весняний вітер нетерпляче зітхає, оббігаючи узлісся та розвіваючи гілля плакучій березі

Б На ожередові соломи сидів старий ворон, схожий на степового орла, і думав свою думу

В Оповідач невтомний, дід Наум, знавець на кухарстві та пиятиці, розказував билиці й небилиці

Г Як біло, як синьо, як блакитно стало навколо

Д Щоб ви знали, ні на яку іншу птицю, крім качок, у Тихона не підіймалася рука

8. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 прикладка

2 означення

3 обставина

4 додаток

Приклад

А Голубе небо, вкрите рідкими хмаринками, щедро лило ясне світло на лани, на сади й хати

Б Доцвітали конвалії в травах, голубої весни прапори

В Вони стояли мовчазні, вдивляючись в далеке минуле своє і своїх батьків і линучи думкою в майбутнє

Г Ніч яка місячна, зоряна, ясная, видно, хоч голки збирай

Д Крім місяця, на темному небі горіло суцвіття зірок

9. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 додаток

2 означення

3 прикладка

4 обставина

Приклад

А Не вітер, а буря над землею в намети клала білий сніг

Б Портрет Мони Лізи пов'язаний із чудовою порою в історії людства – епохою Відродження

В Високо, трохи не серед неба, стояв місяць, ясний, блискучий, повний

Г Осінь, на відміну від зими, не краде барви в дерев, а одягає їх у золоте, червоне, жовтогаряче

Д Хрипко крикаючи, пролетів грак, мало не черкаючи вершечків сонних дубів

10. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 додаток

2 обставина

3 означення

4 прикладка

Приклад

А Сварог, окрім плуга, навчив наших предків виготовляти ще й борони

Б Жовті калюжниці – квіти дитинства – знов нагадали щасливі літа

В Єсть дивні лілеї, що, вранці родившись, надвечір уже умирають

Г Любові сповнений до дна, я вам щедрую, добрі люди

Д Долину заповнював м'який передвечірній настрій

11. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 обставина

2 додаток

3 прикладка

4 означення

Приклад

А Встає гілля, налите синім соком, і ярина, і яблуневий плід

Б На все інше, навіть на любов, творцеві залишаються крихти

В Браття, славні лицарі низового війська запорізького, і ви всі козаки, сини єдиної України, настав час міцно стати на наші козацькі вольності

Г І квіткою, й калиною цвісти над ним буду

Д Косий промінь тихо-тихо тане і згаса, цілуючи востаннє буйний цвіт

12. Установіть відповідність

Відокремлений член речення

1 обставина

2 прикладка

3 означення

4 додаток

Приклад

А Жита зашамотіли, підіймаючи догори свої похилені колоски

Б Причаїлися гори, повиті місячним сяйвом, заворожені красою роздольних, ніколи не бачених степів, що ними дихала пісня

В Промінь кидає на дівчину винуватий благаючий погляд

Г Частенько бували тут давні друзі Петра Антоновича – Старицький, Лисенко, Драгоманов

Д На світі немає нічого кращого, крім радості праці, радості віддавання

Завдання в тестовій формі

1 Визначте речення з відокремленою обставиною

А Форма угод з приводу будівель та іншого нерухомого майна, розташованого на території України, визначається Законами України.

Б Отримавши заявку від підприємства, факторингова компанія вивчає економічне і фінансове становище потенційного клієнта, характер його ділових зв'язків.

В Контракт купівлі-продажу є основним засобом регулювання ділових відносин у сфері зовнішньоторговельного обігу, де діє принцип свободи договору.

Г Газові контракти можуть передбачати як короткі, так і тривалі терміни постачання.

Д В окремих випадках форма контракту передбачена правовими актами, а чинність контракту залежить від дотримання цієї форми.

2 Визначте речення з відокремленим означенням

А Зовнішня трудова еміграція українських громадян на сучасному етапі має свої особливості й суперечності, викликані сукупністю внутрішніх та зовнішніх чинників.

Б Експортуючи власну робочу силу, Україна неминуче імпортуватиме іноземну .

В Оферта набуває чинності, коли її отримав адресат оферти.

Г Оферта, навіть якщо вона є невідкличною, втрачає чинність після одержання оферентом повідомлення про відхилення оферти.

Д Заява чи інша поведінка адресата оферти, що свідчить про згоду з офертою, є акцептом.

3 Визначте речення з відокремленим додатком

А Ціна, сплачена за використання землі, називається рентою.

Б Звичайною вважають ціну товарів (робіт, послуг), визначену сторонами договору.

В У світі, крім ринкових економік і системи вільного підприємництва, ще й досі у деяких країнах існує командна економіка.

Г Акцепт оферти набуває чинності з моменту, коли зазначена згода, одержана оферентом.

Д Визначення рівня ціни в контракті відбувається на основі двох видів цін: опублікованих та розрахункових.

4 Визначте речення з відокремленим означенням:

А Приймання – це перевірка відповідності якості, кількості та комплектності товару його характеристиці та технічним умовам, що вказані у контракті.

Б Рекламация – це претензія, що пред'являється покупцем продавцю у зв'язку з невідповідністю якості та кількості поставленого товару умовам контракту.

В Рекламация можуть стосуватися питань, які не були предметом здачі-приймання товару, при невідповідності документів продавця фактичним даним.

Г Рекламация подається в письмовій формі й має містити найменування товару, його кількість і місцезнаходження, основу для рекламация із зазначенням недоліків, конкретні вимоги покупця щодо врегулювання рекламация.

Д Дивіденди, отримані від асоційованого підприємства, включаються в окрему категорію інвестиційної діяльності.

5 Визначити речення з відокремленим означенням

А Дані, наведені в Декларації, мають підтверджуватись первинними документами обліку та відповідати податковому обліку (звітності).

Б Стратегія інновації передбачає створення виробів, що не мають аналогів на ринку.

В Контроль міжнародних операцій – це складний процес, що вимагає певного рівня зрілості і застосування певного методу.

Г Усі форми технологічного трансферу обумовлені змістом технології і відображають діалектичний процес її зародження, розквіту, старіння і заміни новою.

Д Ноу-хау – це технічний досвід і секрети виробництва, інформація, які мають комерційну цінність.

6 Визначити речення з відокремленою обставиною

А Патентна угода – міжнародна торгова угода, за якою власник патенту поступається своїм правом на використання винаходу покупцеві патенту.

Б Малі вузькоспеціалізовані фірми, що не в змозі самі впровадити винахід у виробництво, продають патенти великим корпораціям.

В Як і будь-які міжнародні торговельні операції, ліцензійна торгівля на світовому ринку здійснюється шляхом укладання угод.

Г Обираючи форму кредиту, слід звернути увагу на дві важливі речі: повну вартість кредиту та річну ставку плати за кредит.

Д Покупець ліцензії одержує лише дозвіл на право використання об'єкта ліцензії за плату, на певний строк і у визначених межах.

7 Визначити речення з відокремленим додатком

А Деякі компанії пропонували знижки всім, хто брав участь у продажу та монтажу екологічних товарів.

Б Якщо ж екологічні товари дорожчі за їх звичайні аналоги і не мають індивідуальних переваг, то вони не будуть сприйматися ринком.

В Особливістю екологічних товарів є те, що, крім базової функції, вони завжди виконують і додаткові.

Г В умовах товарного насичення неможливо обійтися без спеціальних, наближених до споживача, збутових мереж і точок.

Д Вибір типу нарахування і виплати процентів – важлива умова контракту, особливо в умовах інфляції.

8 Визначити речення з відокремленим означенням

А Вид та термін кредиту мають відповідати меті кредитування, можливості погашення боргу та джерелу погашення.

Б Сума кредиту, що надається, має відповідати власним ресурсам компанії.

В Знання процесу кредитування як для продавців, так і для покупців є ключовим моментом у здійсненні експортно-імпортних операцій.

Г Символ, проставлений у нижньому правому куті товарного знака, означає, що він має правовий захист.

Д Об'єктом лізингу може бути будь-яке нерухоме і рухоме майно, яке може бути віднесене до основних фондів.

9 Визначити речення з відокремленою обставиною

А Вивчивши світовий досвід роботи в умовах жорсткої конкуренції, вже порівняно велика кількість вітчизняних підприємств розпочала роботу з реєстрації своїх товарних знаків.

Б Страхування охороняє нас від нещасних випадків і несподіванок, пов'язаних з втратою життя, здоров'я, платоспроможності, майна тощо.

В Розміри, спосіб, форма і строки внесення лізингових платежів та умови їх перегляду визначаються у договорі лізингу за домовленістю сторін.

Г Погашення лізингових зобов'язань може відбуватися як у грошовій, так і в іншій формі.

Д Великі комерційні банки багатьох країн не випадково активно беруть участь у фінансуванні лізингових компаній, що потім переходять часто в їхню власність.

10 Визначити речення з відокремленим означенням

А Маючи тисячі співвласників у всіх кінцях країн, великі корпорації потребують механізму ефективного управління.

Б Фінансові звіти, підготовлені на основі класового методу, охоплюють надходження і виплати коштів, а також їх залишки на початок і кінець звітного періоду.

В За конституцією багатьох країн, місцеві органи влади можуть випускати цінні папери як для власних, так і для закордонних інвесторів.

Г Заощадження виникають, коли доходи підприємств, уряду й окремих громадян перевищують їхні витрати.

Д Цінний папір протистоїть грошам як особливий товар, випуск якого в обіг називається емісією.

11 Визначити речення з відокремленим додатком

А Навколо питань, пов'язаних із обліком впливу змін валютних курсів, уже багато років точаться гострі дискусії серед зарубіжних науковців і практиків.

Б Підприємці є такою категорією господарюючих суб'єктів, яка впливає на всі прояви соціально-економічних відносин у країні.

В Крім об'єктивних статистичних показників та даних, суттєву роль в оцінках політичного ризику відіграє суб'єктивне розуміння загального ставлення країни до приватного підприємництва.

Г Форма угод з приводу будівель та іншого нерухомого майна, розташованого на території України, визначається Законами України.

Д Іноземні інвестиції є вагомим чинником розвитку перехідних країн, країн, що розвиваються, та для України зокрема.

12 Визначити речення з відокремленою обставиною

А Організаційно оформленим і постійно діючим ринком цінних паперів є фондова біржа – добровільне об'єднання посередників фондового ринку.

Б Фінансові ресурси світу здебільшого перебувають в обігу, утворюючи світовий фінансовий ринок.

В Премії та заохочення, пов'язані з трудовою діяльністю, визначаються на основі типового положення.

Г Інтервенції центральних банків проводяться на міжбанківських ринках через брокерські контори, а також на біржах.

Д Міжнародні фінансові операції, які головним чином здійснюються приватними суб'єктами господарювання, справляють позитивний вплив на розвиток світової економіки.

13 Визначити речення з відокремленим означенням

А До суб'єктів фінансового ринку належать державні установи, комерційні фінансові та нефінансові організації, фізичні особи (населення).

Б Світовий фінансовий ринок являє собою систему ринкових відносин, що забезпечує нагромадження та перерозподіл фінансових ресурсів між країнами, регіонами, галузями та окремими суб'єктами господарювання.

В Висока ціна підтримує імідж товару високої якості, на який існує підвищений попит, і змінюється залежно від ступеня новизни товару, від стадії його життєвого циклу.

Г Торговий агент повинен стежити за тим, щоб укладена угода потрапила до керівництва підприємства якомога швидше і була виконана вчасно та якісно.

Д Датою та часом подання податкового документа в електронному вигляді до органів ДПС є дата й час, зафіксовані у першій квитанції.

14 Визначити речення з відокремленою обставиною

А Відомо, що найшвидший спосіб доставки вантажу – це авіатранспорт.

Б Недержавні організації, особливо малі та великі, самостійно працюють на ринку, забезпечуючи зайнятість громадян без фінансової участі держави

В Вантажі, що перевозяться, поділяються на генеральні, масові й особливо режимні.

Г Участь держави в забезпеченні страхування експортних ризиків базується, головним чином, на недосконалості ринку.

Д Сучасне страхування пропонує широкий набір послуг, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю.

15 Визначити речення з відокремленим членом речення

А Мерчандайзинг – це сукупність засобів, спрямованих на збільшення обсягів продажу безпосередньо на місцях.

Б Світова практика страхування валютних і кредитних ризиків відображає зміни, що відбуваються у світовій економіці й валютній системі в цілому.

В Маркування – нанесення на продукцію, упаковку, бирку умовних малюнків, символічних, цифрових, буквених, буквено-цифрових знаків.

Г Для отримання доступу на закордонні ринки підприємство повинне пройти декілька етапів, кожен з яких має свої особливості.

Д Сучасні спеціалісти у сфері економіки розглядають маркетинг як філософію бізнесу, що визначає стратегію і тактику підприємства в умовах конкуренції.

16 Визначити речення з відокремленим означенням

А У випадку приватного лага індивіди коригують обсяги споживання через величину попиту, адаптуючи її до свого економічного становища, смаків та запитів

Б Під реальною заробітною платою розуміють дохід від праці, виражений в одиницях створеного продукту

В За темпами економічне зростання поділяється на високе, середнє та низьке

Г Як свідчать дані, лідером за загальним індексом людського розвитку є Норвегія (з 2001 р.)

Д Міжнародна торгівля є центральною ланкою у складній системі світогосподарських зв'язків, об'єднуючи всі країни світу в єдину міжнародну економічну систему

17 Визначити речення, яке не має відокремленого члена речення

А Готова продукція – продукція, призначена для кінцевого споживання

Б Підтримка людського капіталу в належній якості, як фактору економічного зростання і розвитку економічних систем, вимагає інвестування на різних рівнях: макроекономічному, регіональному та особистісному

В Попит на працю - обсяг попиту в економіці на ресурси праці, який дорівнює кількості робочих місць, створених в економіці

Г Відмітна риса ринкової системи – неповна зайнятість населення, інакше кажучи, їй властиве перманентне безробіття

Д В макроекономіці говорять про переважно інтенсивний та переважно екстенсивний типи економічного зростання, виділяючи їх характерні ознаки

18 Визначити речення, яке не має відокремленого члена речення

А Розробляючи концепцію цілей макроекономічної політики, держава повинна виходити з необхідності вироблення логічно обгрунтованої системи, яка позбавлена суперечностей

Б Нобелівський лауреат Роберт Манделл розвинув ідеї Яна Тімбергена, запропонувавши ще одну ланку у встановленні взаємозв'язку цілей та інструментів макроекономічної політики

В Макроекономічна стабілізація – це система економічних заходів держави, спрямованих на стримування зростання безробіття та інфляції, стимулювання економічного зростання і забезпечення стабільності платіжного балансу країни

Г В умовах перехідного періоду економіки зазнають комплексних трансформаційних перетворень, які складаються, окрім макроекономічної стабілізації, ще з двох основних блоків: інституційних перетворень і мікроекономічної стабілізації

Д Отже, прожитковий мінімум є динамічною категорією, яка залежить від економічного розвитку країни, її економічного зростання

19 Визначити речення з відокремленою обставиною

А Найбільш динамічно сьогодні розвивається міжнародна торгівля, яка є історично першою та найважливішою формою економічних зв'язків між різними країнами світу

Б Міжнародна торгівля є центральною ланкою у складній системі світогосподарських зв'язків, об'єднуючи всі країни світу в єдину міжнародну економічну систему

В Валовий прибуток відображає первинні доходи, одержані корпораціями в результаті участі в процесі виробництва

Г Чисте придбання цінностей характеризує придбання, за винятком продажу ювелірних виробів, дорогоцінних каменів, творів мистецтва, які з часом не зменшують своєї вартості

Д Заробітна плата – це винагорода у грошовій та натуральній формах, виплачена за виконану у звітному періоді роботу

20 Визначити речення з відокремленим додатком

А Під реальною заробітною платою розуміють дохід від праці, виражений в одиницях створеного продукту

Б До цього часу нерозв'язаною в макроекономіці є проблема зростання природної норми безробіття, джерел виникнення інфляції та методів боротьби з нею

В Кількісні методи дають числову характеристику економічних явищ, зокрема масштаби, тенденції, динаміку розвитку, визначають стан і структуру економіки, причинно-наслідкові залежності, силу впливу окремих чинників

Г Економічна система, виступаючи об'єктом макроекономічного аналізу, може бути представлена упорядкованою системою взаємозв'язків між виробниками і споживачами створених матеріальних та нематеріальних благ (товарів та послуг), які реалізуються у процесі економічного відтворення

Д В розбудові сучасної економічної системи слід всебічно використовувати надбання і досвід функціонування світової цивілізації, враховуючи при цьому власні специфічні умови, можливості та ментальність

21 Визначити речення з відокремленим членом речення

А Макроекономічні показники – це показники, виражені в грошовій формі, тому їх рівень і динаміка залежать як від фізичних обсягів виробництва, так і від рівня цін

Б Інвестиції суттєво впливають на сукупний попит, обсяг національного виробництва, зайнятість, сприяють нагромадженню фондів підприємств, створюють основу для економічного зростання в майбутньому

В Вперше термін глобалізація використав у своїх працях американський вчений Т. Левітт, котрий охарактеризував процес злиття ринків окремих продуктів, що виробляються великими багатонаціональними корпораціями

Г Носіями глобалізації є найбільш економічно розвинуті країни, і вона є очевидним виявом ліберальної економічної ідеології

Д Глобалізація сприяє утворенню моделі світу, де економіки окремих країн функціонують в рамках єдиної, взаємозалежної світової економічної системи

22 Визначити речення з відокремленим членом речення

А Регіоналізм – це процес підвищення ролі регіонів у соціально-економічному і політичному житті суспільства

Б Нині має місце тенденція щодо розвитку регіонів, орієнтованих переважно на глобальну економіку

В Розширення можливостей регіонів з пошуку ресурсів на міжнародній арені для вирішення локальних проблем, що стоять перед ними, може мати позитивні наслідки як для держави в цілому, так і для адміністративно-територіальних одиниць

Г Найбільш відомим регіональним об'єднанням є Європейський Союз, який у 2004 р. розширився до 25 держав-членів та продовжує процес трансформації

Д Отже, процеси глобалізації та регіоналізації сприяють міжнародній конкуренції, від чого вииграють споживачі, що одержують товари кращої якості за нижчими цінами

23 Визначте речення з відокремленою прикладкою

А Попри позитивні зрушення на ринку праці в Україні зберігається нерациональна структура зайнятості

Б Певна кількість безробітних, або резервна армія праці, є необхідною умовою розширеного відтворення

В У сфері продуктивної зайнятості завдання полягає у прискоренні адаптації населення до ринкових вимог із врахуванням європейських та євразійських інтеграційних процесів розвитку інфраструктури ринку праці, підготовки кадрів

Г Прогнозування бюджету відбувається за допомогою побудови моделі динаміки і структури споживання, орієнтованої на досягнення раціонального споживання населенням матеріальних благ та послуг

Д Конкретними показниками оцінки якості життя є кількість автомобілів, телефонів, квадратних метрів житла, лікарняних ліжок на одну людину (на одну тисячу населення), якість медичного обслуговування тощо

24 Визначте речення з відокремленим членом речення

А Основним товаром на фінансовому ринку є гроші, кредити, цінні папери (акції, облігації тощо)

Б На фондовому ринку України сьогодні в обігу є різноманітні цінні папери, але переважно – це акції підприємств та облігації внутрішньої позики

В Підприємці, намагаючись відновити прибутковість виробництва, замінюють стару техніку і технології на нові, більш прогресивні

Г Зміст і форми економічної політики з часом ускладнюються, але вона залишається і в майбутньому життєво важливою умовою раціонального функціонування економіки

Д Успіх ринкових перетворень у Китаї значною мірою зумовлений наявністю численного прошарку дрібних підприємців у містах і селах, в яких обмеження на трудову діяльність були скасовані ще на початку 80-х років

ПРОСТЕ УСКЛАДНЕНЕ РЕЧЕННЯ

Тренувальні вправи

Завдання 1. Пояснити, чим ускладнене просте речення

1. Співай же їм, мій голубе, про Січ, про могили (Т. Шевченко).
2. Ой Дніпре мій, Дніпре, широкий та дужий! Багато ти, батьку, у море носив козацької крові (Т. Шевченко).
3. Не плач, Катерина, не показуй людям сльози, терпи до загину Т, Шевченко).
4. Праведная душе! Прийми мою мову, не мудру та щиру, прийми, привітай Т, Шевченко).
5. За грішнії, мабуть, діла караюсь я в оцій пустині сердитим богом (Т. Шевченко).
6. Які ж мене, мій боже милий, діла осудять на землі? (Т. Шевченко)
7. Розказали кобзарі нам про війни і чвари, про тяжкеє лихоліття, про лютії кари (Т. Шевченко).
8. Отак, мій сину, друже мій єдиний, так і загину на чужині в неволі (Т,Шевченко).
9. У Запорожжя, і село, і монастир святий, скарбниця, - все, все неситі рознесли! (Т. Шевченко)
10. Ночували гайдамаки в зеленій діброві, на припоні пасли коні, сідлані, готові (Т. Шевченко).
11. Місяць пливе оглядять і небо, і зорі, і землю, і море.
12. І над водою, і над гаєм кругом, кругом, як в усі, - все мовчить (Т.Шеченко).
13. Роботящим умам, роботящим рукам перелогі орать...
14. Сухе листя дощем спадало з дерев, черкалось об гіллячки і шелестіло
15. Чи я живу, чи доживаю, чи так по світу волочусь (Т.Шевченко).
16. Небо, зорі, добро, люде і лютеє горе – все, пропало, все (Т. Шевченко).
17. О милий боже України, не дай пропасти на чужині, в неволі вольним козакам (Т. Шевченко).
18. Світе тихий, краю милий, моя Україно! За що тебе сплюндровано, за що, мамо, гинеш? (Т. Шевченко)
19. Може, верну знову я мою правду безталанну, моє тихе слово (Т. Шевченко).
20. Я, не вам кажучи, пустився в малярство.(Т. Шевченко)
21. Мене там мати повивала і, повиваючи, співала, свою нудьгу переливала в свою дитину.(Т. Шевченко)
22. Може, ще раз сонце правди хоч крізь сон побачу...(Т. Шевченко)
23. Удвох, кажуть, і плакати мов легше неначе.
24. Легенький вітрець подихає з теплого краю, перебігає з нивки на нивку, живить, освіжає кожну билинку (Панас Мирний)

Завдання 2. Пояснити вживання розділових знаків у простому ускладненому реченні

1. Зірви, Мадонно, нам із душ полуду, не допусти до братовбивства, мсти (В. Бровченко)

2. Не стільки шкодить видима брехня, як напівправда (А. Косматенко)
3. Відступників, зрадників, донощиків, сексотів, катів Україна проклене і виставить усьому світові на ганьбу (Р. Іваничук)
4. Роботу роблять старанням і вмінням, ладом і терпінням, зусиллям і сумлінням (Нар. творчість)
5. І все було палким в годину творчу: і небо, і земля, і камінь, і різець, і серце майстра (Леся Українка)
6. Ні спека дня, ні бурі, ні морози – ніщо не вб'є любов мою живу! (В. Сосюра)
7. І тиха осінь, мрійна, яснолиста, несла в серця надію і тривогу (А. Малишко)
8. І, повен скарбу в серці молодому, із тих мандрівок повертай додому (О. Довгий)
9. Метелик – живий дух мого дитинства, його невловна радість, його рожева мрія – линув над спеченою землею (Є. Гуцало)
10. Древа хитались і, від страху најивши голі віти, ніби силкувались втекти (В. Винниченко)
11. Людині, окрім зору, окрім слуху, окрім живописного відчуття аромату, притаманне відчуття ритму (Л. Кадирова)
12. Не дивуйся, Львова стародавній леве, браму, мохом криту, відчиняй весні (М. Рильський)
13. У лісі є такі провалля, заховані під хрустом та галуззям, - не бачить їх ні звір, ані людина. аж поки не впаде... (Л. Українка)
14. Над головами простиралося небо. Повне загадкових світів (П. Панч)
15. Крім знання, тут потрібна інтуїція, дар передбачення, дар ясновидця (О. Гончар)
16. Оповитий тишею степ дихав пахощами росяних трав (П. Панч)
17. Синоніми, тобто слова близькі за значенням, використовують не лише в художніх творах (З підр.)
18. Запалай, мій вогнику крилатий, полум'ям привітним і незлим (А. Малишко)
19. Одного ранку – бодай такого ніхто не оглядав – сказано мені, що на черзі Андрійко у некрути (М. Вовчок)
20. Я, по правді сказавши, й тепер трохи дивуюсь, що мені так легко пишеться до Вас (Л. Українка)
21. Він був родом з Черкащини, давньої козацької сторони (І. Нечуй-Левицький)
22. Її вражала розкішна картина осінньої природи, обсіпана сонячним промінням під чистим блакитним небом (М. Коцюбинський)
23. Все в тому домі здавалося звичним і рідним: мисник поблизу порога, заставлений посудом; під стелею полиця, на покуті стіл, застелений скатертиною, над ним фотографії всього роду і намальовані ним картини (І. Цюпа)

24. Тиша була наповнена всякими звуками: і дзвінкою піснею жайворонка, і дзижчанням польових мух, і тихим мелодійним шелестом стиглого жита (М. Коцюбинський)

Завдання 3. Поставити розділові знаки у простому ускладненому реченні

1 Від зорі до зорі стукотіли сокири рубаючи та обтесуючи смолисте дерево (З. Тулуб)

2 Ми ще довго розмовляли присівши серед міжрядь молодого саду осяяного вересневим сонцем (І. Цюпа)

3 Нова хата біла чепурна привітно виглядала з-за обголених лихою осінньою негодою груш та рядка прутнястих верб (Панас Мирний)

4 Вода одбігаа від острова стикалася з новою хвилею здіймалась угору і знову шумуючи кидалась на берег (М. Трублаїні)

5 Розжеврене червоне сонце низько опустилося багряним світлом грало по деревах по квітках і по річці (Леся Українка)

6 Навіть у будень носила Палагна шовкові хустки дорогі й писані мудро (М. Коцюбинський)

7 Думко тривожна куди ти летиш?! Серце моє ну чого ти щеміш?!

8 Де-не-де з суцільного мороку пробивався паросток світла і знову зникав провалюючись у прірву (Панас Мирний)

9 Дружинонька твоя золотокудра либонь тепер багаття розпалила і пахоців насипала солодких (Леся Українка)

10 Старезні дерева стоять обіч дороги і пахнуть свіжим хлібом вощиною і медами (І. Цюпа)

11 В низинах трава дугами припала до самої землі оглядаючи напівзів'ялі жовті головки дев'ятисилу (М. Стельмах)

12 Обізвлася трава голосами тисячі своїх жильців коників метеиків жуків (Панас Мирний)

13 На берег накочувався прибій викидав далеко спінені язики хвиль злизував усе і відкочувався назад оголюючи гладенький рівний пляж (М. Трублаїні)

14 Дихаю найдорожчим у світі чистим степовим повітрям розтаю у просторах серед нічної тиші спрямований очима до урочистого неба О. Довженко)

15 Скільки ж вас хлопці славні богунці вийшло од рідної хати? (А. Малишко)

16 Обсипана рожевим світлом свіжа та гарна Настя здавалась запашною трояндою (М. Коцюбинський)

17 І мабуть через це я лишився живий пройшовши стільки світів куючи залізну троянду (Ю. Яновський)

18. Цілу ніч ані вітер ані хвилі не вгамовувались і щомиті загрожували зірвати шхуну і викинути її на берег (О. Іваненко)

19. До стилістичних фігур належать також синтаксичні засоби а саме повтори паралелізми риторичні питання

20. Мова це пісня душі покладена на слова (Д. Білоус)
21. Прийшла Покрова першою порошею почастивала полонини покрила подалася пляями (О. Лупул)
22. Ламай традицій віковичну скелю обтрушуй прах невільного життя (М. Драй-Хмара)
23. Оточений вартою летів на вороному коні Хмельницький тримаючи у витягнутій руці шаблю (Н. Рибак)
24. Стоять верби опушені зелененьким листям і здається чують сплески журавлиних сурм у піднебесі легенький бентежливий передзвін прозорий кришталевий (Є. Гуцало)

Завдання 4. Поставити розділові знаки в простому ускладненому реченні

1. Все бачить співець у широкім роздоллі і небо і море красу світову (Леся Українка)
2. Густі непрохідні ліси закривали весь простір окрім високих полонин (І. Франко)
3. Гортаючи сторінки одинадцяти томів видання ми вчитуємося в історію народу відбиту в вічних словах (З підр.)
4. Ні темінь непроглядної ночі ні близькі й далекі вибухи мін снарядів ні навіть невимовний страх ніщо не могло спинити хлопця (О. Донченко)
5. Мене там мати повивала і повиваючи співала свою нудьгу переливала в свою дитину (Т. Шевченко)
6. Софія зупинилась з тихим хвилюванням охопила очима весь мальовничий краєвид і широку ріку із світлими перекатами і золотисті піщані острівці і далекий протилежний берег зарослий верболозом (О. Донченко)
7. Народ покинутий на злидні народ плазуючий у млі повинен стратить риси бідні безслідно стертися з землі! (П. Грабовський)
8. На жаль на сьогодні ми зіткнулися з девальвацією поняття «рідна мова» (О. Русова)
9. Залишимо дорогі батьки в серцях наших синів усю красу навколишнього світу все багатство сердець наших предків (В. Сухомлинський)
10. На все осінь щедра і на кавуни і на дощі і на холодні роси (Ю. Збанацький)
11. На дворі був сонячний день сповнений невгамовного пташиного щебетання і гудіння бджіл (О. Донченко)
12. Любов до вітчизни починається з любові до берізки біля рідної хати до стежки на городі втоптаній дитячими ногами (М. Рильський)
13. Працюючи в Кишинівській гімназії викладачем російської старослов'янської та латинської мов Іван Левицький бере активну участь у громадській роботі багато подорожує (З підр.)
14. Роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» написаний у двадцятишестирічному віці увів Панаса Мирного в коло класиків української літератури (З підр.)

15. Увесь світ був як казка повна чудес таємнича цікава й страшна (М. Коцюбинський)
16. Уздовж озер сполосканих блакиттю лежить дорога вся дощами зрита (Т. Севернюк)
17. Іскрометний гумор автора його лірична теплота щирість природність інтонації все це надало драматургії І. Котляревського такої життєвості (О. Гончар)
18. Так любить душа одинока далекий і тужний мотив журливе журчання потоку і шелест пожовклих садів (Д. Загул)
19. Чарівний світ пливе переді мною як-от сині води білі піски хати на високих берегах (О. Довженко)
20. Зціпивши зуби високо піднявши брови ми обережно ступали і хруснувши сухою гілкою зупинились і слухали (В. Винниченко)
21. Може й журяться журавлі до мого пробиваючись краю (О. Матійко)
22. І тихий туман пригорнувши до себе вечеряє поле піснями з долин (М. Вінграновський)
23. Гірше не буває аніж докору людського слова (О. Довгий)
24. Радуйся дівчино разом зі мною сонцем і ясною голубизною (Д. Павличко)

Завдання 5. Поставити розділові знаки у простому ускладненому реченні

1. Як відомо підвищення ціни на продукт спричиняє зменшення попиту на нього і збільшення його пропозиції
2. Економічні закони на відміну від законів природи діють як певні тенденції і постають унаслідок взаємодії багатьох різнопланових цілей мотивів та інтересів
3. Як уже зазначалось ресурси суспільства трудові й природні обмежені
4. Підвищення продуктивності праці значною мірою досягається за рахунок економії зумовленої масштабами виробництва і поліпшенням розподілу ресурсів
5. Капітал як фактор виробництва поділяють на основний та оборотний
6. Капітал по-перше завжди є результатом попередньої праці людей по-друге призначений не для споживання а для подальшої участі у процесі виробництва
7. Економічні ресурси земля капітал праця і підприємницькі здібності обмежені або рідкісні
8. Ефективність економіки характеризує зв'язок між кількістю ресурсів витрачених у процесі виробництва і кількістю товарів і послуг отриманих у результаті використання цих ресурсів
9. Аналітична економія ґрунтується на двох фундаментальних фактах по-перше матеріальні потреби людей практично безмежні по-друге економічні ресурси обмежені
10. Економічна система це спосіб організації національної економіки

11. В Україні закон дозволяє існування трьох форм власності приватної колективної та державної
12. У ринковій економіці існують різні види кредиту комерційний банківський споживчий іпотечний державний міжнародний
13. Власником а отже й продавцем землі можуть бути приватні особи органи державної влади навіть корпорації
14. Купівля облігацій отже є особливою формою кредитування
15. Банківська система ринкового типу як правило дворівнева
16. Кожний вид ринку різниться не лише об'єктами а й суб'єктами ринкових відносин особливостями формування попиту пропозиції та цін
17. Конкуренція як нам уже відомо є головним регулятивним механізмом у ринковій економіці
18. Держава виконує політичні та економічні функції використовуючи свої грошові надходження фінанси
19. Бажання підкріплені грошовими можливостями перетворюються на попит
20. На думку багатьох економістів саме трудові ресурси пропозиція робочої сили її кваліфікація дисциплінованість мотивація до праці становлять найважливіший фактор економічного розвитку
21. Процент виражений у відсотках називають процентною ставкою
22. Крім того процентна ставка дає змогу легко порівнювати процент отриманий на різні за абсолютною величиною позики
23. Використовуючи позичений грошовий капітал фірми отримують змогу користуватися реальними економічними ресурсами
24. Валовий внутрішній продукт вимірює ринкову вартість усіх кінцевих товарів і послуг вироблених у країні протягом певного періоду часу як правило року.

Завдання в тестовій формі

ВАРІАНТ 1

1. Речення ускладнене звертанням у рядку (розділові знаки пропущені)

- А Наперекір огню і смерті полки незборені і вперті боям виходили навстріч
- Б Рука засмагла від роботи нам сіє благодатний мир
- В Як визволителів своїх нас зустрічали на кордоні
- Г Слово моя ти єдина зброє ми не повинні загинуть обое
- Д Кажуть весь поміст у пеклі з добрих намірів зложився!

2 Речення ускладнене вставним словом у рядку (розділові знаки пропущені)

- А У полі зацвітуть пахучі ніжні голубі фіалки
- Б Згори з міста текли до води запахи вечірніх лип
- В Високо трохи не серед неба стояв місяць ясний блискучий повний
- Г Дзвени моя пісне крилата в вітрах світової весни
- Д В неволі тяжко хоча й волі сказати по правді не було

3 Речення ускладнене відокремленим означенням у рядку (розділові знаки пропущені)

- А Виходить немає нічого неможливого для людини її розуму й сили
- Б Сій сіваче в людські груди правди вічної зерно
- В Дзвіночок сміху мій синок прокидається вранці
- Г Надворі зненацька сипнув дощ рівний теплий рясний
- Д Під вітром вгинаючи лінії прості повис нерухомий за вікнами дощ

4 Речення ускладнене відокремленим додатком у рядку (розділові знаки пропущені)

- А Там далеко на Україні сяє сонечко ясне
- Б На ясні зорі і на тихі води щемлива доле виведи мене
- В У повітрі замість роїв бджолиних кружляють смерчами зграї шпаків
- Г Білі хмари вітрами стомлені зачепившись зо гору сплять
- Д Туман потягся від села над лугом вкриваючи похилі сонні трави

5. Речення ускладнене відокремленою обставиною у рядку (розділові знаки пропущені)

- А Зітхнула важко біла хата в задумі глянувши на шлях
- Б На все інше навіть на любов творцеві залишаються крихти
- В Там комар славетний лицар під листом зеленим жив
- Г Місяць немов зацікавлений нами підліз трошки вгору
- Д Ех ви дні мої потрачені недоказані слова!

6. Речення ускладнене відокремленою обставиною у рядку (розділові знаки пропущені)

- А О вічні книги сестри білочолі життя без вас – розруха світова
- Б На світі безліч таких як я але я їй-богу один
- В В кривавих січах натомившись гірко на Хортицю вернулись козаки
- Г Такий поет як Шевченко не одним українцям рідний
- Д При війні усього меншає і хліба і люду і любові

7. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене відокремленою прикладкою (розділові знаки пропущені)

- А Приїхавши на відпочинок у с. Криворівню М. Коцюбинський був захоплений красою величавої природи Карпат
- Б Але він зручний і звиклий до гір умів спинитися на краю кручі та знов обережно шукав підпори для ніг
- В Танець видимо його зігрівав
- Г «Тікай Марічко...не бійся...душко...твій ворог танцює» співала флюяра
- Д М. Коцюбинський як письменник-імпресіоніст для змалювання світу використовував штрихову стилістику

8. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене відокремленим означенням (розділові знаки пропущені)

- А У новелі «Intermezzo» несподівані дивовижні «дійові» особи Моя утома Ниви в червні Залізна рука города Три білі вівчарки Сонце Зозуля Жайворонки Людське горе...

Б Дивись же на мене сонце і засмали мою душу...

В Я пив її свіжу холодну ще повну снів і хлюпав нею собі в лице

Г Його слуги хмари гори темниці закривають тебе від мене...

Д Правда я розумію ланцюг... Може ти більше на нього сердитий аніж на мене...

9. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене відокремленою прикладкою (розділові знаки пропущені)

А Поїзд летів повний людського гаму

Б Тим часом мені рекомендують Паву поважну матрону і її другого сина

В І благословен я був між золотим сонцем й зеленою землею

Г Прощайте ниви. Котить собі шум свій на позолочених сонцем хребтах

Д Змальовуючи розкішну поезію самотнього життя серед природи новела «Intermezzo» М. Коцюбинського перегукується з популярною в Європі на початку

XX ст. повістю «Пан» норвезького письменника Кнута Гамсуна

10. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене відокремленою обставиною (розділові знаки пропущені)

А Легенький вітрець подихає з теплого краю перебігає з нивки на нивку живить освіжає кожную билинку...

Б На перший погляд парубку може літ до двадцятка набиралося

В Ясне сонце тепле й приязне ще не встигло наложити палючих слідів на землю...

Г Мотря вбігла в Лаврінову хату заглянула в піч не сказавши добридень

Д Отже людина може бути сильнішою за долю

11. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене вставним словом (розділові знаки пропущені)

А Навіщо ми люди убивали людей?

Б Може вона не була доцільна може була непотрібна

В На їхню тілесну силу вичерпану до краю тяжкими стражданнями упав тепер останній удар

Г Причаївшись у малині за смородиною я слухав бабині молитви як заворожений

Д Ти йдеш попереду закутана шаллю легко перестрибуючи з брили на брилу

12. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене однорідними членами (розділові знаки пропущені)

А Вона його однолітка панове пора кебету мати на плечах

Б Чужа душа то кажуть темний ліс

В Тонкі брови русяві дрібні кучері на голові тонкий ніс рум'яні губи усе дихало молодого парубочою красою

Г Коло самого дому під вікнами росли кущі жовтої акації

Д Батькові руки важкі загорілі лежать на колінах у плетиві жил

13. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене звертанням (розділові знаки пропущені)

- А Іди не знаючи про спокій і согрівивши не гріши
- Б Не розлюблю тебе ніяк моя вишнева Україно красуне страдниця моя!
- В Нерівня душ це гірше ніж майна
- Г Буває часом сліпну від краси
- Д Черниш уже не бачив нічого окрім протилежного берега

14. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене уточнюючою обставиною (розділові знаки пропущені)

- А Зірочки ясні небо покрили вийди дівчино серденько миле
- Б Здається гори перевернув би й не чув би втоми
- В Він стояв на кормі з веслом суворий і красивий і дивився вперед поверх нас
- Г Під липою над самим джерелом стояв чотиригранний камінь
- Д Наша дума наша пісня не вмре не загине

15. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене відокремленим додатком (розділові знаки пропущені)

- А Всі за винятком Бойчука здивовано дивилися на шкіпера
- Б Тече вода в синє море та не витікає
- В У журбі отакій і подружився Давид з одним австріяком на імення Стах
- Г Мертва земля розтоптана танками безмовно лежала навкруг
- Д Усяка пташечка радіючи співала

16. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене однорідними членами речення (розділові знаки пропущені)

- А Над тихими провулками села оповитий серпанком висів місяць
- Б Тихо –тихо стікає на землю зерно перестояні сльози степів
- В Скажи Україно скажи моя мила звідки незламність могутня твоя?
- Г І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю і дитинство й розлука й твоя материнська любов
- Д Можливо блискавиць крило ці горді коси заплело?

17. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнено відокремленою обставиною (розділові знаки пропущені)

- А Про наш намір ніхто крім нас довіку не знатиме
- Б Розгорнувши стару Біблію отець Яків тихо але все серце вкладаючи читав матері про сад Гетсиманський
- В Як творець Шевченко може бути для нас взірцем у всьому
- Г Втім ясний звук до серця долина
- Д Чому ж сняться ще й досі мені береги ті зелені пахучі?

18. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене відокремленим означенням (розділові знаки пропущені)

- А І сосни сповнені живицею із віт янтарну гублять кров
- Б Кожен птах свою пісню співаючи здіймається до небес
- В У п'єсі Котляревського вперше вийшли на кін замість лубочних поселян живі й народні типи

- Г А там за лісом синьою струною напнута між порогів і проваль ріка бриніла
Д Ой ти Дніпре- Славуто наш давній ти шляху козацький!

19. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене відокремленою прикладкою (розділові знаки пропущені)

- А Україна в очах і у слові і в серці і в мислі
Б Ходить вітер посланець крилатий припадає до причілка хати
В Я в серці на самім денці сховаю печаль свою
Г Розкажи мені сивий діду про свої пережиті дні
Д Не жартуй наді мною будь ласка і говорячи не мовчи

20. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене відокремленим додатком (розділові знаки пропущені)

- А Нехай не торжествують над тобою мій сину зрада честі і ганьба
Б І ці незграбні викрутаси такі смішні для вас либонь
В Це тут у сквері заводському я слухав музику не раз
Г Ніхто не розрадить тебе у біді окрім вірного друга
Д Бездарність грає в елітарність на огляд виставивши все

21. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене вставним словом (розділові знаки пропущені)

- А І повний золотих надій я сонце піснею вітаю
Б Свист у полі ночі горобині білий цвіт обпалений вогнем все мені ввижається в долині
В Напровесні ріка широко розливається затоплюючи луки підступаючи до самісіньких сільських околиць
Г Піску менше на всій землі ніж зірочок тих у якій-небудь частині неба
Д Мабуть ти учивсь співати на руїнах Січі

22. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене звертанням (розділові знаки пропущені)

- А А по дашку прозорої веранди ходили то дощі то голуби
Б Дух степовий приніс я із собою настояний на квітах
В І щастя квіти запізнілі сумують айстри у саду
Г Довгасті примруживши вії мрійливі озера синіють
Д Широкий Дніпре мій з тобою ми в розлуці

23. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене відокремленою обставиною (розділові знаки пропущені)

- А Любов перша пісня мого життя мені терпко і солодко сниться
Б Літаки здавалось ідуть зовсім беззвучно
В Стояв Тарас на Чернечій горі осяяний променями сонця
Г І я зими крутий долаю нороб обличчя підставляючи вітрам
Д Вечірнє сонце дякую за день

24. З'ясуйте, в якому рядку речення ускладнене відокремленим означенням (розділові знаки пропущені)

- А Пролітають над нами віки лихоліття і хмарки
Б І тоді ж у страшній завірюсі помчались галопом будинки крамниці і нарешті

- сама земля
- В Завершенням їхньої подорожі була Нова Каховка славетне молоде місто
- Г Схились два самотні клени читаючи весни буквар
- Д Добру віщують погоду скупані в сонці хмарки

ВАРІАНТ 2

1. Простим ускладненим реченням є

- А Дівчинка непомітно спустилася з дерева
- Б Їсти самі сухі корінці з бур'янів було теж дуже несмачно
- В За день до мого від'їзду я востаннє передивлявся свої книжки
- Г Земля ятрилась ген на виднокрузі, ми йшли на смерть за втрачені мости
- Д Швидко-швидко котилися хвилі, заливали все, розливались широко і помалу заспокоювалися

2. Простим ускладненим реченням є

- А Дощувальні пристрої женуть у небо височенні водограї
- Б Тремтіла даль, розколихана громами, і бризнула навскісним чорним дощем, пережегованим синіми сполохами блискавиць
- В Спалахом білим каштанів Київ чарує мене
- Г І так свіжо та духмяно спохмурніло навкруги, дерева посунулися обабіч, і зовсім близько обізвалася зозуля
- Д Місяць, що підіймався з-за снігів, був незвичайним, привітним, щирим, веселим

3. Речення ускладнене звертанням

- А Серпневих пожарів полум'яне вітрило пів неба зап'яло, пів України вкрило
- Б У безмежному білому мовчанні лежали присипані снігом хутори
- В За сонцем хмаронька пливе, червоні поли розстилає
- Г О серце, стукай друзям ніжно, ніжно, ненавистю грими до ворогів
- Д Давай ще раз побудемо ми разом, нам вечір цей сам Бог подарував

4. Речення ускладнене звертанням

- А Запалай, мій вогнику крилатий, полум'ям привітним і незлим
- Б Звечора мені наливали глечик молока, накривали довгою товстою скибкою хліба, вкраяного од цілої хлібини
- В Про дивовижні й лікувальні властивості первоцвіту весняного існує немало легенд і повір'їв у багатьох народів Європи
- Г Густе гілля позвішувалось з тинів на улиці й зовсім позакривало хати
- Д Сонце виглянуло з-за діброви, неначе висунуло золоте чоло з пучком золотих кучерів навкруги

5. Речення ускладнене вставним словом

- А Це такі дні, що наше життя до сонця повертають
- Б Відступати нам, по-перше, пізно, а по-друге, немає підстав
- В І довго світяться в душі оті розкішні натюрморти уздовж доріг на спориші...
- Г Душа належить людству і епохам
- Д Холодний білий храм зеленошумним стане, і в нього з піснею я радісно ввійду

6. Речення ускладнене звертанням (розділові знаки пропущені)

- А Я пам'ятаю ніч весняну з безумним надміром зірок
- Б Люблю тебе моя ти пісне тобі я дякую за все
- В І місяць падає у руки спинивши на секунду біг
- Г Слово яке не і з серця вийшло до серця не дійде
- Д Ваша усмішка – це посланець вашої доброї волі

7. Речення ускладнене вставним словом (розділові знаки пропущені)

- А Нічого не варті слова які чітко не вимовив й уважно не вислухав
- Б Місяць хоче мабуть погрітися суне в шибку свій блідий диск
- В Над високими горами над широким плаєм вставало сонце
- Г І рухається день як верств одвічний здвиг
- Д І ранкові й вечірні дороги чайть у собі таємницю сподівання і жаль

8. Просте речення ускладнене однорідними членами речення

- А Зіграй мені мелодію любові, ту, без котрої холодно словам
- Б Жовте листя так легко летить повз вікно
- В І плід, мов серце яблунь молодих, у груди саду гупає ритмічно
- Г Дашкович заговорив про свою Черкащину, про Дніпро широкий, про садки зелені і про пишні свої Сегединці, залиті черешнями
- Д Я прощаюсь нині з тобою, рідна хато моя, назавжди

9. Просте речення ускладнене однорідними членами речення (розділові знаки пропущені)

- А Вдарю раз веслом і вдруге човен воду розсіче
- Б Лише з-над хмар часом прилине прощання з літом журавлиним
- В На те й шука в річці щоб карась не дрімав
- Г Прощались якось ніяково немов були всі троє у чомусь винні
- Д Майдани парки вулиці мости напнуті над трамваями драти розсіпані у просторі вогні усе немовби в летаргійнім сні

10. Просте речення ускладнене однорідними членами речення (розділові знаки пропущені)

- А Молодик повис над грушею на невидимім шнурку
- Б Пригадай собі голос матері як хочеш почути совість
- В Зірки на вітряковому крилі свої космічні креслили орбіти
- Г Митець думає не тільки розумом а й серцем
- Д Довго гриміли народні пісні на красивих вулицях української столиці

11. Просте речення ускладнене відокремленим означенням

- А Розплющу очі і бачу у вікнах глибоке небо і віти берези
- Б Місяць, закоханий в ніч чарівну, сяє, щасливий, і світить
- В Справжні хлібороби говорять, що щастя людське із землі росте
- Г Під спів ньєчиної пісні виростали поети і композитори, захисники рідної землі
- Д Виростеш ти, сину, вирушиш в дорогу, виростуть з тобою приспані тривоги

12. Просте речення ускладнене відокремленим означенням (розділові знаки пропущені)

- А Розпочинається прилучення дитини до краси рідної мови з милих бабусиних казок і материнської колискової пісні
Б Є тисячі доріг мільйон стежинок є тисячі ланів але один лиш мій
В Син просто замилювався старим кожним його кроком дужим певним гордовитим
Г Вхопивши наопашки кожушанку помчалась Катря з хати як навісна
Д Ідеш отак у доброму косарським товаристві і бачиш, ідучи, й вечірне небо, і ясну зорю...

13. Просте речення ускладнене відокремленим означенням (розділові знаки пропущені)

- А Кобзарі нам розказали про війни про чвари про тяжке лихоліття про лютії кари
Б Хліб лежить на нашому столі осмислений і обласканий народним прислів'ям наснажений людською вірою в його насущність і животворну силу
В І надо мною з своєю божою красою гориш ти зоренько моя
Г А сонце мовби заплуталося в вітті колючої груші й не спускалося до обр'ю
Д Хоч на щастя життя багате але кожну людину ждуть і печалі і сум і втрати\

14. Просте речення ускладнене відокремленим означенням

- А Дивлячись на людей, усміхався і мій батько – великий добрий чоловік
Б Хоча пізно, а все ж діждемось ми весни, - свята волі, і світла, і втіхи
В Почалося це з того несподіваного для мене вечора, з тої ожеледі, синьої в сутінках і жовтуватої в світлі з вікон на Узвозі
Г Крапля з вербового листка впала мені на лоба, навіки вибивши на ньому знак неба
Д Мотоцикл доводиться брати й перетягувати через кучугури саморуч

15. Просте речення ускладнене відокремленою прикладкою

- А Стару скрипку, подругу давнього козацтва, єдиний скарб і останню втіху сірих, одноманітних днів учителя географії, три дні тому продано на базарі
Б Це тільки степ їхній щовесни оновлюється, навіть після чорної бурі яскраво зацвітає дикими тюльпанами, розливається аж за обр'ю океаном краси
В Край шляху, в долині, догорає вогнище
Г Лежить під небом, чистим і високим, холодний степ моєї самоти
Д Спочатку, з рік, мабуть, гарно жили, весело, наче щодня свято в хаті

16. Просте речення ускладнене відокремленою прикладкою

- А Йшли довго душними вулицями, повними пилу
Б Тільки часом шелесне по гіллі вальок снігу, струшений вітром з верховіття
В Над річкою вечоріє, прохолоднішає на ніч
Г Нехай мене, Кармелюка, люди споминають
Д Внизу, за левадами, срібною ниткою по зеленому оксамиті мріяла річка Кам'янка

17. У котрому реченні відокремлена прикладка виділена правильно?

- А Пливе Десна Довженкова ріка, оспівана у його творах
- Б Шевченко, як поет, відомий усім змалку
- В Як справжній син трудового народу, Іван Франко розглядав народні та свої власні пісні поряд
- Г Одним із оберегів була Берегиня богиня захисту домашнього вогнища, родини
- Д Альбатроси морські мандрівники йшли назустріч людям

18. Просте речення ускладнене відокремленою обставиною

- А Місяць, закоханий в ніч чарівну, сяє, щасливий, і світить
- Б Хмари завирували, закипіли і тяжко рушили вперед, опускаючись все нижче
- В У хліві, крім ластів'чого гнізда, під кроквою нічого не було
- Г Найголовніше, друже мій, пробитись до животворного джерела думки
- Д І він, маленький хлопчик, уже тоді розумів дорослу розмову

19. Просте речення ускладнене відокремленою обставиною

- А Роз'ятрений нудьгою, затоплений в задумі, плентався я тихою ходою берегом річки
- Б І, може, в тихій твоїй хаті я буду знову розмовляти з тобою, друже мій
- В Обидва отаманові сини, Петро й Роман, погинули за Україну
- Г А експрес летів і летів, поспішаючи, приспівуючи, пританцьовуючи на великій дорозі
- Д Опріч усього, Сократ не вельми шанує самого себе

20. Просте речення ускладнене уточнюючою обставиною

- А Щасливий син розвесненого краю, я всю Вітчизну серцем обіймаю, не знаючи кордонів і окоп
- Б А за горою, попід кучерявим зеленим лісом, вся гора вкрита розкішними килимами ярини
- В Крім загального національного духу, була в «Енеїді» закодована вже з перших рядків запорізька історія
- Г Хліб лежить на нашому столі, осмислений і обласканий народним прислів'ям, насажений людською вірою в його насущність і животворну силу
- Д Ліна Костенко, відома українська поетеса, ввійшла в когорту шістдесятників

21. Просте речення ускладнене відокремленим додатком

- А Отут, в низенькій цій хатині, моя любов жила колись
- Б В рідній мові мудрість віків і пам'ять тисячоліть, в ній неосяжна душа народу – його щирість і щедрість, радощі й печалі
- В І наша земля, засніжена й біла, кличе в простори свої
- Г Плавці мчали до берега, захлинаючись водою, пробиваючись крізь кригу
- Д І, замість свічки, палахкотіло сонце

22. Просте речення ускладнене відокремленим додатком

- А Нарешті, зібравшись з духом, він шугнув у текучий натовп, пішов, як голка в сіно

- Б Так, тут, у ніжному стобарвному саду, почули ми Шопенову ходу
В Ми ліземо з кручі в чорну холодну прірву, підпираючи одне одного плечима і хапаючись руками за якийсь мокре цупке бадилля
Г Край села за містком, де завжди, окрім зими, ночує луна, спадає в ярок вузенька вуличка
Д Перескакуючи з каменя на камінь і чіпляючись за кущі, ми зійшли вниз

23. У якому реченні з відокремленими членами речення правильно поставлені розділові знаки?

- А А за селом на високому горбі, оточена з усіх боків молодою паростю лісів височіє сумовита братська могила
Б Дарина вийшла з хати, але поминувши будинок попрямувала в сад
В Сонце сходило по-святочному, не поспішаючи, обливало яскраво-червоним золотом вузенькі, рідкі хмари і потім, випручуючись звідти, слало проміння на верхів'я дерев і лисі шпилі
Г Овіяна степовими вітрами стоїть на березі лиману хатина
Д Хвилювалося, розбуджене весняним вітерцем, жито

ВАРІАНТ 3

1. Визначити речення, у якому правильно виділено вставні слова

- А Раз ласуни як водиться у них, поснідають добре захотіли
Б Настороженість, проте, виявилась марною
В По вулиці йду і здається уперше розплющив я очі на світ
Г І сонце висить у повітрі, як велике, гартоване ядро, що от-от здається впаде на синьо-голубі небесні води
Д На жаль козацьке повстання на цей раз не вдалося

2. Виберіть речення, у якому правильно виділено вставні слова

- А Тінь набігає на поле, а може то зір її туманять дві замерзлі краплини
Б Не свідомість визначає буття, а навпаки їх суспільне життя визначає їх свідомість
В Буває часом сліпну від краси
Г Справді, на лівому борту шлюпки не було
Д Людей проте на ні на баркасі, ні близько на березі не було

3. Виберіть речення, у якому неправильно виділено вставні слова

- А Либонь, колись тут була рівнина
Б Мистецтво, звичайно, збагачує людину духовно і піднімає до вершин людського існування
В З-за саду, здавалося, одразу за ним, підіймалася супроти полуденного сонця велика, у пів неба, синя хмара
Г Все може бути, може буде, бо серце більше відчуває, ніж розум зрозумів і знає
Д Але доля звела нас дуже близько і, повірте, здружила

4. Виберіть речення, у якому неправильно виділено звертання

- А Кинь, добродію, неробство, дорожити варто днем
Б Тебе я, земле, всю сходяв до краю

- В Зазеленій, зелен траво, по долині, розійдися сумен голос по родині!
Г Збережи нам квіти пишні, поверни часи колишні – чуєш, вітре степовий
Д Поле, моє поле, бачу тебе зблизька, хочу тобі нині вклонитися низько

5. Виберіть речення, у якому неправильно виділено звертання

- А Фантазіє, богине легкокрила, ти світ злочистих мрій для нас відкрила і землю з ним веселкою з'єднала
Б Прийди, весно, прийди рясна, новим життям заграй
В Прощай, прощай, чужа мені людино! Ще не було ріднішого, як ти
Г Ой не плач, моє серце, ой цить!
Д І сивий жрець сказав їм, як із неба: - Гей, добрі люди, а чого вам треба?

6. Виберіть речення, у якому правильно виділено звертання

- А Розкажи тополе, не ховай од всіх, чому слабне вітер в кучерях твоїх?
Б О, дні зими, зливайтесь в день один! Хай непомітно час для мене лине!
В Розвійтеся з вітром листочки зів'ялі, розвійтеся, як тихе зітхання
Г Шматок землі, ти звешся Україною, ти був до нас, ти будеш після нас
Д Дозволь мені мій вечоровий світе, упасти зерням в рідній борозні

7. Укажіть речення, ускладнене однорідними додатками

- А Свіжа зелень розгойдалась, розгулялась, поплила
Б Камінці лежали на дні тихі, гладенькі, безсилі і покірно давали одягати себе рудою вовною водорослів
В Добра мати невтомно збирала кожен аркушик, фото, листок і утворила музей
Г Коні вгрузали в сніг, падали, хропи, підводились, повзли на колінах
Д Ростуть мої діла, мої надії

8. Укажіть речення, ускладнене однорідними обставинами

- А Перед нею відкривається особисте щастя, родинні втіхи, достаток, життя безжурне
Б Хмари, і крапельки води, і туман над річкою набрякли густим червоним мороком
В Духнуло з півночі і півдня, з заходу і сходу
Г Василь швидко підвівся, пішов до озера, кинувся з розгону в воду і поплив, лунко виляскуючи долонями
Д Досвідчена вчителька і словом, і увагою зіграла хлопчика

9. Укажіть речення, ускладнене однорідними означеннями

- А Творчість поетова гуманістична, вселюдська за своїм глибинним змістом
Б Синє море хвилювалось і кипіло на березі піною
В Стояла тиха, тепла, красива ніч
Г Дощик нитками плететься, в'ється, сиплеться і ллється по ріллі
Д Там мир, і тиша, й тиха благодать, там шум Десни линияє біля кручі

10. Укажіть речення з неоднорідними означеннями (розділові знаки пропущені)

- А За широко розчиненими вікнами буяло повнотіле вщерть налите пахощами цвітіння липи літо

- Б Ніжний прозорий займався над полем липневий ранок
В В хаті стояв густий передсвітанковий морок
Г Легка прозора хмарка пропливла і щезла з вогняного небосхилу, як марево
Д Гарячі пожовклі від болю стелились листки восени

11. Укажіть речення з однорідними членами, в якому неправильно розставлені розділові знаки

- А Надворі повсюди лежала роса: на жовтій траві осінній, на круглій павутині попід стріхою у хліві, що її павуки звечора наткали, на капустях угородах
Б Все знайоме і рідне в душі: і криниця в саду, і червона калина
В Мені сподобався: і могутній ліс, і село, і широка піщана вулиця
Г Білу хату, червону калину, луки, береги – все у спадок мені заповідано з роду до роду
Д Ні сніг, ні вітер, ні лютий мороз – ніщо не могло примусити слободян розійтися по домівках

12. Укажіть речення, в якому неправильно поставлені розділові знаки при узагальнювальних словах

- А Увечері до хати посходилася вся сім'я: батько, мати, два старших брати, сестра-дівка
Б Тут все: і повітря, і тиша, і вода, і дерева – сповнене такої сили, що й сам мимоволі стаєш сильнішим
В Кожна людина свято береже в своїй пам'яті все, що супроводить її з дитинства: і рідну хату, і батьківський поріг, і своє місто чи село
Г Чорнобиль та м'ята, барвінок та рута, калина, верби над водою, вишневий садок над ставочком, солом'яні стріхи та чорна пухка рілля, все сниться щоночі шпакові
Д Чай, лавровий лист, мигдаль, хурма – все там було

13. Укажіть речення з відокремленою обставиною

- А Батько стояв з веслом на кормі – веселий і дужий
Б Щасливі люди, окрім об'єкта для заздності, стають стимулом для здобуття щастя іншими
В Як помира листок без гілки, а квітка без стебла, так я без тебе, Україно, на світі б не жила
Г Там летять із гір потоки, обганяючи вітри
Д Назвав би я голубкою, та долі не маю

14. Укажіть речення з відокремленою обставиною

- А Розцвітай же, слово, і в родині, і у школі, й на заводі, і у полі
Б У лісі бродив туман, підзолочений сонячним промінням
В На світанку спадали роси, обережно сідали на трави й листя дерев
Г Будяки, причаївшись неприязною юрбою на рові, шепотіли прокльони невідомо кому
Д Маленька й метушлива, з чубчиком на стриженій голові, з ластовинням на кінчику гострого пташиного носика, вона нагадувала скуйовдженого березневого горобця

15. Укажіть речення, в якому допущена пунктуаційна помилка при відокремленні обставини

- А Свіжий польовий вітер грайливо розгулював по безмежних просторах, несучи з собою живильні запахи степового зілля
- Б Дівчина зігнулась, вишукуючи в траві суниці, а я поліз на черешню
- В Поволі доспіло чорне яблуко ночі, і розсипаючись чорними зернами, заволоділо лісом
- Г Незважаючи на тверде дно, перейти річку вбхід було важко
- Д Здається, і сама пісня складалася саме десь тут, у темні угорські ночі, серед степу

16. Зазначте речення, в якому правильно розставлені розділові знаки при відокремлених обставинах

- А Я дивлюсь на морські береги, які відпливають в глибоку далечінь, і схиливши голову, думаю про всіх трудівників нового моря
- Б Жовте листя, тремтячи і коливаючись у повітрі, тихо раз по раз сідало на землю вкриваючи її пишним золотим покриттям
- В Старий підводиться і, не прощаючись, іде, зникає десь внизу за курганом
- Г Незважаючи на ранню пору то в одному кінці, то в іншому зривалася пісня
- Д І я зими долаю норів обличчя підставляючи вітрам

17. Зазначте речення з відокремленим додатком

- А І вже вся Україна слухає неквапливе, пристрасне і дотепне слово поета
- Б Над головами плавали рожеві хмари, схожі на медуз
- В Люблю всі пори року, окрім холодної зими
- Г Троянди, гріючись на сонці нескупім, нам серце радують відродженням своїм
- Д Вночі скрипів і осипався клен, рябіючи останнім листям

18. Зазначте речення, в якому допущена пунктуаційна помилка при відокремленні додатка

- А Крім вогневої Брянського, тут розмістився командний пункт батальйону з усім своїм штатом
- Б Я перебралася до дочки, бо і в мене теж нема родини, окрім дочки-єдиниці
- В Рухнувся натовп, загомонів, посипалися жарти, в яких крім веселощів, почувся й подив, і заздрощі, і навіть острах
- Г Усі, окрім мене, зустріли цю звістку з радістю
- Д Не маю іншого тепла, окрім тепла отчого краю

19. Визначте речення з відокремленим означенням

- А Лукаш, зачарований музикою лісу, зупинився на галявині
- Б Он там, на горбку, має бути весела батьківська хата
- В Амвросія Бучму як артиста я знав ще тоді, коли він грав у «Березолі»
- Г Все його цікавило, а саме: дорога, і ліс, і окопи під лісом
- Д Сріблівся, набираючись сили, день

20. Зазначте речення, в котрому є помилка при відокремленні означення

- А З очеретів чутно голос сопілки, ніжний, кучерявий
- Б Наче зачарований велетень, стояв ліс, опушений весь інеєм білим, покритий і пронизаний наскрізь сонячним сяйвом
- В Село ще спало намокле, змерзле ховалося під білу ковдру квітучих садків
- Г Довкола йшли високі вали, збудовані з каміння і землі, з дерев'яними і мурованими вежами, з глибоким ровом, що через нього вели мости
- Д І з літечком я не прощався, обкупаний його теплом

21. Зазначте речення, в котрому правильно поставлені розділові знаки при відокремленому означенні

- А Оповитий тишею, степ дихав пахощами росяних трав
- Б Верхи на тих возах примостилися високі халабуди виплетені з лози, прикриті зверху лихою рядниною
- В Сильна, вправна вона працювала завзято і самовіддано
- Г Усі, подаровані автором книги, зберігалися у бібліотеці
- Д Осінній ліс, легкий і прозорий, осяяний вранішніми променями сонця, здавався казковим

22. Зазначте речення з відокремленою прикладкою

- А Мені зоря сіяла нині вранці, устромлена в вікно
- Б Сонце, шукаючи броду, сторожко зупинилося посеред ріки
- В Берези й клени, ще недавно голі, стоять, зеленим маючи гіллям
- Г Він, сам поет по натурі, людина з тонкою душею, тамував у горлі сльози замилювання
- Д Ніч була темна, аж чорна

23. Зазначте речення з пунктуаційною помилкою при відокремленій прикладці

- А Взяв різьбяр на тому дубі вирізає бійця, молодого партизана, гоного з лица
- Б Суворий Дант, вигнанець флорентійський, встає із темряви часів середньовічних
- В Козак Бобренко, на ім'я Григорій, єдиний син достойної вдови
- Г Мати ставна, смаглява гречанка саме ув'язувала вузли, коли дівчата зайшли до хати
- Д Растреллі широко відомий як архітектор

24. Зазначте речення з уточнювальною відокремленою обставиною

- А Голод, лихий побратим убожества, - перший ворог ледарства
- Б А зорі падають і гаснуть, не долетівши до землі
- В Верби стали, взявши руки в боки, ніби гурт розкішних молодиць
- Г А там, за шеренгами придорожніх тополь, у синій далечі знову вставали Альпи, зникаючи верховинами в хмарах
- Д Селища, натомлено поринувши в сон, спочивали в теплих обіймах ночі

ВАРІАНТ 4

1. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А На цей час більшість міжнародних картелів та синдикатів розпалися, а основною формою міжнародних фірм стали транснаціональні концерни.

Б У процесі зовнішньоекономічної діяльності підприємства й організації, як правило, одночасно виступають і боржником, і кредитором, отримуючи і надаючи необхідні кредити.

В Показником контролю інвестора є не кількісна величина частки акцій, а реальна влада з прийняття рішень, тобто можливість фактичного впливу на управління компанією.

Г У великих корпоративних фірмах ризик розподіляється між учасниками, а голови корпорації ризикують лише власним місцем.

Д Фактори виробництва, що використовуються в багатьох галузях, є загальними, а ті, що стосуються окремих галузей, називаються спеціалізованими.

2. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Сильні постачальники, які мають контакти одночасно з кількома конкурентами-виробниками, накопичують особливо цінну інформацію про майбутні тенденції розвитку галузі.

Б Найбільш важливим для країн, що розвиваються, є вибір, у якій промисловості і яку саме технологію вони хочуть отримати.

В Комерційний кредит надається, як правило, в товарній формі шляхом відстрочення чи розстрочки платежу.

Г Інвестування кількох валютних зон може справляти диференційований вплив на вартість капіталу фірм, які розміщені в різних країнах.

Д Тарифи впливають на те, чи буде ринок насичений продукцією з однієї митної зони чи іншої.

3. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Міжнародні корпорації – це організації, що створюють внутрішні ринки, операції на яких більш ефективні, ніж на зовнішньому ринку.

Б Світове співтовариство дедалі виразніше постає як функціонально взаємопов'язана цілісна система, що переживає один із найбільш глибоких у своїй історії періодів трансформації.

В Складаються нові спільні цінності та інтереси, на основі яких формуються глобальні цілі діяльності світового співтовариства.

Г Розміри, спосіб, форма і строки внесення лізингових платежів та умови їх перегляду визначаються у договорі лізингу за домовленістю сторін.

Д Глобальні ринки відкривають нові можливості для зростання ефективності бізнесу.

4. Визначити рядок з простим ускладненим реченням:

А Франчайзер, як правило, видає ліцензію або передає право на використання свого товарного знака, ноу-хау та операційних систем за франчайзинговим договором.

Б Особливості сучасного інноваційного процесу полягають у тому, що він вирішальною мірою залежить від інтелектуального потенціалу і творчих начал людини.

В Сучасні інноваційні технології зменшують порівняльні переваги країн, які мають сировинну спеціалізацію у світовому господарстві.

Г Глобалізація світової економіки перетворює середовище, в якому функціонує національна держава.

Д Глобалізація світової економіки змінює акценти переваг розміщення для прямих іноземних інвестицій.

5. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Умови ринкової економіки, процеси глобалізації та регіоналізації в сучасному світі змушують дивитися на природні, сировинні ресурси широко та комплексно.

Б Швидкоплинність технологічних змін спонукає ТНК (транснаціональні корпорації) постійно підвищувати свій технологічний рівень, щоб зберегти конкурентоспроможність.

В Високотехнологічна активність корпорацій породжує нові потоки прямих іноземних інвестицій, що спрямовані на формування підконтрольної мережі підприємств.

Г Одним із „викликів” світової економіки, що трансформується, є глобалізація світових ринків.

Д Глобалізація світової економіки пов’язана із різким зростанням активності ТНК, які створюють регіональні й глобальні виробничі мережі.

6. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Транснаціоналізація являє собою процес посилення світової інтеграції в результаті глобальних операцій ТНК (транснаціональних корпорацій).

Б Джерела постачання компонентів та продуктів можуть швидко змінюватися, якщо змінюються умови попиту або витрат виробництва.

В Глобальна конкуренція між фірмами примушує їх розглядати світ як величезний цілісний ринок.

Г За мобільністю, здатністю до трансформації зв’язків і організаційних структур, швидкістю реакції на імпульс розвитку технологій ТНК набагато перевершують національні або регіональні форми господарських утворень.

Д ТНК (транснаціональні корпорації) – найдинамічніший структурний елемент світової економіки.

7. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Боротьба за контрольний пакет акцій – один із найбільш очевидних способів захоплення провідних позицій у спільній компанії.

Б У міжнародному обігу постійно з’являються нові фінансові інструменти, які розробляються транснаціональними банками.

В Міжнародні валютні ринки – це міжнародна мережа офіційних центрів, де відбувається купівля-продаж іноземних валют.

Г На міжнародному ринку боргових цінних паперів обертаються фінансові інструменти, що засвідчують боргові відносини між кредитором та позичальником.

Д Валютні ринки забезпечують своєчасність здійснення міжнародних платежів і розрахунків, страхування валютно-кредитних ризиків, диверсифікації валютних резервів.

8. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Сукупність усіх механізмів, за допомогою яких здійснюється внутріфінансовий рух фінансових потоків, називається фінансовою системою транснаціональних корпорацій.

Б Управління фінансовими потоками може здійснюватися за допомогою різних фінансових рішень.

В У кожній конкретній ситуації використовуються відповідні фінансові механізми, що дають змогу з найменшими втратами забезпечити рух фінансових ресурсів.

Г Капітальні інвестиції, своєю чергою, викликають подальші потоки дивідендів та процентів, повернення основної суми кредиту.

Д Однією з важливих властивостей фінансової системи ТНК є її глобальна орієнтація.

9. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Мито, що стягується митницею, - це податок на товари та інші предмети, які переміщуються через митний кордон України.

Б Податки мають великий вплив на інвестиційні рішення, управління валютним ризиком, планування структури капіталу та внутрішньокорпоративних потоків фонду.

В Методи визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України, та умови їх застосування встановлюються Митним кодексом.

Г Митний орган має право прийняти рішення про неможливість використання вибраного декларантом методу митної оцінки.

Д Додаткові витрати, що виникли у декларанта у зв'язку з уточненням заявленої ним митної вартості або поданням митному органу додаткової інформації, несе декларант.

10. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Валюта України є єдиним законним засобом платежу на території України, який приймається без обмежень для оплати будь-яких вимог та зобов'язань, якщо інше не передбачено актами валютного законодавства України.

Б Порядок ввезення, переказування і пересилання з-за кордону, а також вивезення, переказування і пересилання за кордон резидентами і нерезидентами валюти України визначається Національним банком України.

В Відмова у видачі Національним банком України ліцензії може бути оскаржена в суді.

Г Валютні цінності та інше майно резидентів, яке перебуває за межами України, підлягає обов'язковому декларуванню у Нацбанку України.

Д Державна податкова інспекція України здійснює фінансовий контроль за валютними операціями, що провадяться резидентами і нерезидентами через ці банки.

11. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Широкомасштабні заходи з формування інвестиційного іміджу, великі рекламні акції, проведення інвестиційних форумів, участь у світових торговельних ярмарках потребують значних ресурсів.

Б В умовах глобалізації світової економіки дедалі більше корпорацій продають свої акції на міжнародних фондових біржах.

В Оскільки типовою масовою формою компаній, що ведуть зарубіжну виробничо-інвестиційну діяльність є транснаціональні фірми, правомірно вживати термін ТНК як загальний синонім міжнародних корпорацій.

Г Транснаціональна корпорація – це корпорація, що здійснює міжнародне виробництво, на основі прямих іноземних інвестицій та має прямий контроль над своїми зарубіжними філіями.

Д Батьківська компанія (холдинг-компанія) – це компанія, що контролює активи інших фірм у зарубіжних країнах, що приймають.

12. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Сукупність усіх механізмів, за допомогою яких здійснюється внутріфірмовий рух фінансових потоків, називається фінансовою системою транснаціональних корпорацій.

Б Основною метою функціонування фінансової системи в будь-якому випадку є максимізація консолідованого доходу, що лишається після сплати податків.

В Консолідований дохід компанії являє собою прибутки всіх підрозділів її глобальної мережі, що виражені у валюті країни, де зареєстрована банківська компанія ТНК.

Г У багатьох країнах діють спеціальні програми, спрямовані на розвиток технологічної співпраці ТНК (транснаціональних компаній) із національними компаніями.

Д Однією з важливих властивостей фінансової системи ТНК є її глобальна орієнтація.

13. Визначити рядок з простим ускладненим реченням:

А Крім світового фінансового ринку, міжнародного банківського бізнесу, важливим компонентом світових фінансів є міжнародні портфелі інвестиції.

Б Портфельному інвесторові все одно, в яку галузь або компанію вкладати кошти.

В Широкі можливості для портфельних інвестицій відкриває процес приватизації, який відбувається в більшості країн.

Г Глобальне фінансування означає, що фірми мають урахувати не тільки фактор витрат на запозичення фондів, а й ризики, пов'язані зі змінами валютних курсів та інших факторів.

Д Економічний ризик – це ступінь можливої зміни вартості фірми у зв'язку з непередбаченими коливаннями валютних курсів.

14. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Митний брокер (посередник) – це підприємство, що здійснює декларування товарів і транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України, і має ліцензію на право здійснення митної брокерської діяльності, видану Митною службою України.

Б Взаємовідносини митного брокера з особою, яку він представляє, визначаються договором доручення.

В За розголошення інформації, що становить комерційну таємницю або є конфіденційною, митний брокер несе відповідальність відповідно до закону.

Г Власниками митних ліцензійних складів є суб'єкти підприємницької діяльності, які отримали ліцензію на право відкриття та експлуатації митного ліцензійного складу.

Д Митним ліцензійним складом може виступати одне або декілька спеціально визначених і обладнаних приміщень, призначених для зберігання товарів згідно з режимом митного складу.

15. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А При розробці товарної політики особлива увага приділяється питанням упаковки, у якій товар буде продаватися на іноземних ринках.

Б Упаковка – це оболонка, у якій міститься товар.

В Упаковка як носій інформації має давати чітку і повну інформацію про вид, найменування, марку товару, його виробника, кількість або вагу виробів, колір, способи поводження, зберігання, іноді ціну, термін придатності, а також відрізнити цей товар від товарів конкурентів.

Г Етикетка, яка є елементом упаковки, має допомогти покупцеві впізнати товар, сприяти одержанню максимального задоволення від споживання товару та спонукати покупця до повторної його покупки.

Д Для скорочення витрат компанія поміщає на етикетці звернення для покупця кількома мовами, що дозволяє продавати товар у різних країнах.

16. Визначити рядок з простим ускладненим реченням

А Найпоширенішим способом забезпечення споживачів суспільними товарами є укладання договору про кооперацію

Б Для макроекономічної характеристики ринків використовуються категорії попиту і пропозиції

В Сукупний попит акумулює попит усіх економічних суб'єктів економіки

Г На величину сукупної пропозиції справляє вплив низка факторів, які умовно можна поділити на цінові і нецінові

Д Фірми не одразу змінюють ціни на свою продукцію у відповідь на зміну попиту

ПІДСУМКОВІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

- 1. Підмет виражено неозначеною формою дієслова в реченні**
А Буде змушений упасти мертвим хижий птах
Б Стати хліборобом радили мені з дитинства
В Сідати за стайню збирається сонце
Г Іти мені додому неблизький світ
Д Визволені можуть забути своїх визволителів
- 2. Позначте речення зі складеним дієслівним присудком**
А День був ясний, теплий, весняний
Б Там будуть горіти до ранку в туманних дзеркалах троянди
В Життя здавалося тоді вічно щасливим
Г В тіло почало входити м'яке тепло і напівсон
Д Я люблю очима тишу цілувати
- 3. Установіть відповідність між способом вираження підмета та прикладом речення**
1 словосполучення	А І забудьте в душі ожива
2 іменник	Б Сміливі завжди мають щастя
3 дієприкметник, що переходить у іменник	В Увік я вірна буду, мій сердечний друже
4 прикметник, що переходить у іменник	Г Ішли дві долі різними шляхами
	Д І дивились на мене ті очі, як веселки, з-під маєва брів
- 4. Неузгоджене означення є в реченні**
А **Холодний** вітер різкими голками впивався в обличчя
Б **Старий** віл не піде на ріллю
В За парканом **нашого** двору починається велике узлісся
Г Настає час **розставатись**
Д В променях **згасаючого** сонця золотилась гречка
- 5. Виділене слово можна замінити порівняльним зворотом у реченні**
А До іспиту я готувалася цілими **днями**
Б Марина керувала аматорським **хором** нашого класу
В Хлопче, а чого ж ти своєю **головою** не подумав?
Г Дід підняв тоді свої очі на мене й **вороном** глянув
Д Серця добрих людей завжди сповнені **щастям**
- 6. Установіть відповідність**
Член речення	Приклад
1 підмет	А Я не зміг зігрітися, хоч згинався в три
2 присудок	погибелі

12. Однорідними обставинами ускладнено речення

- А Дороги нізвідки не починаються і не кінчаються ніде
- Б А фіолетово, а синьо при хаті півники цвітуть
- В Ми йдемо по Львову, тчемо по дорозі килимок-розмову
- Г Окрім груш, слив, яблунь, тут росли дуби, клени й тополі
- Д Вітер у гаї нагинає лозу та тополю

13. Кому треба поставити між однорідними членами речення

- А І холод і голод оселилися в Чіпчиній хаті
- Б Багата була моя Січ не п'яним скопом могутніми синами!
- В Нічний спосіб життя ведуть і сова і сич
- Г Про безхарактерних людей кажуть ні риба ні м'ясо
- Д Доводилося вам їздити пізньої весни чи раннього літа по Україні?

14. Кома не ставиться в реченні

- А І сам собі постань законом і не вагайся не блажи
- Б Тече вода в синє море та не витікає
- В Над дорогою попадалась вся в цвіту груша або кущ черемхи
- Г Дихнуло з півночі і півдня з заходу і сходу
- Д Шумить і шепче і тривожить зрадливий дощ із-за кутка

15. Неоднорідні означення вжито в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Холодне молоде срібло сонця пізньої осені розлите по землі
- Б Водив той загін якийсь славетний генерал чорновусий стрункий завзятий
- В У голосі твоїм бринять людяні теплі співчутливі нотки
- Г Тихий задумливий вечір спускався на велике розкидане по нагористому берегу невеличкої річки місто
- Д У садках темніли купи вишень і стриміли здорові старі дикі груші

16. Перед однорідними треба поставити двокрапку, а після них – тире в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Все зникло наче в казці місто гори поле гай
- Б Стерня свіже литво полукіпків снопи все блискає жнив'яним сонцем
- В Тихо було навкруги і над широким плесом лиману внизу і позаду під урвищем гори
- Г Підручні гетьмана Перебийніс Богун Нечай теж були добре відомі всім
- Д Наче в кошмарному сні він втратив усе щастя радість спокій

17. Поширене означення НЕ відокремлюється комами в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Дим погаслих вогнів стелиться від гори до гори синіми смугами
- Б Через усю Вербівку стеляться сукупні городи та левади не огорожені тинами

- В Мої дні течуть тепер серед степу серед долини наливої зеленим хлібом
Г Стояв Тарас на Чернечій горі осяяний променями сонця
Д Світ до захмеління прекрасний розступався на всі чотири боки

18. Обставина НЕ відокремлюється комами в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Він говорив а я йшов і слухав пориваючись вирватися з того ритму
Б Людина! Це ж яке слово! Його треба завжди стоячи говорити і кашкета скидати
В Схилились два самотні клени читаючи весни буквар
Г Вона стояла закам'яніло мовби не дихаючи нічого не чуючи і не бажаючи знати
Д І я зими крутий долаю нором обличчя підставляючи вітрам

19. Установіть відповідність

Відокремлений член речення	Приклад
1 означення	А Чайка скиглить, літаючи, мов за дітьми плаче
2 обставина	Б Замість робитися майстрами часу, ми стали його бранцями
3 прикладка	В Мені вже, вірите, набридли мандри по чужих краях
4 додаток	Г Гордий і волелюбний, він нагадував сокола
	Д Обидва, Круча і Гонтар, охоче приєдналися до Марії

20. Установіть відповідність

Відокремлений член речення	Приклад
1 означення	А Співають солов'ї – співці весни й любові
2 обставина	Б Зачарований прекрасним вечором, я довго блукав понад берегом річки
3 прикладка	В Красуючись, біла хмаринка тріпоче вгорі
4 додаток	Г Знову яблуні цвітуть і лунає знайомий мотив
	Д Похибки друзів, за винятком зради, ми повинні терпіти або виправляти

21. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А А воно, могутнє світило, усе більше виповнювало собою світ
Б Від квітів, особливо пальм й аспарагусів, одразу повіяло життям
В Засмаглі й оздоровлені покидали ми лазурове побережжя
Г Батько сидів з веслом на кормі – веселий та дужий
Д Означення здебільшого виражене прикметником або дієприкметником

22. Невідокремлену прикладку зі сполучником ЯК ужито в реченні (розділові знаки пропущені)

- А Софія височіє над Дніпром як свіча
- Б Людмила як піаністка стала акомпанувати братові-скрипалю
- В Соняшник як декоративна рослина довго прикрашав тільки квітники та оранжереї
- Г Доброта потрібна людям як хліб
- Д Венера як правдива мати для сина рада все віддати

23. Потребує редагування речення

- А Студенти мовчки стоять, милуючись зоряним небом
- Б З півночі повіяв свіжий вітер, розірвавши пелену хмар
- В Незважаючи на пізню годину, брат продовжував працювати
- Г Знайшовши помилку в тексті, виправте її червоним олівцем
- Д Уже смеркаючись, ми дісталися моєї малої батьківщини – Канева

24. НЕ Є вставним виділене слово в реченні (розділові знаки пропущені)

- А **На щастя** сонця сьогодні немає
- Б Дош **на щастя** стих і пробилось сонечко
- В Мати подарувала рушник **на щастя** на долю
- Г **На щастя** ми не запізнилися на потяг
- Д **На щастя** дорога скінчилася і подорожні побачили перші хати

25. Декількома (двома) вставними словами ускладнено речення (розділові знаки пропущені)

- А Того можливо не знайду я слова щоб наш прекрасний оспівати світ
- Б Полювання як ви потім побачите потребує багато часу
- В Навіть сонця сьогодні буде мало
- Г Здається часу і не гаю а не встигаю не встигаю!
- Д Ріка звичайно не Егейське море котре походить звісно від «еге»

26. Звертанням НЕ ускладнено речення (розділові знаки пропущені)

- А Літня ніч спокусниця зрадлива крилом одним півсвіту обняла
- Б Тебе я земле всю сходив до краю
- В І все-таки до тебе думка лине мій занпащений нещасний краю!
- Г Дозволь мені великий господине розважити книжками смуток твій
- Д Рука в руці – і музика жива спинися мить зіграй сонату вічну

27. Тире між підметом і присудком треба поставити у реченні

- А Ти втілення добра
- Б Самотність як обірвана струна
- В Тиха вода завжди глибока

- Г Сміле слово то наші гармати
- Д Мова не полова, час не наша власність

28. НЕПРАВИЛЬНО узгоджено підмет із присудком у реченні

- А До аудиторії підійшло ще троє студентів
- Б Гурт музикантів виступає на сцені
- В Брат із сестрою поїхав на канікули до бабусі
- Г Багато людей вийшло садити дерева
- Д Минає три роки з дня нашого знайомства

29. Кому перед виділеним сполучником треба поставити в реченні (розділові знаки пропущені)

- А Знов зустріча земля годину літню і дерево пахучо зацвіта
- Б Танула сиза мла й у первісній величі сходило сонце
- В Від лісу тягло свіжим настоєм живиці та долітали лункі удари сокири
- Г Під вечір стихли голоси й засяяли в небесах зорі
- Д Тільки коники сюрчать та перепел іноді підпадьомкає

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко О. ЗНО 2021. Українська мова та література. Довідник. Завдання в тестовій формі. Частина 1 / О. Авраменко, М. Блажко // ЗНО 2021. Українська мова та література. Довідник. Завдання в тестовій формі. Частина 1 / О. Авраменко, М. Блажко. – м. Київ: Грамота, 2021. – С. 496.
2. Авраменко О. ЗНО 2021. Українська мова та література. Довідник. Завдання в тестовій формі. Частина 2 / Олександр Араменко // ЗНО 2021. Українська мова та література. Довідник. Завдання в тестовій формі. Частина 2 / Олександр Араменко. – м. Київ: Грамота, 2021. – С. 144.
3. Бевзенко С.П. Сучасна українська мова. Синтаксис: Навч. посіб. / С.П. Бевзенко, Л.П. Литвин, Г.В. Семеренко.- К.:Вища шк., 2005. – 270с.
4. Білецька О. Українська мова: Тестові завдання. 2010 <https://zno.if.ua/?p=1011>
5. Дияк О. П., ЗНО-2011 Українська мова. Комплексне видання для підготовки до ЗНО: 2014. <https://hum.uch-lit.ru/szbrannoe/diyak-o-v-ukrayinska-mova-kompleksne-vidannya-dlya-pidgotovki-do-zno-2014-onlayn>
6. Жовтобрюх В. Ф., В. В. Паращич. Українська мова і література. Типові тестові завдання. К. : Літера ЛТД, 2014. 136 с. (Зовнішнє незалежне оцінювання).
7. Макроекономіка та макроекономічна політика: Навч. посіб. / А.Ф. Мельник, Т.Л. Желюк, О.В. Длугопольський, О.В. Панухник; Наук. ред. А.Ф. Мельник. – К.: Знання, 2008. – 699с. – (Вища освіта ХХІ століття)
8. Павлів І. В. Готуємося до ЗНО: тестові завдання з української мови й літератури. 3-тє вид., виправл. і доповн. К.: Дивослово, 2019. 208 с.
9. Підготовка до ЗНО з української мови <https://znoclub.com/pidgotovka-do-zno/1222-pravopys-sliv-inshomovnogo-pokhodzhennya.html>
10. Українська мова: Практикум: Навч. посібник. 2-ге вид., стереотип. К.: Либідь, 2001 с. 384 с.
11. Українська мова. Тести. 5–12 класи: Посібник / За ред. Н. В. Гуйванюк. Київ: Видавничий центр «Академія», 2007. 376 с.

ПРО АВТОРА

Красюк Валентина Леонтіївна – викладач-методист Черкаського державного бізнес-коледжу, завідувач циклової комісії української мови. Закінчила філологічний факультет Київського державного університету (1979 р.) та факультет української філології Черкаського державного педагогічного інституту (1995р.). Філологічні предмети викладає з 1984 року.

Відмінник освіти України (1996 р.). Нагороджена Почесними грамотами Міністерства освіти України та Головного управління освіти і науки Черкаської облдержадміністрації. Заслужений працівник Черкаського державного бізнес-коледжу (2002 р.). Автор методичного посібника «Формування термінології в сфері комерційної діяльності в процесі вивчення курсу «Ділова українська мова» (2001 р.), навчально-методичних посібників «Ділова українська мова» (2002 р.) та «Ділова українська мова. Видання друге, виправлене і доповнене» (2005 р.). Є співавтором посібника-порадника «Зарубіжна література кінця ХІХ століття (Частина ІІ), укладачем «Російська література ІІ половини ХХ століття (2008 р.), «Постмодернізм – важливе явище світової літератури» (2018р.)

Навчальне видання

Красюк Валентина Леонтиївна

**УКРАЇНСЬКА МОВА
ЗБІРНИК ВПРАВ ТА ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ
ПРОСТЕ РЕЧЕННЯ**

Підписано до друку р. Формат 60x84¹/₁₆

Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний

Умов. друк. арк. 4,4. Зам. № 227

За довідками з питань реалізації
звертатися за тел. (0472) 64-05-15